

iyi ki kitaplar var...

YIL 2017 SAYI 2 ÜCRETSİZ

KİTAP

Nazan Bekiroğlu

BENDEN GERİYE
TEK KİTAP KALACA KSA
BU O OLSUN İSTEDİM

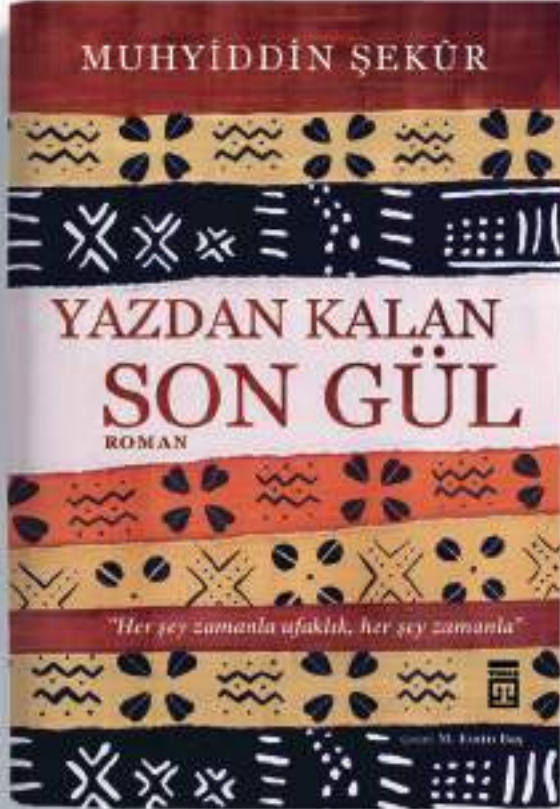
TÜRK OKURU
ZWEİG'İ KEŞFETTİ

NOUMAN ALİ KHAN'DAN
DİRİLT KALBİNİ

BAHADIR
YENİŞEHİRLİOĞLU
TAHTA AT'IN
HİKÂYESİNİ YAZDI

Her Gözünü
Kapayan Uyumaz,
Her Veda Eden
Gitmiş Sayılmaz...

1960'ların Amerika'sında, Ohio-Cleveland'da müziğin, ritmin, enfes yemek kokularının, sıcak dostlukların, rengârenk insanların, muhabbetin, dayanışmanın, arada bir de karpışmanın eksik olmadığı bir mahalle...

14 yaşındaki **Carlos**, o yaz mahallelerine gelen **Kamara**'ya görür görmez çarpılır. Aşk yoksa insanı böyle tepeden tırnağa sarsan bir duygu mudur? Neyse ki imdada mahallenin bilgesi **Dan Amca** yetişir. Ve hiç umulmadık bir macera başlar.

Esrarengiz keşiflerle dolu bu macerayı yaşamak Carlos'u bambaşka bir adama dönüştürecektir. Belki de **kendi içinde saklı olan gerçek Carlos'a**...

Muhiddin Şekür, *Yazdan Kalan Son Gül*'de sevgi, dostluk, ümit, ilham ve sürprizlerle dolu bir romana imza atıyor.

Bu, aslında hepimizin hikâyesi, son derece olağan görünen olayların nasıl olağanüstü tecrübelere dönüşebileceğine dair şaşırtıcı bir serüven...

*Bu, aslında hepimizin hikâyesi, son derece olağan
görünen olayların nasıl olağanüstü tecrübelere
dönüşebileceğine dair şaşırtıcı bir serüven...*

İÇİNDEKİLER

Haberler **Sayfa 2**

Türk okuru Zweig'ı keşfetti
Esad Baki Koç **Sayfa 6**

Yazarın odası sizi çağırıyor
Rüya Rüstemoğlu **Sayfa 10**

Tahta At'ı neden yazdım
Bahadır Yenişehirlioğlu **Sayfa 12**

Hayatı bir perspektif
dahilinde yaşamak
Hande Yıldırım **Sayfa 14**

Abdülhamid'in gayriresmî tarihi!
Murat Cem **Sayfa 16**

İnsan ırkı 'bir üst model'ine karşı!
Hatice Tuba Yörükoğlu **Sayfa 18**

Okuma notları ya da kırk ambar
Cenk Ünlü **Sayfa 20**

Çevirmenin Gözünden Yuva
Rabia Elif Özcan **Sayfa 22**

20 yılın cümleleri
Hüseyin Cahit Öz **Sayfa 24**

Benden geriye tek kitap kalacaksa
bu o olsun istedim
Kenan Kâşif T. **Sayfa 26**

Nazan Bekiroğlu'nu okumaya giriş
Zeliha Nazlı **Sayfa 32**

Türk sebatının İngiliz inadını
kırdığı ikinci zaferi
Nazife Kahveci **Sayfa 36**

10 Soruda Sibel Eraslan
Sayfa 39

İdeal ekibi kurmak zor değil,
ama nasıl?
Pınar Tan **Sayfa 40**

Küçük Prens'in yazarından
Gece Uçuşu
Öykü Akengin **Sayfa 42**

Her temas DNA bırakır
Yağmur Elif Kayhan **Sayfa 44**

Rastlantı diye bir şey yok, ince bir
hesap hepsi bu!
Sevil Karaköy **Sayfa 46**

Hazreti Ömer'den liderlik dersleri
Mehmet Doğru **Sayfa 48**

Bir yazarın öğleden sonrası
ve dahası
Hacer Yeni **Sayfa 50**

İstanbul haritasındaki "ilk" işaretler
İkra Altıntaş **Sayfa 52**

Amerika'da bir mürşid sohbeti
Mehmet Doğru **Sayfa 54**

Aşkın son hasatı
Nisan Yılmaz **Sayfa 56**

Şarkın sultanı Selahaddin Eyyubi
Sevil Karaköy **Sayfa 58**

İyi ki varsın edebiyat!

36. İstanbul Kitap Fuarı, 4 Kasım 2017 Cumartesi günü 36. kez kapılarını ziyaretçilerine açtı.

TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım A.Ş. tarafından Türkiye Yayıncılar Birliği iş birliğiyle 4-12 Kasım 2017 tarihleri arasında TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı'nın onur konuğu ülkesi Kore. Yurt içi ve yurt dışından yaklaşık 850 yayınevi ve sivil toplum kuruluşunun katıldığı fuarda, dokuz gün süresince söyleşi, panel, şiir dinletileri ve çocuk etkinlikleriyle birlikte 300 etkinlik gerçekleştirilecek.

Fuar, bu seneki teması "İyi ki Varsın Edebiyat" ile edebiyatın yaşamımızdaki önemini yüzlerce etkinlik ve on binlerce kitap çeşidi ile bir kez daha hatırlatıyor.

Onur yazarı Ayla Kutlu

36. Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı onur yazarı ise Ayla Kutlu. 1938 doğumlu yazar, fuar süresince çeşitli panel ve söyleşilerle okurlarıyla buluşacak. Fuarda ayrıca Ayla Kutlu için hazırlanan armağan kitap ve "İnsanlığın Öbür Yarısının Yazarı Ayla Kutlu" başlıklı seçme metin ve fotoğraflardan oluşan bir sergi yer alacak.

Nobel Edebiyat ödülü Ishiguro'nun

2017 Nobel Edebiyat Ödülü'nün sahibi Kazuo Ishiguro oldu. Japon kökenli İngiliz yazar Kazuo Ishiguro, Nobel Edebiyat Ödülü'nü *Günden Kalanlar* isimli romanıyla kazandı. *Günden Kalanlar* ve *Beni Asla Bırakma* romanlarıyla tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de geniş bir okur kitlesi edinen Kazuo Ishiguro, "Büyük bir duygusal güce sahip romanlarında, dünyayla kurduğumuz ilişkiye dair yanıltıcı hislerimizin altındaki uçurumu görünür kılmaları"ndan ötürü ödüle değer görüldü. İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi'nin 2017 yılı için Ishiguro'yu ödüle değer görmesi, edebiyat çevreleri açısından büyük sürpriz oldu. Bahis sitelerinin bu yılın favorisi olarak gösterdiği Ngugi wa Thiong'o, Haruki Murakami, Adonis, Margaret Atwood, Philip Roth ve Javier Marías, ödülü almaya en yakın isimler olarak kabul ediliyordu.

Kürk Mantolu Madonna tiyatro sahnesinde

Sabahattin Ali'nin *Kürk Mantolu Madonna* adlı eseri, dijital sahneleme teknikleri kullanılarak tiyatroya uyarlandı. Özel prömiyeri gerçekleştirilen oyun, 26 Ekim, 30 Ekim ve 31 Ekim'de Zorlu PSM Drama Sahnesi'nde tiyatroseverlerle buluştu. İstanbul'dan sonra diğer illeri gezecek olan oyun, hikâyenin bir bölümünün geçtiği Almanya'da da sahnelenecek. Engin Alkan tarafından sahneye uyarlanan ve yönetilen oyunun yapımcılığını Tuba Ünsal ile Nisan Ceren Göknel, "To Be House of Production" ismiyle üstlendi. Maria Puder rolünde de Tuba Ünsal'ın görüldüğü oyunda, Raif Bey'in gençliğini Alper Saldıran, olgunluk dönemini Menderes Samancılar canlandırırken Sercan Badur yazarın kendisini portreliyor. Müziklerini Sezen Aksu'nun yaptığı oyunun sahne ve ışık tasarımını Cem Yılmazır üstlenirken oyundaki Maria Puder otoportresinde ise Ahmet Güneştekin imzası yer alıyor.

Cohen'den şiir kitabı

Leonard Cohen'in ölümünden birkaç gün öncesine kadar üzerinde çalıştığı son şiirleri gelecek yıl yayımlanacak. *The Flame* isimli albümde Cohen'in bugüne kadar bilinmeyen şiir, metin ve illüstrasyonlarının yanı sıra son üç müzik albümünün şarkı sözleri de yer alacak. 2018'in Ekim ayında yayımlanacak albümde yer alacak çalışmaları Cohen'in eski menajeri Robert Kory bir araya getirecek. Kanadalı şarkıcı ve söz yazarı Leonard Cohen geçtiğimiz yıl Kasım ayında 82 yaşında hayatını kaybetmişti.

Hilmi Yavuz'dan Lânet Şiirleri

Türk şiirinin yaşayan büyük ustalarından Hilmi Yavuz (81), 2012'de yayımlanan *Yara Şiirleri* sonrası 5 yıllık bir sükûnun ardından yeni şiirlerle ses verdi. Hilmi Yavuz yeni şiir kitabını sosyal medya hesaplarından "yeni şiir kitabım, '*Lânet Şiirleri*' yayınlanıyor. 81 yaşımdayım ve bahtiyarım." diye duyurdu. Ekim ayının ilk haftası *Lânet Şiirleri* adıyla yayımlanan kitap (YKY) üç bölümden oluşuyor: "Lânet Şiirleri", "Melâmet Şiirleri" ve "Dörtlükler".

Yolculukta ne kadar kitap okunabilir?

Şehir merkezlerinde yaşam pahalılaştıkça yaşamak için biraz daha şehir dışına doğru çıkanların sayısı giderek artıyor. Bu, işe gitmek için yolda geçirilen zamanın da artmasına neden oluyor.

2015'te Londra'da yapılan bir araştırmaya göre her gün iki saatini yolda geçirenlerin sayısı on yıl öncesine oranla yüzde 72 artış gösterdi. Bir Londralı haftada ortalama 6 saat 10 dakikalık bir süreyi işe gidip gelmek için harcarken New York'ta bu süre 8 dakika

daha uzun. (İstanbul'da ise bu süre 9 saatten fazla. Toplu taşıma araçlarıyla işe gidip gelenler trafikte günde ortalama 1 saat 31 dakika harcarken çalışanların yüzde 30'u en az 2 saatini toplu taşıma araçlarında geçiriyor.)

Haftada 5 gün ve dakikada 200 kelime okunduğu varsayımından hareket edersek bir yıl boyunca işe gidip gelirken onlarca kitap bitirmek mümkün.

Araştırmalar, 1980-2000 arasında doğmuş olan kuşağın önceki kuşağa kıyasla daha fazla okuduğunu gösteriyor. ABD'de 18-29 yaş grubundaki insanların yüzde 72'sinin bir önceki yıl basılı bir kitap okuduğunu, bunun ise diğer yaş gruplarından daha fazla olduğunu gösteriyor.

Ayrıca 44 yaşın altında olup kitap satın alanların üçte biri, dijital cihazlarda daha az zaman geçirmek istediklerini belirtiyor. Bu veriler, basılı kitapların belli bir durgunluk döneminin ardından son üç yılda artış gösterdiğine işaret eden verilerle de örtüşüyor. Yayıncılar bu gelişmeleri dikkatle takip edip ona göre konumlanıyor. Örneğin Penguin Random House yolculuk sırasında kolay taşınır cep kitapları basmaya başlarken, Oxford University Press 35 bin kelimelik kolay okunur kitaplar yayımlıyor. Ortalama bir insanın dakikada 300 kelime (İngilizce) okuduğunu varsayarsak, ortalama haftalık yolculuk süresi olan 6 saatte 108 bin kelime okumuş olur. (Türkçede ortalama okurun dakikada okuduğu kelime sayısı 200 civarında.) Yani bir haftalık yolculuk sonunda 300-400 sayfalık ortalama uzunlukta bir kitabı bitirmiş olursunuz. (Kaynak: BBC)

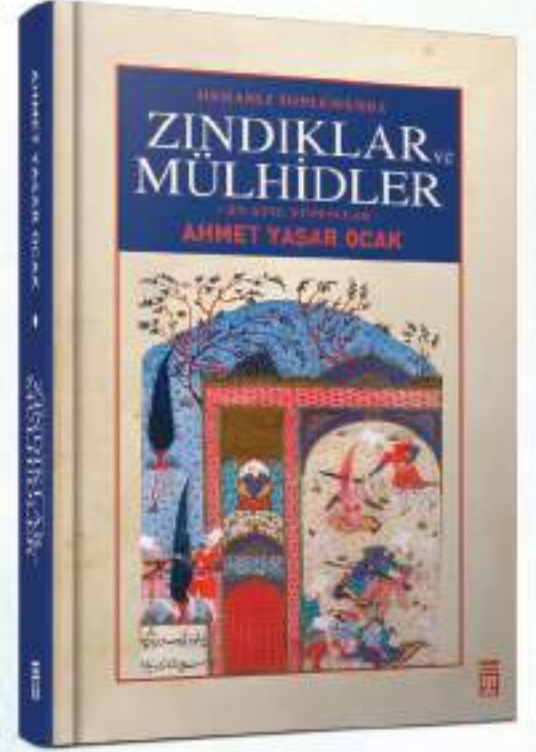

Ahmet Yaşar Ocak'ın Başucu Eseri OSMANLI TOPLUMUNDA ZINDIKLAR VE MÜLHİDLER

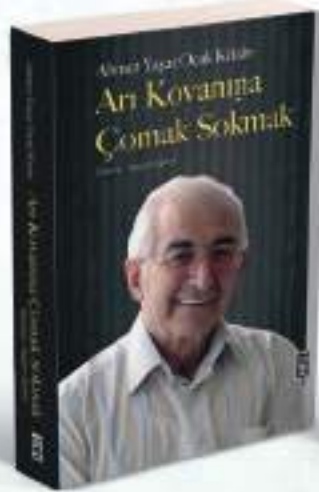
"Osmanlı Toplumunda Zındıklar ve Mülhidler kendi alanında önemli bir boşluğu doldurduğu gibi şimdiden klasik bir eser niteliğinde."

Tufan Gündüz

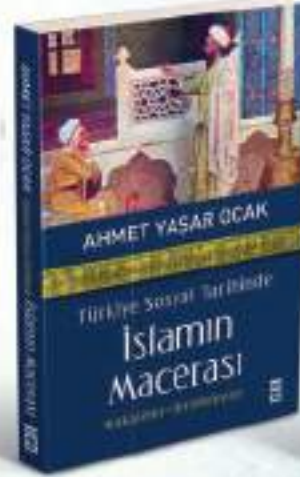
Ahmet Yaşar Ocak, 15. ve 17. yüzyıllardan itibaren Osmanlı toplumunda ortaya çıkan zındıklık ve mülhidlik hareketini, bu hareketin çıkış sebeplerini, tesirlerini ve öncülerini literatürdeki tüm kaynakları değerlendirerek anlatıyor. Ahmet Yaşar Ocak'ın başucu eseri TİMAŞ TARİH'te.

Osmanlı İmparatorluğu'nda
Marjinal Sûfilik Kalenderîler

Arı Kovanına Çomak
Sokmak

Türkiye Sosyal Tarihinde
İslamın Macerası

Osmanlı Sufiliğine
Bakışlar

timas.com.tr

timastarih

timasyayingrubu

Timas
tarih

Tarih bu sayfalarda yaşıyor...

TÜRK OKURU ZWEIG’I KEŞFETTİ

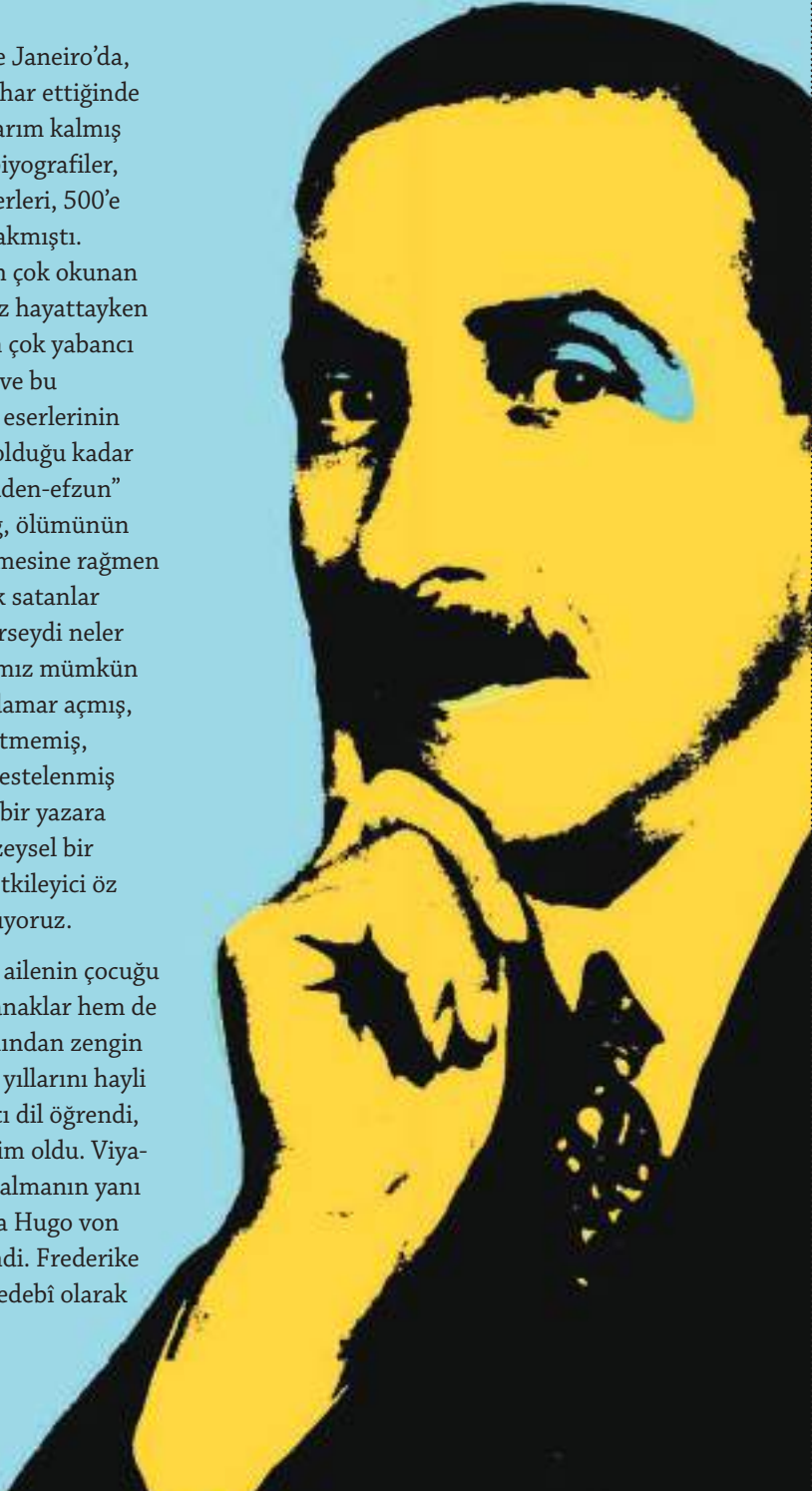
Ülkemizde son birkaç yıldır “çok satanlar” listesinde mutlaka Stefan Zweig imzalı bir kitap oluyor. Zweig’in eserleri farklı yayınevlerince yeniden basılıyor. Peki bu teveccühün sebebi ne? Eserlerine ve yaşam öyküsüne kısaca göz attık ve bu sorunun cevabını bulmaya çalıştık.

Esad Baki Koç

Stefan Zweig 22 Şubat 1942’de Rio de Janeiro’da, karısı Lotte Altmann ile birlikte intihar ettiğinde arkasında biri tamamlanmış, ikisi yarım kalmış üç roman, sayısız öykü, novellalar, biyografiler, monografiler, denemeler, tiyatro eserleri, 500’e yakın şiir ve on binlerce mektup bırakmıştı. 1920’li ve 30’lu yıllarda dünyanın en çok okunan yazarlarından biri olan Zweig, henüz hayattayken Milletler Cemiyeti’nden, “eserleri en çok yabancı dile çevrilen yazar” övgüsünü almış ve bu mutluluğu yaşamıştı. Peki, Zweig’in eserlerinin geçmişten bugüne kendi ülkesinde olduğu kadar dünyanın birçok coğrafyasında “hadden-efzun” ilgi görmesinin nedeni neydi? Zweig, ölümünün üzerinden bir asra yakın zaman geçmesine rağmen kitaplarının bütün dünyada hâlâ çok satanlar listesinde üst sıralarda olduğunu görseydi neler

hissederdi? Elbette ki bu sorunun yanıtını almamız mümkün değil. Ancak dünya yazınında kendine özgü bir damar açmış, kitapları bugün bile değerinden hiçbir şey kaybetmemiş, tiyatro yapıtları defalarca sahnelenmiş, şiirleri bestelenmiş ve eserleri daha kendisi hayattayken kült olmuş bir yazara gösterilen bu teveccühün nedenlerine ilişkin yüzeysel bir arkeolojik kazı yapabiliriz. Öncesinde Zweig’in etkileyici öz yaşam öyküsüne kısa bir göz atmakta fayda görüyoruz.

Stefan Zweig, 1881 yılında Viyana’da varlıklı bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Hem ailesinin sunduğu olanaklar hem de Viyana’nın kültürel ve sanatsal faaliyetler bakımından zengin bir kent olması hasebiyle çocukluk ve ilk gençlik yıllarını hayli verimli geçirdi. Üst bir yaşam normu için yabancı dil öğrendi, İngilizce, Fransızca, İtalyanca ve Yunancaya hâkim oldu. Viyana ve Berlin Üniversiteleri’nde Felsefe öğrenimi almanın yanı sıra yazı hayatına şiirle adım attı. Şiir konusunda Hugo von Hofmannsthal ve Rainer Maria Rilke’den etkilendi. Frederike von Winternitz ile yaptığı ilk evliliğinden sonra edebî olarak

en verimli dönemini yaşadı. Ayrıntılı biyografisini kaleme alan Hartmut Müller'in ifadesiyle Zweig, "[...] 1920'li ve 30'lu yıllarda Alman dilinin en çok okunan yazarları arasındaydı. Kitapları milyonlarca baskıya ulaştı ve elliyi aşkın dile tercüme edildi." Ancak Zweig'in yazın alanındaki başarısının verdiği baş döndüren mutluluk hâli uzun sürmedi. Avrupa kıtasına musallat olan otoriter rejimler kendilerine muhalif olarak gördükleri birçok yazarı ve edebi eseri yasakladı. Zweig da bu "cadı avı"ndan nasibini aldı. 1933 yılında Naziler Yahudi kökenli olduğu gerekçesiyle Zweig'in her biri değerinden kıymetli bütün kitaplarını yaktı. Bu akılalmaz trajedi karşısında iç dünyasında büyük travmalar yaşayan Zweig, âdeta bir iç çöküş yaşadı.

Bir yıl sonra evi Gestapo tarafından büyük bir sorumsuzlukla arandı ve Zweig özelde kendi ülkesinin genelde ise bütün bir Avrupa kıtasının içine düştüğü bu çöküşten kurtulmanın çaresini yurdunu terk etme kararı alarak bulmaya çalıştı. Kitaplarını yanına alarak gönülsüz bir sürgüne çıktı. Önce İngiltere'ye sonrasınca ise ikinci eşi Lotte ile birlikte Amerika kıtasına gitti. Ömrünün son demlerini Brezilya'da geçirdi. Memleketi Viyana'dan gelen can sıkıcı haberlere daha fazla tahammül edemedi ve kısa bir veda mektubu yazarak karısı Lotte ile birlikte intihar etti. Dostu Thomas Mann eski karısı Frederike'ye yazdığı bir mektupta bu intihardan duyduğu üzüntüyü şu şekilde dile getirdi: "Yine bizden biri büyük dünya yenilmesi karşısında yelkenleri suya indirerek, iflas bayrağını çekerek intihar etti. Ezeli düşmanlarını sevindirmek zorunda mıydı? Bununla meşgul olamayacak kadar bencildi."

Ruhsal ızdırapları eserlerinde vücut buldu

Zweig'in öz yaşam öyküsü, bize eserlerinin ezoterik tahlili açısından oldukça yararlı ipuçları sunuyor. I. ve II. Dünya savaşlarına yakinen tanıklık etmesi, Nazilerin tarassutuna maruz kalması, hayalindeki ulus-üstü Avrupa idealinin hâk ile yeksân olması, kalp kırıklıkları, umutsuzluğu ve heybesine doldurduğu büyük acıları ile sürgün yaşamış olması eserlerine hemen her anlamda tesir etti. Özellikle baskıcı, otoriter, farklılıklara ve düşünce özgürlüğüne hayat hakkı tanımayan Nazi zulmünün ruhunda yarattığı travmanın izlerini, öykü, roman ve tiyatro eserlerinde hissedilir derecede gözlemlemek mümkün. Örneğin en popüler eserlerinden biri

olan *Satranç*'in ana karakteri olan Dr. B.'nin Gestapo'ya ait bir otel odasında yaşadığı tecrit ve öykünün tema izleği bize Zweig'in biyografisiyle birçok benzerlik kurmamıza olanak sağlar. Zweig, öyküdeki satranç sembolik bir değer olarak kullanıp reel hayata göndermelerde bulunur. Hatta öykünün diğer karakteri Czen-tovic'le ilgili dikkat çekici bir ayrıntı kullanarak kendisini sabun reklamlarında kullanır. Öykü tamamen satranç üzerine inşa edilmişken, kitabın daha ilk sayfalarında sabun reklamından bahsedilmesi oldukça tuhaftır. Ancak Zweig'in bu eseri yayımladığı yıllarda "sabun" kelimesinin salt temizlik için kullanılan bir madde değil, aynı zamanda Hitler'in Yahudileri öldürerek sabuna dönüştürdüğü varsayımı da hayli yaygındır.

Öykünün yanı sıra biyografi alanında da birbirinden güzel eserler veren Zweig, hayatını ele aldığı Heinrich von Kleist için şunu söyler: "Goethe gibi güçlü ve hayatın efendisi olan kişilerin yanında, bazen ölmeyi beceren ve ölümden zamanı aşan bir şiir yaratabilen biri de bulunmalıdır." Zweig hakkında çalışmalarda bulunan bazı araştırmacılar bu sözlerin kendisi için de tekrarlanabileceğini söylerler. İlginç olan şudur ki, Heinrich von Kleist (1777-1811) Zweig'dan çok önce sevgilisiyle birlikte yaşamına son vermiştir. Bu durumda Zweig'in eserlerinde ele aldığı kişilerin yaşamlarından öykünerek başta ölüm biçimi olmak üzere birçok şeyi yaşamına adapte ettiği gibi bir sonuca varmak da mümkün.

Freud'u hayran bırakan psikolojik tahliller

Zweig'in en belirgin özelliklerinden biri de hiç kuşkusuz eserlerinde özenle libas giydirdiği karakterlerin iç dünyalarına derinlemesine nüfuz etmesi, insan ruhunun en kuytu köşelerini büyük bir ustalıkla betimlemesi ve okurun karakterlerle özdeşleşmesini sağlamasıdır. Biyografilerindeki ruhsal çözümlemelerin yanı sıra öykü ve romanlarındaki kahramanlarının öz benliklerine ilişkin psikolojik tahlillerde başarısının sırrını, kendisinin felsefe alanında doktora yapmış olmasına ve Sigmund Freud ile yakın dost olmasına bağlayabiliriz. Freud kendisine yazdığı bir mektupta hayranlığını şöyle dile getirir: "[...] Severe okuduğum yapıtlarınızda, üstün değerlere sahip insanın iç dünyasının derinliğini nasıl zevkle okuduğum, bazı antik heykellerin gövdelerini saran şeffaf

elbiseler gibi düşünceye şekil veren ustalıklı dilinize nasıl hayran olduğumu size söylemek benim için bir gereksinim.”

Zweig, eserlerinde âdeta tanrısal bir anlatımla karakterlerin bilinçaltına iner, olay ve durumlar karşısında onların ruh dünyalarındaki değişim ve dönüşümleri psikoloji ve psikiyatri ilminin imbiğinden süzer, anlam kaymalarına ve anlaşılmalıklara mahal vermeden okurun önüne sade, açık ve anlaşılır betimlemeler halinde sunar. Örneğin, *Korku* adlı eserinde kocasını aldatan Irene’nin eşinin durumu fark etmesiyle birlikte içinde patlayan volkanları ve korkuyu; *Bir Kadının Yaşamından 24 Saat* kitabında Mrs. C.’nin iç dünyasında hissettiklerini; *Bilinmeyen Bir Kadının Mektubu*’nda gururuna düşkün bir kadının çocuğunu bir başına türlü zorluklar içinde büyütmesini; *Wondrak*’ta çirkinliği yüzünden çevresinden baskı görerek dışlanan/ötekileştirilen bir kadının tecavüze uğrayıp hamile kalmasını ve çocuğunu en iyi şekilde yetiştirmek isteği içindeki annelik güdüsünü; *Karışık Duygular*’da Roland adındaki genç adamın içini yakan vicdan azabını ve yine *Satranç*’ta Gestapo’nun zulmüne maruz kalan ve âdeta çıldırma raddesine gelen Dr. B.’nin hislerini büyük bir ustalıkla ve harikulade psikolojik betimlemelerle okura yansıtır.

Kadınları anlatmada çok başarılı

Zweig’in özellikle kadınların iç dünyalarına ilişkin yaptığı psikanalitik tahliller şaşırtıcı derecede başarılıdır. Şaşırtıcıdır zira, bir kadın olmamasına karşın, kadınların ruh dünyalarında olan biteni, tutkularını, merhametlerini hasılı tüm hissiyatlarını etkileyici bir biçimde anlatmaktadır. *Bir Kadının Yaşamından 24 Saat* adlı eserinde bir erkeğin kadın ruhuna bu denli nüfuz etmesi edebiyat dünyasında nadir görülen durumlardan biridir.

Değinmekte fayda gördüğümüz bir diğer husus da Zweig’in güçlü bir empati yeteneğine sahip oluşudur. Bu özelliği biyografi türünde kaleme aldığı eserlerinde çok açıktır. Zweig, birbirinden farklı kişilerin yaşam öykülerini kaleme alırken onların acılarını ve sevinçlerini yüreğinin derinliklerinde hissetmiş, başkalarının acıları ile acı çekerek empati kavramının hakkını vermiştir. Bütün bu acıları ifade edilebilir bir düzeye taşıyarak okurda aynıyla yaşatması ise Zweig’in edebî başarısının altında yatan en önemli etkenlerden biri olmuştur. Savaş karşıtı oluşu, her şartta ve koşulda insanı yüceltmesi ve insan sevgisini vurgulaması onun eserlerine etki etmiş diğer unsurlar olarak göze çarpmaktadır. Gorki, Zweig’in hümanist tarafına ilişkin şu tespiti yapar: “Sanıyorum ondan önce baka hiç kimse, böylesine etkili, böylesine şaşırtıcı bir yumuşaklıkla, insana sevgiyi anlatmadı.”

Zweig, hiç kuşkusuz çağının en büyük tanıklarından biri. Brezilya’da sürgündeyken yazdığı *Dünün Dünyası* adlı eserinde kendi acılarını değil ait olduğu kuşağın öyküsünü anlatır. Benzer buhranların günümüzde de devam ediyor olması okurun Zweig’a gösterdiği ilginin bir başka nedeni. Her yönüyle okunmayı hak eden bir yazar olduğunu belirterek Zweig’ı herkese tavsiye ediyoruz.

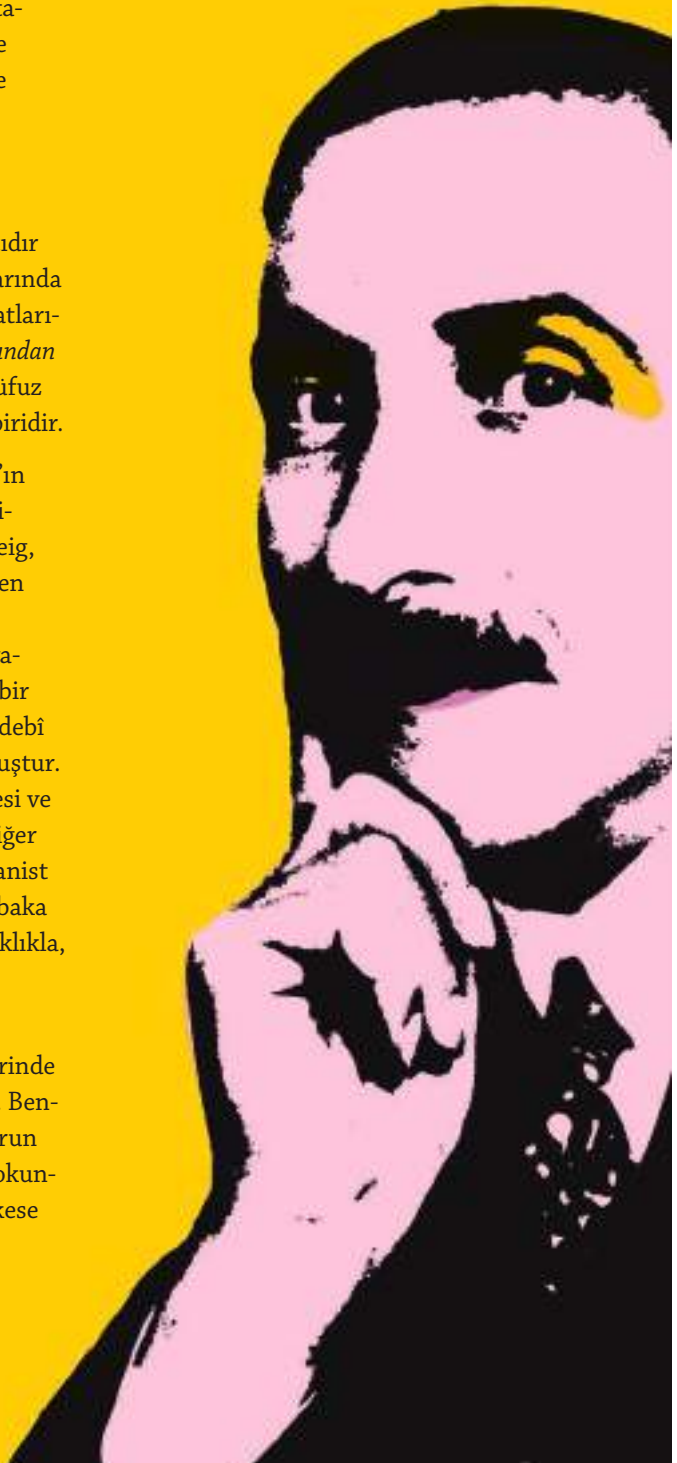
Amok Koşucusu
Stefan Zweig

Çev: Ebrar Karadeniz
80 Sayfa
Timaş Yayınları

Satranç
Stefan Zweig

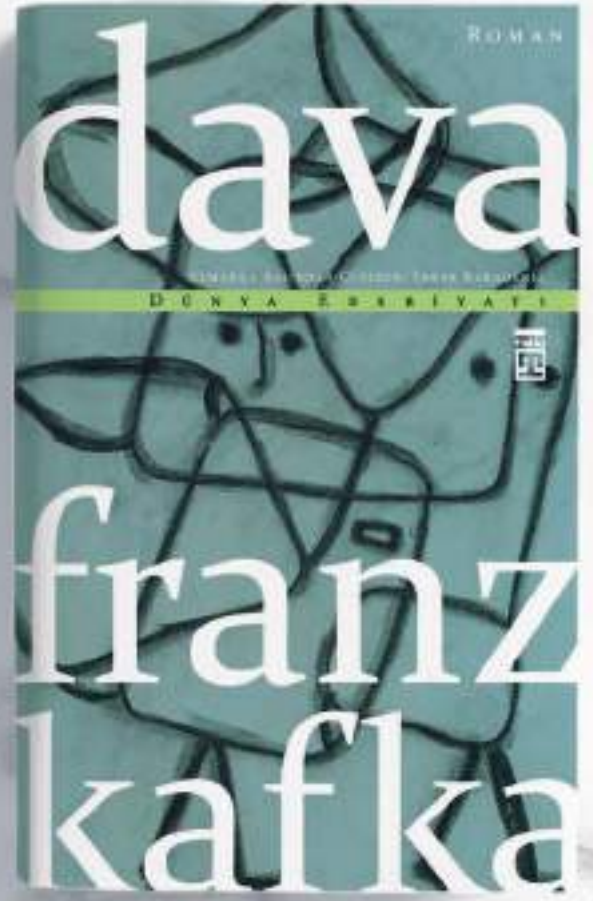
Çev: Ebrar Karadeniz
80 Sayfa
Timaş Yayınları

Otoritenin girdabında bir başyapıt...

Kendi halinde bir banka memuru olan K., tuhaf bir suçla yargılanmak üzere daha da tuhaf bir tutukluk hali içinde bulur bir gün kendini. Genç adam, nasıl işlediğini anlayamadığı, garip hukuk sistemini çözme çabasına girer. Ancak olaylar ilerledikçe her şey içinden çıkmaz bir hale bürünür.

Birey ve otorite arasındaki çarpışmayı odağına alan **Dava**, labirentvari atmosferiyle "Kafkaesk" tanımını tam anlamıyla karşılayan gerçek bir başyapıt.

YAZARIN ODASI SİZİ ÇAĞIRIYOR

Timaş Yayınları, dünyanın en prestijli röportajları olarak gösterilen *The Paris Review* röportajlarının ikinci cildini yayımladı. Orhan Pamuk'tan Toni Morrison'a, Alice Munro'dan Haruki Murakami'ye kimler yok ki bu kitapta... Üstelik Margaret Atwood'un önsözüyle!

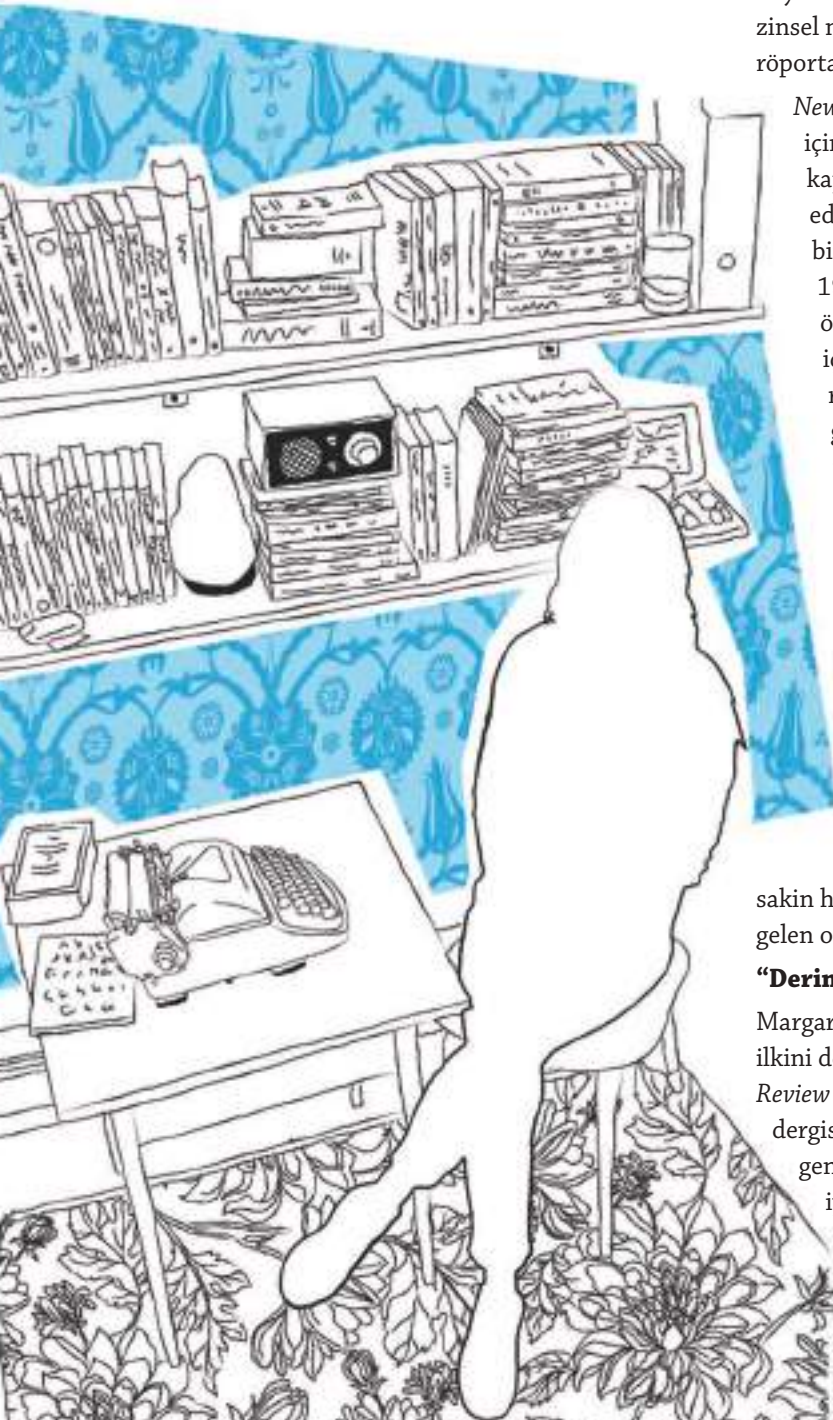
Rüya Rüstemoğlu

Hayranlık duyduğunuz bir yazarın dünyasına girmek, onu keşfetmek, insan yanlarıyla karşılaşmak size daha çok ne hissettirir? Tek taraflı bilmenin, tanımanın getirdiği o derin zevkle karışık bir heyecan mı yoksa hayal kırıklığına uğrama korkusu mu? Pek çok kişi, eserleri üzerinden tek taraflı ilişki kurduğu yazarların zihin kıvrımlarında dolaşmaktan, onun güçlü yanlarını olduğu kadar zayıf yanlarını görmekten büyük bir haz alıyor. Sözcük tam karşılama da, bu magazinsel merak yazarların kimi yerlerde ilk ağızdan verdikleri röportajlarla karşılık buluyor.

New York Times gazetesinde, *The Paris Review* röportajları için şöyle bir yorum yapılmış: "Sahip olabileceğimiz en kapsamlı ve ihtişamlı röportaj projesi." Bu kuşkusuz edebiyat okurlarının hiç tereddüt etmeden katılacağı bir önerme. Çünkü *The Paris Review* dergisinin arşivi, 1950'lerden bugünlere, Nobel Edebiyat Ödüllüsünden ödölsüzüne 300'e yakın yazarla yapılmış röportajları içeriyor. Timaş Yayınları tarafından ikinci cildi bu ay raflardaki yerini alan *Yazarın Odası 2*'de, ilkinde olduğu gibi edebiyat dünyasının rotasına yön vermiş yazarlar var. Kimler mi onlar? Eminim, listeyi gördüğümde hissettiğim dalgalanmayı siz de hissedeceksiniz! Okurlarını, beni mi anlatıyor diye şüpheye düşüren "boşlukta sallanan adam" Saul Bellow, büyük bir okur kitlesi tarafından "sevilen" Toni Morrison, öykünün dünyasına âdeta çağ atlatan Raymond Carver, bizim "saf ve düşünceli romancı"mız Orhan Pamuk, ölümünün üzerinden 45 yıl geçse de hâlâ Amerikan şiirinin en büyüklerinden olan Ezra Pound, "sokaktaki adam" Philip Roth, çağdaş Amerikan romanı denince akla gelen ilk isim Paul Auster, hikâyelerinde daima paralel bir evren kurgulayan Haruki Murakami ve sessiz sakın hayatına devam ederken Nobel'le bir anda gündeme gelen o naif öykülerin anlatıcısı Alice Munro....

"Derin uçurumlara tutkun bir ağaç gibi"*

Margaret Atwood, bu ikinci cilt için kaleme aldığı önsözde, ki ilkinde Orhan Pamuk yazmıştı, "En başından beri *The Paris Review* kendisini iyi yazarların yuvası olarak gördü, henüz *Life* dergisine çıkabilecek kadar ünlenememiş ya da toplumun geneli tarafından saygı duyulacak kadar zengin olmayan iyi yazarların evi," diyor. Kendin olabilmek için evinde

hissetmenin önemi büyük... Atwood'un bu vurgusunu röportajları okurken görebiliyorsunuz. Yazı ritüelleri, kendi kültürleriyle ilgili neler hissettikleri, aileleri, kitaplarında yaşayan karakterler, hayattan beklentileri, umutları, öfkeleri... Onlara ve yazdıklarına karşı sempatinizi arttıracak detaylar... Söz gelimi, Nobel tartışmalarında ismi durmadan gündeme gelen Haruki Murakami. Kendi yazarlık serüvenini ve kitaplarını öyle samimi bir dille anlatıyor ki, onda herhangi bir hırstan ziyade sadece yazma tutkusu görüyorsunuz. Yalnız bir adam olduğuyla ilgili kurduğu şu cümlelerin, insanın içinde bir sıcaklık meydana getirmemesi düşünülemez: "Princeton'da kafeterya tarzı bir yer vardı, orada yemeğe davet edilmişim. Joyce Carol Oates oradaydı, Toni Morrison oradaydı; o kadar korkuyordum ki hiçbir şey yiyemedim!"

Birinci ligde beyzbol oynamayacağını anlayınca yazarlığı seçen Paul Auster, yazdığı her şeyi ilk önce kendisi de bir romancı olan karısı Siri Hustvedt'e okutmuş. Aynı şekilde Orhan Pamuk da ilk önce hayatındaki kişiyle paylaşmış yazdıklarını. Auster gibi o da yola başka bir hayalle çıkmış: Önce şairlikte, sonra ressamlıkta şansını denemiş... Yazacağı her şeyi baştan planlayan ve bu planın dışına çıkmayan Pamuk'un aksine Philip Roth yazmaya oturduğunda kafasında hiçbir şey olmadığını, yüzlerce sayfayı bile hiç düşünmeden çöpe atabildiğini anlatıyor. "Yeni bir kitaba nasıl başlarsınız?" sorusuna verdiği cevap şöyle: "Bir kitaba başlamak çok nahoştur. Karakter ve açmazı konusunda tamamen kararsızımdır ve açmazda olan bir karakter başlammam gereken noktadır. Konunuzu bilmemenizden daha kötü olan şey onu nasıl işleyeceğinizi bilmemenizdir, çünkü sonuçta her şey buna bağlıdır. Daktiloyla başlangıçlar yazarım ama berbat olurlar, bir önceki kitabımdan ayrılmasını istediğim gibi değil de onun bilinçsiz bir parodisi gibidirler. Bir kitabın merkezine doğru akan bir şeye, her şeyi içine çeken bir mıknatısa ihtiyacım vardır -yeni bir şey yazarken ilk aylarda aradığım şey işte budur. Canlı kanlı bir paragraf yazabilmek için öncesinde yüzlerce sayfa yazıp durmam gerekir."

Hırçnılıkları, hırsları, korkuları, hayalleri, çalışkanlıkları, çocukça hisleri bir yana her biri, derin uçurumlara tutkun bir ağaç gibi, edebiyata ve yazıya öyle sevdalılar... Durmadan, hiç durmadan işleyen bir makine gibi; ne olacağını, bütün bunların neye yarayacağını bilmeden, iki yüzyıl sonra okunup okunmayacaklarıyla ilgilenmeden...

*Ahmet Erhan

Yazarın Odası-1

Paris Review

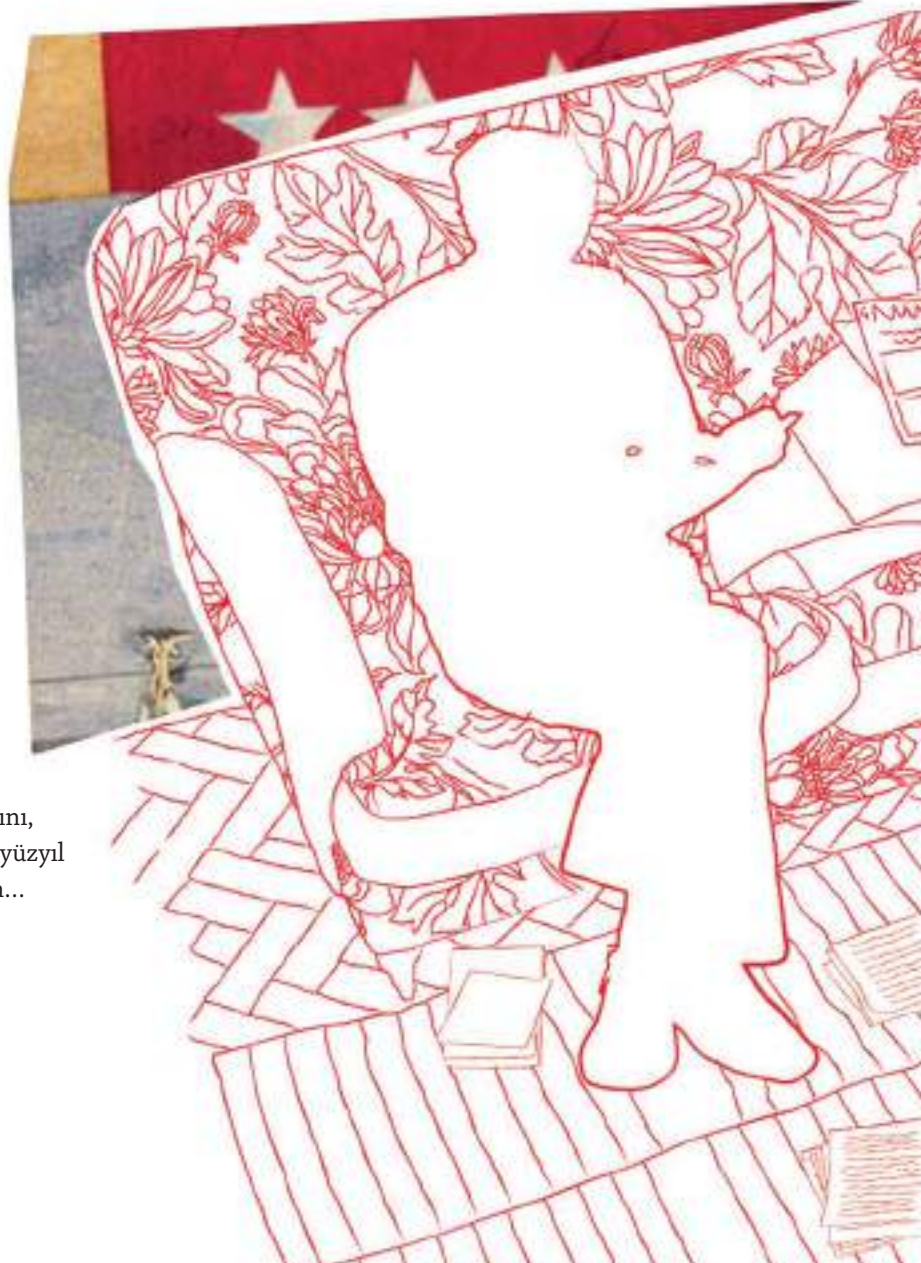
Çev: Öznur Ayman
Timaş Yayınları
304 Sayfa

Yazarın Odası-2

Paris Review

Çev: Emin Baş
Timaş Yayınları
304 Sayfa

Bahadır Yenişehirlioğlu

Tahta At'ı neden yazdım?

(İlk harfi yazmadan önceki zamanlarda aklımdan geçenler)

Yazacağım romanımın bir zaman perspektifine dayanmaksızın, bir döneme bağlı kalmaksızın bütün zamanları kucaklayacak olması epeydir üzerinde düşündüğüm bir konuydu.

Yazmayı planladığım kitap okurlarım tarafından okunmaya başlandığında ben nasıl kafamın içindeki oluşturma sürecinde karanlık koridorlarda dolaştı isem onlarda aynı şekilde öylesine dolaşsınlar arzu ettim.

İyilik ve kötülüğe dair bildiğimiz ve şartlandığımız ne varsa buna dair yeni sorular eklemek istedim ve eklediğim sorulara kendi cevaplarım oldu. Merak ettim okurlarım bu konuda ne tepki verecekler.

Kim iyidir ve kim kötü?

İnsani bir eylem olan iyilik ve kötülüğün derinliklerinde dolaşmak istedim. Zamana dair bir yolculuk değil içe doğru bir yolculuk ama zamansız.

Çarpıcı bir biçimde, hiç planlanmayan bir anda başlayan aşkla aşkın içine yeni keşiflerle dalmak istedim. Bu aşkta şok edici bir şekilde yol almak.

Yalanlarla zedelenmiş ama vazgeçilmezliğe dönüşmüş bir aşk yazmak istedim. Aşk kavramının zaman içinde nasıl değişip dönüşebileceğini keşfetmek istedim. Aşkın nefrete ne denli yakın olduğunu anlama yolunda bir başkaldırıydı sorularım.

İnsanoğlunda var olan güç sarhoşluğu, gücün elde edildiğinde muhatabında kimyaları değiştirerek emretme, aynı zamanda kontrol edip hükmedebilme dürtüsünün kıyılarından sıyrılıp derinliklerine dalacağım bir roman kaleme almak tutkuyla istediğim bir heyecandı.

Kitabımı farklı bir kurguyla içinde yer alan sürprizler ve “hah tamam oldu” dendiği anda her şeyin asla görüldüğü gibi olmadığına dair tekinsiz alanlar oluşturmak istedim. Anlatımı ile sıcaklık sarsın bırakmasın ama hiç umulmadık anlarda sert tokatlar atsın. Yani aynen hayatın kendisi gibi.

Kelimelerin çekim gücü içerisinde çocukluk zamanlarında yaşananların bilinçaltına nasıl saatli bombalar yerleştirdiğini anlamak ve anlatmak istedim. Kısaca kara deliğin sınırlarında dolaşmak istiyordum. Kontrollü bir anlatımdan ziyade duygu yüküyle şok edici bir anlatım bana heyecan vermek için yeterliydi ve bu *Tahta At* romanımda kıvamını buldu.

Bir kelimenin büyüüne kapılan başka kelimeler ile zenginleşen tahliller ve sorularla okuyucuya bambaşka bir hayat sunmayı amaçladım. Bulduğum cevaplarda mutlu olacağı ama sarsılacağı ve üzerinde uzun uzun düşüneceği bir metni ona hediye etmek istedim. Aslında önce kendimden başlayan bir ödüllendirme olarak kabul edeceğim bir metni kaleme alarak ardından bu ödüllendirmeyi okurlarımla paylaşmak istedim.

Tahta At'ta çok basitmiş gibi görünen bir anlatım ile ama bu basitlik içinde girift bir varlık olan insanı anlatmak istedim. Yazacağım roman duyguları açısından bulmaca çözmek gibi olmaydı anlayacağınız.

Roman kahramanlarım gerçekten içimizde yaşayan ve asla kurgulanmış kahramanlar gibi durmayan kahramanlar olsun istedim. Okurlarımın hayatlarında bildikleri, duydukları, temas ettikleri ya da hayatlarını izleme durumunda kaldıkları gerçek kişilerle kelimeler yoluyla buluşsunlar ama bu buluşmada dönüp kendilerini sorgulamak zorunda kalsınlar ve asla başladıkları andaki ruh dünyalarında olmasınlar istedim.

Kötünün karşısında kendini koruma refleksi ile bir an için ağızdan çıkan yalanların giderek nasıl korkunç sonuçlar doğurduğunu, doğurabileceğini okurlarım deneyimlesinler ya da tabiri caizse günah çıkarsınlar istedim.

Kötülüğe tutsak olmuş birinin oradan nasıl sıyrılıp çıkacağına ya da çıkamayacağına dair sorular sordum.

Yalan gerçekte nedir? Bunu sorguladım.

Peki ya kötülük? Bunu sorguladım.

Rastlantı diye bir şeyin olmadığını kavramaya çalıştım. İnce bir hesap olduğunu idrak etmeye ve anlatmaya çalışmak istedim.

Gün gelir buz tutmuş bir dağda bir filiz çatlatır mı bütün dağı? Bu soru yeni yazım sürecimin başlamasına sebep oldu.

DÜNYA TARİHÇİLİĞİNDE BİR DEV: KEMAL H. KARPAT KÜLLİYATIYLA TİMAŞ'TA!

• Osmanlı'nın Fenerli Rumları

• Eflak ve Boğdan'ın yöneticileri olarak ataması
Bizans milliyetçiliğinin yolunu nasıl açtı?

• Taşrada ayanların güç kazanması ve payitahta meydan okur duruma
gelmesi Balkanlar'daki bölge halklarının geleceğini hangi yönde etkiledi?

• Ortodoks Patrikhanesi'nin Yunan milliyetçiliği karşısındaki tavrı neydi?
Yunan isyancılar için aforoz mektubu yazıldı mı?

• Türk milli kimliğinin oluşumunda toprağın / vatanın üstlendiği rol ne oldu?

• II. Abdülhamid etnik kimliği ve vatan sevgisini İslam'a ve Osmanlı
Devleti'ne yönelmiş en büyük tehditler olarak mı gördü?

Karpaz, literatüre bir ilk olarak girmiş bu çalışmasında, çok etnikli
Osmanlı coğrafyasından türeyen ulus-devletlerin
milletleşme hikâyesini analiz ediyor.

DİĞER ESERLERİ

KISA TÜRKİYE TARİHİ (1800-2012) - TÜRK SİYASİ TARİHİ - TÜRK DEMOKRASİ TARİHİ - TÜRK DIŞ
POLİTİKASI TARİHİ - İSLAM'IN SİYASALLAŞMASI - OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE ASKER VE SİYASET -
OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE ELİTLER VE DİN - OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE KİMLİK VE İDEOLOJİ -
OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE ETNİK YAPILANMA VE GÖÇLER - OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE EDEBİYAT
VE TOPLUM - OSMANLI VE DÜNYA - OSMANLI NÜFUSU - OSMANLI MODERNLEŞMESİ -
BALKANLAR'DA OSMANLI MİRASI - OSMANLI VE DÜNYA - ORTADOĞU'DA MİLLET MİLLİYET VE
MİLLİYETÇİLİK - TÜRKİYE VE ORTA ASYA - TÜRKİYE'DE TOPLUMSAL DÖNÜŞÜM - DAĞI DELEN IRMAK
- ACIYI BAL EYLEMEK - BİR ÖMRÜN İNSANLARI - OSMANLI HOŞGÖRÜSÜ - ELITES AND RELIGION

timas.com.tr

timasyayingrubu

iyi ki kitaplar var...

KALPLERİ DİRİLTME ŞİFRESİ:

HAYATI BİR PERSPEKTİF DAHİLİNDE YAŞAMAK

Dünya üzerinde yüz binlere ulaşan kitleleriyle Nouman Ali Khan, bir modern dünya âlimi. Dua üzerine yoğunlaştığı Türkçedeki ilk kitabı Dirilt Kalbini günahların Allah'ın merhametinden daha fazla olmadığı mesajını veriyor.

B

Hande
Yıldırım

irine salt ismiyle hitap ediliyorsa bu, “hisseyen sıcaklığın” nişanesidir çoğu zaman. Bir de muhatap, kitlelere mâl olmuş bir “hoca”, bir “yer imi” ise bu samimiyet önemi haiz bir durumdur.

Nouman Ali Khan, özellikle gençlerce tanınmış bir âlim fakat kendini bir “hoca” ya da bir “âlim” olarak görmediğini hemen her fırsatta belirtiyor. Umut veren, güler yüz gösteren ve kendini otoriteleştirmede için “Sizin ve benim, kulaklarımıza küpe olsun,” düşüncesi çerçevesinde gelişen konuşmaları onun geniş kitlelerce sevilmesini ve kimine göre “heterodoks” kimine göre ise olması gereken tutumunu belirleyen en önemli faktör muhtemelen.

Timaş Yayınları etiketiyle raflarda yerini alan *Dirilt Kalbini: Hayatı Bir Perspektife Yerleştirmek*, Nouman Ali Khan’ın Türkçeye kazandırılan ilk eseri.

Nouman Ali’nin üzerinde en çok durduğu Kur’ani meseleler dua, sabır, eleştiri, zandan kaçınmanın günlük yaşamımıza uygulanabilirliği ve bu doğrultuda hem bireyin hem de toplumun peygamberane düsturlarla ideal inşası üzerine kurulu.

Bir peygamber âdeti olan duanın “ne olmadığı” üzerinde duran Nouman Ali, peygamberlerinin ağzından bildirilmelerine rağmen yanlış uygulanan duaları Kur’an’daki ifadelerle bakarak adaba uygun şekilde uyarlamayı etmeyi öneriyor. Her daim Rabbine muhtaçlığıyla övünen Peygamber’in ümmeti olarak, duanın, fakrın farkındalığıyla zikretmek olduğu üzerinde duruyor ve bu kutlu yakarışın, müşteri hizmetlerinden talepte bulunmak gibi bir eylem olmadığı konusunda uyarıyor. Doyumsuzluğun had safhaya ulaştığı günümüz toplumunda, kalpleri damıtmak amacıyla aktarılan Hz. Musa ve Hz. Zekeriya kıssaları ise oldukça detaylı ve doyurucu.

Bundan sonra ise konu “birbirine hakkı ve sabrı tavsiye etme”nin sınırlarına geliyor. Eleştiri ve ikaz arasındaki dengenin günümüzün itidalden uzak toplumunda ne kadar zor olduğunun farkında olarak şöyle diyor Nouman Ali Khan: “Birbirimizi uyaralım da, bu uyarılar kınamaya, sıkıcı ve soğuk bir eleştiriye mi sebebiyet veriyor, bunu da gözetelim. Fakat yanlışları tatlı dil ile belirtmekten de çekinmeyelim.” İşte burada, tekite kaçmaksızın yapıcı çözüm önerilerinde bulunmak, İslam’ın itidale verdiği önemin göstergesi oluyor.

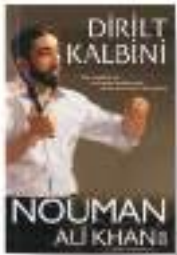
Zandan kaçınmak ise bir diğer vurucu mesele. Nouman Ali bu kez, “varsayımında bulunma”nın psikolojik ve toplumsal menfiliklerinden bahsederek, dış görünüşle alayın ya da dedikodunun barındırdığı vebalin ve bu durumun söz sahibi üzerinde bıraktığı hasarın tespiti üzerinde uzunca duruyor: Niyetlerimiz ne âlemde? Onlar bozuksa burada ana arter, düşünce sistemini farklı bir perspektife oturtmaktan geçiyor. Böylece Uhud Savaşı hatırlatmasıyla karşılaşıyoruz: Hz. Peygamber’in Bedir Savaşı’nın görkemli zaferinin ardından, Uhud’da okçuların makamlarını terk etmesi gibi ibretimiz bir durumda dahi ashabına gösterdiği sevecen tutumu, kişiye bir benlik değişim haritası sunuyor: Duayı ve adabını öğrendikten sonra muhtaçlığını idrak eden, öğrendikleriyle tavsiye ile tenkit farkını kavrayıp yapıcı tutumlara yönelen fertler ve iyileşmiş bir toplum yapısı.

Kitabı okurken, Nouman Ali’yi önceden takip edenler, elinde kitabıyla ya da tabletiyle, Kur’ani hakikatleri heyecanla anlatan o bilindik konuşmacıyı tahayyül edebilirler. Onunla bu kitap vesilesiyle tanışanlar ise belki yazı dilinden sohbet diline aktarma yapabilir ve kitaptan sonra Nouman Ali Khan’ı izleyebilirler.

Dirilt Kalbini, okuyucusuna, bu genç eğitimcinin Kur’an’ı anlatma iştiafına şahit olma ve “günahların Allah’ın merhametinden fazla olmadığı” mesajını özümseme imkânı sunuyor.

NOUMAN ALİ KHAN, BİR KUR’AN SEVDALISI...

1978’de Berlin’de dünyaya gelen Nouman Ali Khan çalışmalarına Riyad’da başlayıp Pakistan’da devam etti. Asıl çalışma alanı ise 1999’da ABD’de başladığı tefsir ve Arapça dersleriyle şekillendi. Yedi yıl boyunca Arapça dersleri verdikten sonra “tek gayesi Kur’an farkındalığını ve değerini yaymaya çalışan bir kurum” olarak tanımladığı Bayyinah Enstitüsü’nü kurdu. 2016 Ağustos’unda yoğun bir katılımı İstanbul Haliç Kongre Merkezi’nde düzenlenen Nouman Ali, Kur’an çalışmalarıyla Arapça derslerine devam etmektedir.

Dirilt Kalbini

Nouman Ali
Khan

Çev: Feyzanur Can
224 Sayfa
Timaş Yayınları

II. Abdülhamid Han-Bir Dehanın İzleri adlı çalışma, insan Abdülhamid'i anlatmaya odaklandığı için kayda değer bir eser. Sayfaları çevirdikçe kendisini Yıldız Sarayı'nın içinde, yalnızlığa mahkûm eden bir padişahın "sessiz ev"ine misafir olacaksınız.

**Abdülhamid'in
gayriresmî tarihi!**

G

Murat Cem

aliba, yaşadığı devirde de bugün de şöhreti devam eden birkaç devlet adamından biridir Sultan II. Abdülhamid. Bugüne uç veren bazı siyasî akımların tarihsel kökeni, onun saltanatı zamanında başlayan devrim hareketlerine gider. Yine günümüzdeki her anlamdaki modern binaların banisi Zat-ı Şahane'dir. Kişiliği gibi, dönemi de paradoksları barındırır.

Böylesine güçlü ve güncelliği her daim yenilenen biri hakkında yüzlerce makale, onlarca kitap yazıldı, çizildi... Kendisinin başrolde olduğu ve olmadığı tiyatro oyunları oynandı, film ve diziler çekildi. Sultan Hamid, rol model olarak Türkiye siyasetini dizayn etmeyi sürdürüyor. Belki de hayranları ve karşıtlarının münakaşasına bakışı, Yıldız'da kurdurduğu tiyatro sahnesindeki piyesi seyrediyor gibidir.

Peşrevi az biraz uzun tutmamızın nedeni, "Osmanlı'nın son imparatoru" addedilen II. Abdülhamid'in sıra dışı hayatına başka pence-relerden bakmak. Çünkü ismi etrafında örülen duvarlar, dövülen fikirler, bazı anları atlama-mıza sebebiyet veriyor. Talha Uğurluel'in insan Abdülhamid'i okuyucunun önüne getirmesi bağırımların, yüksek sesle konuşmaların ortasında bir bekleme salonu hüviyetinde ve alkışa değer doğrusu. Şunu da belirtelim: Her yazar gibi Uğurluel de sevgili kariye kendi kurguladığı Abdülhamid Han'ı sunuyor. Kitabın ilk yazısı "Yavuz Selim'e Komşu Olmak"tan başlayıp, son makale "Sürgündeki Sultanlar"la okumanızı noktaladığınızda "Yazık olmuş koca Ulu Hakan'a" hissi de elinizde duruyor.

Talha Uğurluel, Osmanlı'nın ahir zamanında, Abdülhamid'in devlet için seçtiği adamlardan İsrail'deki portakal bahçelerine, yetiştirdiği çiçeklerden, Arabistan çöllerinde kurduğu istihbarat ağına, Hicaz demiryolu projesinden, opera ve tiyatro sevdasına, Anadolu'da siyahilerin işlettiği at çiftliklerinden Çin'e Yemen'e ABD'ye uzanan Osmanlı yapılarına değin bir yığın örnekle eserini süslüyor. Kısacası mekân okuması üzerinden Abdülhamid Han'ın gayriresmî tarihî gün yüzüne çıkıyor.

Uğurluel'in "Hamidi fes, dönemin modasıydı," demesi kıyıda kalmış bir teferruat. Yazarın tanımlamasıyla *kendi tarzının adamı* olan Sultan'ın dedesi II. Mahmud'dan, babası Abdülmecid'den, amcası Abdülaziz'den farklı olarak stil geliştirmesi estetik keyfiyetine uygun bir

tavır. Yine İzmir'in Torbalı ilçesindeki Naime Köyü'nün hikâyesi çok güzel bir sahne... Padişahın kızına bağışladığı ve adını verdiği köyde, Habeşli siyahiler at yetiştirmeleri için istihdam edilmiş. Onların torunları, aslında köyün *zenci yerlileri*, bugün hâlen Naime Köyü'nde yaşıyorlar. Yeri gelmişken belirtelim: Çalışma, görsel olarak da zengin... Neredeyse her sayfaya dört resim düşüyor.

Geleceği inşa, geçmişini imha mı?

Gelelim, mayınlı arazilere -mücavir alanlara mı deseydik? -... "İttihatçılar, Âkif ve Sultan Hamid" başlıklı bölümde yazar şöyle konuşuyor, "(İttihatçıların) Osmanlı'ya düşman kaynakları fikir süzgecinden geçirilmeden okumaları, başlarında onları sağlam bir şekilde yönlendirecek eğitimcilerden yoksunlukları, düzgün niyetli bu gençleri farklı mecralara sürükleyecektir." Tarihçinin bir boksör olmadığını yazara hatırlatmak icap ediyor. Çünkü satır aralarında, İttihatçıların fikriyatı ve İttihatçılar en hafif tabirle kötü insanlar olarak lanse edilmiş. Hâlbuki geleceği inşa ederken geçmişini imha etmemek gerekir. Her fikrin yahut şahsın takdiri de tekdiri de olur, buna itiraz yok. Sultan Hamid'e muhalif olan her kesimi ya da herkesi *dış güçlerin maşası* olarak tanımlamak, gerçekle bağdaşmaz. İttihatçıların her türlü melanetini bilelim; ama Milli Mücadele'yi örgütleyen, bazı bölgelerde başlatanların da onlar olduğunu, İstanbul'dan Anadolu'ya silah sevkiyatı yaptıklarını görmezden gelmeyelim.

Yıldız Sarayı'ndaki "sessiz ev"

Millî Şair'in genç yaşta İttihatçı olduğunu anlatan Uğurluel, bu yapının gerçek yüzünü görünce derhal istifa ettiğine vurgu yapıyor. Doğrudur... Ama Âkif, vefat edene kadar Sultan Hamid muhalifi olmuştur. Buna en büyük delil ise Safahat'ta Zat-ı Şahane'yle ilgili nahoş mısraların yer alıyor olması gerek. Bu arada Uğurluel, Tefik Fikret'in geçmişinde dini bütün olduğunu, sonraları değiştiğini, hâliyle Abdülhamid aleyhtarlığının bu dönüşümde olduğuna dikkat çekiyor. Tarih, böyle bir hat üzerinde gitmez; ama biz yine de şu bilgiyi paylaşalım: Büyük şair, son nefesinde yanında bulunan Cenap Şehabettin'in şahitliğiyle kelime-i şehadet getirmiştir.

Sözün özü... II. Abdülhamid Han/Bir Dehanın İzleri adlı çalışma, alanındaki boşluğu doldurduğu için kayda değer bir eser.

II. Abdülhamid Han

Talha Uğurluel

256 Sayfa
Timaş Yayınları

Hatice Tuba Yörükoglu

İNSAN IRKI 'BİR ÜST MODEL'İNE KARŞI!

Her yönüyle insandan daha üstün yeni bir canlı türünün ortaya çıktığını düşünün. Dünyanın bize ayrılan kısmının sonu mu olacak yoksa yeni bir başlangıç mı? Dünyada çok satanlar arasında yer alan ödüllü kitap **Bir Aklın Savaşı**, okuru bu sorunun etrafında soluksuz bir maceraya çağırıyor.

B

ir Aklın Savaşı, Kazuaki Takano'nun ününü dünyaya taşıyan ve İngilizceye çevrilen ilk eseri. 2011'de yazarına Japonya'da Yamada Futaro ödülünü getirdi ve Naoki ödülünde de finale kaldı. Portakal Kitap'ın Türkçeye kazandırdığı *Bir Aklın*

Savaşı'nın türü için "gizemli bir gerilim romanı" diyebiliriz lakin başka türlerle iç içe olduğunu söylemeden geçmeyelim. Sürekli takip etmeniz gereken aksiyon, askerler, polisler, ajanlar, istihbarat birimleri, sıcak ve soğuk savaş sahneleriyle pekâlâ bir polisiye-macera kitabı da sayabiliriz. Diğer yandan insanlığın sonuna dair bir hayal gücü, bilimsel araştırmalar ve makaleler, çözilemeyen soyut matematik şifreli bilgisayar kodları, bir ilaç formülü hazırlarken karşılaşılabilecek envai çeşit terimle karşımızda aynı zamanda bir bilim-kurgu romanı duruyor. Kitabın hacmi ve bilimsel terimler gözünüzü korkutsa da akıcı üslup ve durmak bilmeyen aksiyon sizi içine almayı başarıyor.

Bir Aklın Savaşı 2004 yılında geçiyor. Amerika Birleşik Devletleri bir yandan Irak Savaşı'nın sancılılarıyla uğraşırken bir yandan iç savaşlarla kıvranan Afrika ülkesi Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde ilkel bir kabile içerisinde genlerde oluşan bir mutasyon neticesinde insanüstü bir yaratığın türediğini haber alıyor. Bunu bir tehdit olarak gören hükümet yaratığı yok etmek için bir plan hazırlıyor. Değişik yeteneklerle donatılmış dört özel hareketçiyi operasyonla görevlendiriyor. Kongo'ya gönderilen paralı askerlerin lideri Yeager ise kendi içinde bambaşka bir sorunla

mücadele etmektedir. Oğlu çaresi bulunamayan ölümcül bir hastalığın son evresindedir ve Yeager'ın tüm isteği onun yaşamına birkaç gün daha ekleyebilmek ve ölmeden onu bir kez daha görebilmektir. Öte yandan Japonya'da farmakoloji yüksek lisansı yapan genç araştırmacı Kento, gizemli olaylar neticesinde kendini yasadışı bir şekilde Yeager'ın oğlunun hastalığını iyileştirecek ilacı hazırlarken buluyor. Dünyanın farklı uçlarında yaşayan bu insanların yolu insanüstü yaratığın yok edilme operasyonunda kesişiyor. Siz kurgu içerisinde Beyaz Saray'dan Irak'a, Kongo'dan Japonya'daki maceralara zigzaglarla ilerlerken, anlatıcı tansiyonun düşmesine bir an bile izin vermiyor.

Kitap boyunca özellikle insan ırkının zalimliği üzerinde duruluyor. Aslında bir çeşit dünyanın yeniden karılması mitiyle karşılaşıyoruz. Tıpkı Nuh tufanındaki gibi... İnsanoğlu haddini aştığında bir afet gelir ve dünya tersyüz olur, kötülüklerinden arınır. Sonra gelenler dünyayı temiz bir şekilde yeniden kurmaya çalışırlar. Takano da, kurguladığı "bir üst model yaratık"la zalim modern insana karşı savaşılarak daha adil bir düzenin peşine düşüyor. İnsanın kendi türüne ettiklerini, adım adım nasıl katliam yapacak kadar canileşebildiklerini bazen apaçık bir şiddet tasviriyle, bazen bir karakterin dilinden acımasız tespitlerle okurun yüzüne çarpan yazar şöyle diyor bir yerde: "Eğer düşman başka bir ırktan, dilden, dinden veya ideolojiden zaten arada bir psikolojik mesafe oluyor, bu da onları öldürmelerini kolaylaştırıyor... İnsanlara rakiplerinin ahlaki açıdan onlardan aşağı vahşiler olduğunu öğretirsen adalet adına katliam yaptırabilirsin. Bu beyin yıkama yöntemleri hem savaş hem de barış zamanında gerçekleşiyor. Düşmanı aşağılayıcı terimlerle isimlendirmek de bunun ilk adımı." Roman bittiğinde insan kendine sormadan edemiyor: Savaşları bitirmek, acıları dindirmek, adaleti yeryüzüne hâkim kılmak için insanlığın "bir üst model"e evrilmesi mi gerekiyor?

Bir Aklın Savaşı

Kazuaki Takano

Çev: Perihan Sevd e Nacak
480 Sayfa
Portakal Kitap

*Hilmi Yavuz'un uzun yıllardır yeni baskısı yapılmayan kitabı **Okuma Notları** genişletilmiş ve notlarla zenginleştirilmiş haliyle yeniden yayına hazırlandı. Kitapta 'dikkatli bir okur'un notları ve değinileri yer alıyor.*

Okuma notları ya da kırk ambar

Cenk Ünlü

Geçtiğimiz ay yayımlanan *Lânet Şiirleri* ile şiirseverlere sonbahar hediyesi sunan usta Şair Hilmi Yavuz'dan bir de düzyazı kitabı geldi: *Okuma Notları*... Sıkı Hilmi Yavuz okurlarının gözünden kaçmayacaktır, *Okuma Notları* yeni bir kitap değil. İlk baskısı uzun yıllar evvel yapılmış kitabın genişletilmiş ve notlarla zenginleştirilmiş hali..

Hilmi Yavuz 81 yaşında bir çınar. Şairliği kadar denemeci, felsefeci ve 'hoca' kimlikleriyle edebiyat ve düşünce hayatımıza yön veren bir entelektüel, bir sanatkar. Aynı zamanda dikkatli bir okur. *Okuma Notları*, bir okur olan Hilmi Yavuz'u bize gösterirken, aynı zamanda şair, yazar Hilmi Yavuz'un beslenme kaynaklarına da götürüyor. Hilmi Yavuz'un doğudan batıya geniş bir coğrafyada; edebiyattan felsefeye, tarihten sosyolojiye farklı disiplinlerde kitapların ve yazarların izini sürdüğünü görüyoruz. Yazıların başlıklarına bakmak bile Hilmi Yavuz'un okuma yelpazesinin zenginliğini ortaya koymak için yeterli. Kitaptan kimi başlıklar şöyle: "Nazım ve Gazzali", "Halid Ziya ve Baudelaire", "Verlaine ve Saba", "Borges ve Ben", "Baki mi Necati mi", "Fuad Paşa ve Mahşer Midillisi".

Okuma Notları'nda neler var? Kısaca özetleyelim: Bir deneme ya da makale olmaya çabalamış, ama olamamış "notlar"dan oluşuyor bu kitap. İçindekiler, 1989-1992 yıllarında *Gösteri* dergisinde, daha sonra da *Varlık*'ta yayımlanmış yazılardan müteşekkil. *Okuma Notları*'nı bir kırk ambar ya da oldukça dikkatli bir "okur'un notları" sayabiliriz.

Hilmi Yavuz'u tanıyanlar ve külliyatına aşına olanlar bilir ki Hilmi Yavuz, eskile-

rin tabiriyle bir "kırk ambar", sınırsız bir entelektüel ve tecessüs insanıdır. *Okuma Notları*'nda buna bir kez daha şahitlik ediyoruz. Kitapta geçen isimler ve eserler dizinine göz atıldığında ne demek istediğimiz daha iyi anlaşılacaktır. Kitapta dönemin gazetelerini, dergilerini (*Argos*, *İnsan*, *Defter*, *Gösteri*, *Tarih ve Toplum*, *İstanbul*, *Erkekçe*...) yakından takip eden, sadece kitaplarla değil güncellede beslenen bir okur-yazar portresi çıkıyor karşımıza. Gençliğinde bir dönem muhabirlik de yapmış olan Hilmi Yavuz'u gazetelerdeki kültür sanat yazılarından da biliyoruz. Buradaki "Doğrucu Davut" ve polemikçi üsluba yabancı değiliz. *Okuma Notları*'nda da bu tavrın daha keskin hatları ortaya konduğunu görüyoruz. Hoca'nın, Ece Ayhan, İlhan Selçuk, Enis Batur gibi isimlerle girdiği polemiklerin mazisine de bu yazılarda rastlıyoruz. (Hilmi Yavuz birçok söyleşisinde "Doğrucu Davut" tarafının ve düşüncelerini açıkça ortaya koymasının kendisine düşman kazandırdığını sıklıkla ifade edecektir. Hoca'nın şu sözünü de not düşmüş olalım: "Ben düşman edinmekten korkmam. Türkiye'de birey olmanın yolu düşman edinmekten geçer.")

Okuma Notları'nda Hilmi Yavuz'un dert ettiği konulardan biri de çeviri yanlışları ve dil yanlışları. Bu başlıktaki yazılarda çevirmenler kadar editörler de Hoca'nın hışmına uğruyor. Kitaptaki notların hepsi bir "düzeltme" değil. İyi kitaplar, iyi yazarlara da dikkat çekiyor Hilmi Yavuz. Osman Hakan, Vural Bahadır Bayrıl, Tuğrul Tanyol, Orhan Alkaya, Kamil Fırat, Nurdan Gürbilek değinilen bazı isimler.

Son söz olarak diyebiliriz ki *Okuma Notları*'nda sadece okur Hilmi Yavuz ve edebiyatın meseleleri yok. Okur, nasıl "nitelikli okura" evrilir, bir metne nasıl bakılır da görüyoruz.

Aile ve yuva kavramına sarsıcı bir bakış getiren Güney Kore asıllı yazar Jung Yun, **Yuva** isimli ilk romanıyla bu kavramlara bakış açınızı değiştirecek. Çevirmeni Rabia Elif Özcan anlattı...

ÇEVİRMENİNİN GÖZÜNDEN YUVA

T

oplumun en temel birimi olan “aile” kavramı, kendi başına daha pek çok kelimeye de gebedir. Tek başınalığın sınırı, ailenin olduğu yerde son bulur; bu kelimenin eklenmesiyle beraber artık birliktelik, paylaşım, güven ve şeffaflığın olduğu sıkı bir dostluk

vardır. Nitekim bir “evi”, “yuva”ya dönüştüren de aynı çatı altında bir ailenin nefes almaya başlamasıdır. Ancak sadece bir ortamı paylaşmak, ne bir evi yuva hâline getirir ne de içinde yaşayan insanları aile yapar. Başta da dediğim gibi, bütünlüğe dair nice kelimeyi beraberinde getiren ailenin çatısı altında saklamaya, gizlemeye, yalana, ihanete dair hiçbir şey de barınmaz. Bu yüzden insan, hayat boyu karşısına çıkan her çaresizlik ve umutsuzluk sağanağında aile çatısına sığınır. Ve bu yüzden her yuva, bir sığınaktır.

2016 yılında orijinal dilinde *Shelter* adıyla yayımlanan ve Türkçeye *Yuva* olarak çevirmeyi uygun gördüğüm eser, Güney Koreli edebiyatçı Jung Yun’un ilk romanı. Ancak gerek

kullandığı dilin akıcılığı, gerekse kurgusunun çok yönlülüğüyle *Yuva*, bir ilk roman için şaşırtıcı ve takdire şayan bir başarıya sahip. Nitekim eserin *Center- En İyi İlk Roman* gibi ödüllere layık görülmesi, bunun yanı sıra *The Millions* ve *Brooklyn Magazine* gibi kült dergilerde; *Goodreads*, *Barnes and Noble* ve *Amazon*'un listelerinde 2016 yılının en iyi romanları arasında gösterilmesi de şüphesiz bunu doğrular nitelikte. Peki, Yun'un kurgusunu bu denli başarılı kılan nedir? Bir arada yaşayan üç nesli gördüğümüz romanda

karakterleri aynı çatı altında toplanan ev, gerçekten herkesin sığındığı, güvenli bir yuva olabilmiş midir?

Aile ve yuva kavramları salt bir arada olmadan, hatta bireylerin birbirleriyle iletişim içinde olmalarından ayrı, mahrem bir noktada yer alır. Yun'un da üç ev ve üç aileyle okuyucuya göstermek istediği, yüzeyde görünenlerin ötesindeki bu mahremdir. Çeviri sürecinde Yun'un bu çabası ve üslubu, kurgunun içinde bana da bir yer verdi diyebilirim. Romanın başkahramanı Kyung'la beraber düşünmeye, hareket etmeye, onun adına kararlar vermeye başladım. Kimi yerde Kyung'la kavgalı olup kimi yerde onu sakinleştirmeye çalışırken buldum kendimi. Bu da Yun'un, okuyucuyu kuşatan ve ona sorular yönelten

üslubundan olsa gerek. Bu anlamda olaylar ve düşünceler, okuyucuyu da içine alan doğal bir akışla ilerliyor. *Yuva*'da yaşayan her bir kişinin, bir diğeriyle olan samimiyeti, yazarın herhangi bir açıklama yapmasına gerek kalmadan kişilerin aralarında geçen konuşmalardan, günlük hayatta rutin hâle getirdikleri işlerden ve düzenlerinden yansıyor. Öte yandan görünürde aynı çatı altında beraber yaşayan, anne-baba-çocuk ilişkisi içindeki bireyler arasında romanın henüz başından itibaren bariz bir duygusal bir bağ ve iletişim eksikliği görülüyor. Bireyler arasındaki birlik-telik, birtakım mecburiyetlerden ileri geliyor. Olay örgüsü bu şekilde ilerlerken mekânların seçimi de romanın sahip olduğu bir ironi hâline geliyor. Zira karakterler, duygusal anlamda birbirlerinden uzaklaştıkça yaşadıkları olaylar nedeniyle birbirlerine daha yakın yerlerde, hatta aynı evde yaşamak zorunda

kalıyorlar. Bu noktada Yun, aynı çatı altında yaşayan ve resmîyette "aile" bağı ile bağlı kişilerin, nasıl birbirlerini öldürme noktasına kadar gelebileceklerini hem geleneksel hem de modern aile anlayışının eksiklerini ortaya koyarak eleştirel bir dille anlatıyor. Ne var ki bu bölümde kendi toplumumuzu sorgulama-dan edemedim; "uzaklaşmayı", "yabancılaşmayı", "sözde ilişkiler kurmayı" hayatımızın ve yeniden şekillenmeye başlayan kültürümüzün bir parçası hâline getirmişken, bu eleştirilerden bize de bir pay düşmez mi?

Edebî değeri kadar kültürel dokusuyla da dikkat çeken romanda özellikle geleneksel Kore aile yapısını, Yun'un ayrıntılarıyla dile getirdiği özel törenler ve aile bireyleri arasındaki ilişkiler yoluyla yakından görme fırsatı buluyoruz. Aynı çatı altında üç nesli bir araya getirirken Yun, böylece Kore gelenekleri ile Amerikan düşünce yapısını da karşı karşıya getirmiş oluyor. Ancak Koreli karakterlerin daha sert bir üslup kullanmalarıyla hem dilsel hem de kurgusal anlamda Yun'un, Kore kültür ve geleneğine de bir eleştiri oku yönelttiğini söylemek mümkün. Asya coğrafyasında kültürel olarak benzer iklimleri yaşadığımız Kore'nin, mesafelerin dilinde ölçüldüğü kadar uzak olmadığını görüyoruz burada. Kendi toplumumuzda da hızla büyüyen, nesiller arası uçurumun evrensel yankıları tanidik geliyor. Çünkü bu yabancılık hissi, her coğrafyada aynı dili konuşuyor. Ve böylece ortaya, kendinden önceki neslin anlayışından uzaklaşmaya çalışırken bir sonraki nesle yabancı kalan, bu nedenle de kendi köklerine bir yuva bulamayan sahipsiz bir zaman parçasının, kayıp bir neslin öyküsü çıkıyor.

Yuva

Jung Yun

Çev: Rabia Elif Özcan
368 Sayfa
Timaş Yayınları

20 yılın cümleleri

Nazan Bekiroğlu, yazarlığının 20. yılında çok özel bir kitapla okuru selamlıyor. Defterlerde kalmış, hiç yayımlanmamış cümleler ve kitaplarında yer alan altı çizilip ezberlenmiş yüzlerce cümle bir araya geliyor. Yerli Yersiz Cümleler şaşırtıcı bir okuma deneyimi sunuyor.

Hüseyin
Cahit Öz

Yerli Yersiz Cümleler, Nazan Bekiroğlu'nun yazarlığının yirminci yılını taçlandıran bir kitap. Bir bakıma Nazan Bekiroğlu fihristi... İlk kitabı *Nun Masalları*'ndan son romanı *Mücellâ*'ya yazarın kitaplarında geçen altı çizilmiş, ezberlenmiş yüzlerce cümle yeni manalarla şaşırtıcı bir okuma deneyimi sunuyor. *Yerli Yersiz Cümleler*'de sadece kitaplarda yer almış, yerini bulmuş "yerli" cümleler yok. Hiçbir kitaba girmemiş, defterlerde kalmış onlarca "yersiz" cümle de iki kapağın arasında ilk kez okurun karşısına çıkıyor.

Nazan Bekiroğlu kitabın önsözünde *Yerli Yersiz Cümleler*'in çıkış hikâyesini şöyle anlatıyor: "Bu kitap önce *Yersiz Cümleler*' adıyla tasarlandı. Niyetim sağda solda kalmış ve hiç yayınlanmamış onca cümleyi bir araya getirmek, bir bakıma onlardan kurtulmaktı. Fakat cümle bu. Bir kez kapısından girince gazete ve dergilerde kalmış yazıları da taradım. Sonra hızımı alamadım, bütün kitaplarımı okudum yayımlandıklarından sonra ilk kez, *Yerli Cümleler*'e de el attım."

Okur, Nazan Bekiroğlu'nu 1997 yılında yayımlanan *Nun Masalları* ile tanıdı. Çağdaş bir masal anlatıcısı olarak karşımıza çıkan Bekiroğlu lirik, içli bir ses tutturmuştu bu öykülerde. Sonraki diğer büyük anlatılarında bu sesini hiç kaybetmedi. Gücünü aynı zamanda samimiyetinden alan bu üslup -şiirli üslup onun romantikliğinden çok "duyuşuyla" ilgilidir- bugün kült kitap sayabileceğimiz *Yusuf ile Züleyha*'da sürdü. Bu kitabında klasik edebiyatımızda mesnevi olarak bilinen öykülemeye dayalı manzum hikâyeyi, modern zamanlara yeniden uyarlıyordu. Daha sonra *İsimle Ateş Arasında* kalbine sığınları söyledi ve *Lâ* geldi. *Lâ*'da ise Âdemle Havva'nın tüm insanlığı ve insana dair ne varsa hepsini kuşatan öyküsünü bugüne taşıyordu.

Bekiroğlu, düzyazının başta hikâye olmak üzere roman, deneme, makale, mektup, inceleme-araştırma gibi birçok türünde eserler verdi. *Mor Mürekkep*, *Mavi Lale*, *Cümle Kapısı*, *Yol Hali*, *Mimoza Sürgünü*, *Kelime Defteri* adlı deneme kitaplarında akademik yanından aldığı sistemli düşünceyi kaleminin gücüyle birleştirdi. *Nar Ağacı*'ndan itibaren yazarın dilinde belirgin bir biçimde hissedilen dönüşüm Bekiroğlu'nu artık yüz binlerle ifade edilen bir okur kitlesine ulaştırdı. 2015 yılında ise *Mücellâ* ile göründü.

Yerli Yersiz Cümleler'de cümleyle düşünen, cümleyle yaşayan bir yazıcının 20 yıllık yazı serüveni-ne tanıklık ediyoruz. Nazan Bekiroğlu'nun aşka, yaşama, ölüme, sanata, edebiyata, acıya, savaşa, nefrete ve daha birçok konuya dair cümleleri sıralanıyor. Daha önce kitaplarda karşılaştığımız kimi cümleler yepyeni anlamlara bürünüyor.

Yerli Yersiz Cümleler, yedi bölüme ayrılmış: Ben Sözleri, Yazı Masası, Aşk Kitabı, İnsanlık Halleri, Yaşarken ve Ölürken, Dünya Toprağı, Şikayetler Kitabı... Bu tasnifler de alt başlıklarla sunuluyor. Örneğin "Yazı Masası", üslup, metin, cümle, roman, şair-şiir gibi temalardan oluşuyor. "Aşk Kitabı", aşk, güzellik, hasret, uçurum, fırtına, kıyamet benzeri başlıklar taşıyor; Nazan Bekiroğlu'nun kitaplarından ve defterlerinden cümleler harmanlanıyor. Kitaplarda yer almış cümlelerin kaynağı özellikle belirtilmemiş. Çünkü "yeni bir okuma, dahası yeni bir yazma" ameliyesinin sonunda bu eser ortaya çıkıyor ve "bambaşka bir metin" iddiası taşıyor. *Yerli Yersiz Cümleler*, Nazan Bekiroğlu ile ilk kez tanışacak olanlar için bir rehber kitap sayılabilir. Sıkı okurları içinse sözlük gibi el altında bulundurulması gereken özel bir kitap.

Yerli Yersiz Cümleler

Nazan Bekiroğlu

Timaş Yayınları, 464 Sayfa

Benden geriye tek kitap kalacaksa bu o olsun istedim

*Yeni kitabı Yerli Yersiz Cümleler'i ve yazarlığının 20. yılını
konuştuğumuz Nazan Bekiroğlu, "Kendi satırlarımın altını
çizdim ve işte cümlesini ortalığa saçıverdim. Şimdi benim bende ne
gördüğüm de ortaya çıkacak. O da yaralarımından ibaret," diyor.*

N

azan Bekiroğlu'nun dört yıllık üniversite hayatı hariç hep yaşadığı kentteyiz. Trabzon'da. Hava rüzgârlı, güneş kendini bir gösterip bir kayboluyor, arada yağmur çiseliyor. Deniz çalkantılı... Fazla vakit kay-

betmeden KTÜ'nün Fatih kampüsüne doğru yol alıyoruz. Niyetimiz Nazan Bekiroğlu ile yeni kitabı *Yerli Yersiz Cümleler*'i konuşmak. Fakültenin loş koridorlarını geçip kapısı açık odadan içeri girdiğimizde bizi bekliyor buluyoruz Nazan Hoca'yı. Kitaplarla çevrili uzun ince dikdörtgen bir oda... Sade, çiçekli bir masa... Sağındaki açık pencereden dalga sesleri duyuluyor. Defterler ve kalemler hemen elinin altında... Kitaba geçmeden defterlerden konuşuyoruz. Nazan Hoca bilgisayar kullansa da yazılarını çizgili defterlere yazıyor. Dolmakalem ya da tükenmez kalem değil pilot kalemi tercih ediyor. Hemen oturduğu masanın arkasındaki kitaplığın alt bölümünden fiyonk atılmış defterleri çıkarıyor. "Bu defterler *Yusuf ile Züleyha*'nın, bu defterler *Nar Ağacı*'nin bunlar *Lâ*'nın..." Yayımlanmış kitapların hepsinin defterlerini saklıyor. Belki yüzlerce kez Nazan Hanım'a sorulmuş soruyu bir de ben yöneltiyorum söyleşiye geçmeden. "Nazan Hocam ne zaman İstanbul'a yerleşiyorsunuz?" Öyle bir niyetinin olmadığını söylüyor. Okulundan ve şehirden memnuniyetini anlatıyor. Fakültede daha çok doktora ve yüksek lisans öğrencilerini takip ediyor. Adına açılmış resmî hesaplar olsa da sıkı bir sosyal medya takipçisi değil. Bu hesapları direkt kendisi kullanmıyor. Fakat izni ve bilgisi dahilinde paylaşımlar yapıyor. Çay eşliğinde süren koyu bir muhabbetin ardından *Yerli Yersiz Cümleler*'i konuşmaya başlıyoruz.

***Yerli Yersiz Cümleler*'e bir aforizmalar diyebilir miyiz ya da "altı çizili cümleler"den mi oluşuyor?**

Altı çizili cümleler demek daha uygun. Bu kitap, başlarken gözüme pek kolay görünmüştü ama sonrasında birkaç zorlu problem belimi büktü. Bunlardan biri aforizmalar mı yoksa altı çizili cümleler mi meselesiydi. Çünkü öyle cümleler vardı ki tek başına yeterliydi. Ama öyleleri de vardı ki ancak bir bağlam içinde anlamlı ve değerliydi. Cümlelerin hatta paragrafların da altını çizmek gerektiği bu yüzden. Bir diğer problem lirikler ve didaktikler arasında yaşandı. Dikkatli bir göz bu kitapta lirik cümleleri seven ama didaktiklerden de vazgeçemeyen birinin bocalamasını fark edecektir. Sonunda temaya ve tasnife öncelik verdim ve lirik bir cümleler dizisinin hemen yanına didaktik olanı da almaya cesaret ettim.

"Yersiz Cümleler"den kitaplarda yerini bulamamış, defterde kalmış cümleleri mi anlamalıyız? Bu ismin bir hikâyesi var mı?

Önce hiçbir şekilde yayımlanmamış, sağda solda, defterlerde, bilgisayar dosyalarında kalmış pek çok cümleden kurtulmak istedim. Onlarla artık bir bağım kalmasın. (Bu ihtiyacın sebebi üzerinde düşünüyorum hâlâ. Doğru dürüst bir cevap da veremedim henüz.) "Yerini Bulamamış Cümleler" gibi bir isim düşünmüştüm o günlerde. Bu tasarımdan bahsedince Leyla, "yani Yersiz Cümleler" dedi, "evet" dedim. Aynı sohbet esnasında hayal kanatlandı, gazete ve dergilerde kalmış ama iki kapak arasına girmemiş yazıları da elemeye heves ettim. Cümleye bir kez bulaşınca kitaplarımı da taramayı hayal ettim. Bu kez Leyla, Yerli Cümleler dedi. Ben de, *Yerli Yersiz Cümleler* diye tamamladım. Önce ismi geldi bu kitabın. Bir isim bir kitabı zorladı bir bakıma.

Biliyoruz ki Nazan Bekiroğlu kitapları "kendisiyle defterler doldurulan, bilek ağrıtan, uyku bölen" süreçlerden sonra gelmiştir. Yerli Yersiz Cümleler nasıl bir ihtiyaçtan doğdu?

Cümleye atfettiğim kıymet yazdıklarımdaya açıktır. Cümleyle düşündüğümü, mânâ biriminin cümle olduğunu sık sık dile getir-

mişimdir. Cümle, şiirdeki dizenin nesirdeki karşılığı bence. Ve bu da kaçınılmaz olarak şiirsel bir nesrin sahibi olmakla hem övülen hem itham edilen biri olarak beni kendi cümlelerimi bir arada görmek hevesine sevk etti. Belki benden geriye tek kitap kalacaksa bu o olsun diye. Kitabın adının hikâyesini anlattım. Ama ille de yeni bir isim gerekse o da belki Nazan Bekiroğlu Kitabı olabilirdi.

Kitaba aldığınız cümleleri neye göre seçtiniz? Zor oldu mu bu seçim?

Seçim zor olmadı. Bir okuyucu gibi, “Ben olsam hangi satırların altını çizerdim?”, bunu merak ettim ve kolayca çiziverdim. Böylece binlerce cümle çıktı ortaya. Peki, şimdi ne olacak? Ne yapacağız bunca cümleyi? Tasnif edeceğiz. Neye göre? Temalarına göre. Fakat cümle, bağlamından kopunca yeni yüklerle yüklendi ve mesela yerinde aşka dair duran bir cümle yersizliğinde insaniyet bahsine yerleşiverdi. O süreçte hem kitabın tamamını kapsayan bir senaryo çıktı ortaya hem de her bahsin kendi içinde alt senaryosu. İşte o zaman benim içimde bir üst metnin tuttuğu yekûnu fark ettim.

“Ben Sözleri” ile başlayıp “Yakarış” ile biten bir kitapta kendisine yazıcı diyen, kalbi aşka, acıya, insaniyete, doğaya, kısacası yaşama ve onun ötesine açık bir kadının eserlerinden de bağımsız bir üst metin var. Her yazar için de bu böyledir sanırım.

Bir de belirtmem gerek, büyük senaryoyu cümleler suretinde işlerken ister istemez seçtiklerimi elemek mecburiyetinde kaldım. Yani altını çizdiğim her satır her cümle girmedi bu kitaba. Bir bakıma o çok istediğim şeyi yine gerçekleştiremedim, cümlelerle ilgimi yine kesemedim.

Bir şey daha var söylenmesi gereken. Belki başkaları tarafından çok sevilen cümleleri bu kitaba almamışım ya da benim aldığım bir cümle okuyucuya düpedüz sakil gelebilir. Ama *Yerli Yersiz Cümleler* benim bende ne gördüğümü ne aradığımı gösterir sonuçta. O da sözünü ettiğim üst metinle-büyük senaryoyla bağlantılıdır.

***Yerli Yersiz Cümleler* ortaya çıkarken bütün kitaplarınızı yeniden okudunuz. Yaklaşık yirmi yılın verimi... Nasıl bir duyguydu bu? Keşke böyle yazmasaymışım, böyle söylemeseymişim, ya da iyi ki yazmışım dediğiniz oldu mu?**

Elbette oldu. Çok güvendiğim fakat beni hayal kırıklığına uğratan kitaplarım oldu. İsimlerini söylesem şaşarsınız. Ya da tam tersi. Fazla güvenmediğim ama şimdi olgun bulduğum kitaplar oldu. Nasıl bir duygu? Bana pek iyi gelmedi itiraf edeyim. Yazmalı ve bir daha geri dönmemeli.

Sizin diğer kitaplarınızın adlarına baktığımızda da "hece, kelime, cümle, mürekkep, defter" gibi sözcükleri görüyoruz. Hep yazıya, cümleye çıkan isimler... Bu tercihi nasıl okumalıyız?

Yazının organik dünyası. Çok büyüleyici bir şey bu. Değil mi ki mânâ bir kâğıdın üzerinde bir kalem ağzından mürekkebin bıraktığı izde görünüyor. Orada ruhun şeması çıkıyor. Daha-sı mananın görünür kılınmasında bir sır aşikâr oluyor ve bunu sağlayan da yazı malzemeleri. Yazının yani doğrudan el yazısının kutsiyetine her zaman inanan, öğrencilerini ödevde daima el yazısına zorlayan biri için kaçınılmaz bir gerçeklik. Yazı medeniyeti dediğimiz bir şey var ve orada artık yazının ne anlattığı değil onun malzemesidir aslolan. Deftere, kâğıda, kaleme, mürekkebe, harfin biçimine perestiş eden yanımızla kutsarız onu.

*Ben yazmaya
kalkışmadım, yazmaya
mecbur kaldım*

"Yazı" hayatınızın merkezinde... İki alıntıyla sorumuzu yöneltmiş olalım. "Yaşamayı bileydim yazar mıydım hiç şiir", "Yazmasam deli olacaktım" Siz nerede duruyorsunuz?

İkisi arasında fark yok ki. Yaşama beceriksizliğinden yazı ya da sanat yoluyla tahliye, çıldırmamak için. Değil mi ki ben yazmaya kalkışmadım, yazmaya mecbur kaldım. Heves sonradan geldi ve çok ayrıntıda kaldı.

***Nun Masalları'nın yayımlanış tarihi 1997. Kitabın ilk cümlesi şöyleydi: "Kaç zamandır yazmak istiyordu. Şimdiye kadar hiç kimsenin söylemediği şeyleri, hiç kimsenin söylemediği biçimde söylemek, yazmak istiyordu."* Nun Masalları'ndan Mücellâ'ya aradan geçen yirmi yılın ardından bu ilk cümleyi nasıl tamamlarsınız? O uzun yürünmüş yola baktığınızda neler görüyorsunuz?**

Bir gülümseme beliriyor şimdi yüzümde o cümleye dönünce, bir aydınlık. Çünkü bir bakıma kendi yazı maceramın da mecburiyet ve heves arasında sendeleyeyen programını vermişim. Benlik hallerinin dile getirilmesinin çok da makbul tutulmadığı bir gelenekte aykırı bir figür olarak beliren hattat (ve genç mezarlık bekçisi) kendi yaşamına ve ruhuna dair farklı bir şeyler yazmaya kalkışmıştı. Ve sonuçta yazdığından utanmıştı. Yakmıştı yazdıklarını ama sonra tekrar yazmıştı. İşte bu bizim hikâyemiz. Yazdığımız edebiyat oluyorsa tahammül edebiliriz buna yoksa geriye

sadece yazının utancı kalır. *Nun Masalları'nın* meselelerinden birinin "Yazı Utancı" olduğunu, bunu benim bile yeteri kadar fark edip üzerinde durmadığımı da şimdi anlıyorum. Öyle olmasa *Yerli Yersiz Cümleler*'de "Yazı Utancı" adına açılan bölüm bu kadar cılız kalmazdı.

Bu süreçte çok satan bir yazar olmak sizi şaşırttı mı? Ya da ürküttü mü?

Ürküttüğünü söyleyemem ama evet şaşırttı. Anlaşılmazlık yaftası en azından *Nar Ağacı*'na kadar boynuna asılı kalmış birinin görece çok satması şaşırtıcı geldi bana. Diğer yandan bu durum güven de verdi, hem okuyucuya güven duydum hem kendi yazdıklarımı. Sonra duyduğum güvenden şüphelendim.

Nar Ağacı ile başlayan dildeki sadeleşme, duruluk -belki yeni üslup demeliyiz- sürececek mi? Bu üslup değişikliğini yeni bir dil arayışı ile mi açıklamalısınız?

Yerli Yersiz Cümleler'de üslubumdaki değişimle ilgili cümleleri "Dalgalandım da..." ve "Duruldum" başlıkları altında topladım. Gördüm ki hallerim değiştikçe üslubum değişmiş ve bu bana iyi gelmiş. Arayış mı? Bundan sonrasını ben de bilemem. O çetrefil gelip dilimde yuvalanır belki yine. Belki sadelikte kalabilirim. Yeter ki sığılta demir atmayayım.

İnternet ve akıllı cep telefonları yaygınlaştı, e-kitap çıktı. Okuma koşulları değişiyor. Sosyal medyayla birlikte bir aforizmalar çağına girdik. Bu tür gelişmeler-değişmeler yazarı etkiler mi? Ya da bütün bunların ne kadar uzağındasınız?

Kongre Kütüphanesi'nden bir kitabı elektronik ortamda "elime" aldığım da pek memnun olduğumu inkâr edemem. Bilgiye anında ulaşmaktan hiç şikâyetçi değilim. Ama bu kadar. Neticede yine yazı masama defterimin başına dönerim. Çağın imkânlarının ve dayatmalarının okuma ve yazma alışkanlıklarını etkilediği bir noktaya kadar doğru olabilir ama edebiyatın özü değişmez, umarım değişmez.

Hikâye, deneme, roman, mektup, makale, inceleme-araştırma, -çok az bilinse de yazı hayatınızın bir döneminde şiir de denemişliğiniz var- edebiyatın hemen hemen her türünde eser verdiniz. Bu bir arayışın sonucu mu? Belki bu soruyu

şöyle tamamlayabiliriz. Nazan Bekiroğlu romancı olarak mı anılmak ister?

Yazmayı bir bütün olarak sevdim ben. Bütünüyle sanatı çok sevdim. Tahammülün en kestirme yolu olarak göründü bana. Ama gelip durduğum yer roman gibi görünüyor ve buna itirazım yok.

Yazar olmayı hiç düşlememiştin

Mücellâ'da sizi Nazlı karakteriyle bir roman kahramanı olarak görüyoruz. Romanda geçen bir cümleden hareketle soruyorum. Daha ortaokul talebesi-ken kendinizi ilerde bir romancı olarak görür müydünüz? Yazarlık, çocukluk hayaliniz miydi?

Asla. Aklımın ucundan bile geçmemişti. Oysa okumayla yazmayla iç içeydim, resimler yapıyordum, sanatkârca hassasiyetlerim vardı. Sanatı kıskırttığını çok sonradan fark ettiğim huzursuzluklarım had safhadaydı. Ama yazar olmayı hiç düşlememiştin. Garip bir durum. Yazının kendisiyle o kadar avunursunuz ki yazar olmak aklınızın ucundan bile geçmez. Sanırım böyleydi.

Aynı zamanda akademisyensiniz. Uzun yıllardır hocalık yapıyorsunuz? Yazarlık serüveninizi nasıl etkiledi? İlk kitabınızı geç yayımlamanızın bununla bir ilgisi var mı?

Akademisyenlik, yazı hayatımı olumlu yönde etkiledi. Yeni Türk Edebiyatı profesörüym neticede. İşin teorisini, tarihçesini bilmek beni donanımlı kıldı. Teknik sorunları daha rahat çözebildim. Yazarlık ise -ilk zamanlar inkâr etmeye kalkışsam da itiraf edeyim artık- akademisyenliğimi olumsuz yönde etkiledi. Akademisyenliğin asgari şartlarını yerine getirmiş olmak aldığım maaşı hak etmek kadar razı kıldı beni kendimden ancak, bunu da şimdi görüyorum. Ben gemisi bambaşka sulara yelken açmış. Yazarlık maceram olmasaydı daha verimli bir akademisyen olabilirdim kuşkusuz. Ama pişman mıyım? Hayır. Yine olsa aynı yapırdım bu can bu tende durdukça başka türlü mü mümkün değil. İlk kitabın geç yayımlanmasına gelince. Akademisyenlikle bir ilgisi olduğunu sanmıyorum. Hayatının merkezine yazarlığı değil yazıyı alan biri için kitabı yayımlanmış

yayımlanmamış fazla önemi yoktur. O gecikme bu lakaydinin eseridir.

Otuz yılı aşkın bir zamandır aynı üniversiteden aynı odanın penceresinden dünyaya bakmak -çok örneğine rastlamadığımız bir durum- nasıl bir duygu?

Evet, aynı yerleşke içinde birkaç bina birkaç oda değişsem de hep aynı denize baktığım için aynı odada oturduğumu varsayabiliriz. Masamı doğrudan denize bakacak şekilde yerleştirmedim hiç. Deniz hep sağ ya da sol yanımda uzandı. Bulutlar geldi bir yanımdan, yağmur geldi. Mevsimler geçti. Ve ben hiç sabitlik duygusu hissetmedim. Hep değiştim.

O meşhur cümle bana ait değil!

Yeniden başa dönersek internette size atfedilen bir söz var. "Birine altı çizili kitaplarınızı vermek, yaralarınızı emanet etmektir bir bakıma..." diye... Siz bu kitapla okura yaralarınızı mı emanet ediyorsunuz?

Bu cümle benim değil, Elif Şafak'a ait yanlış bilmiyorsam. Ama internette cümleler de sahibinden kopuyor, bir tür anonimleşme alanı. Elif Hanım'ın cümlesine dönersek galiba evet, öyle olacak. Kendi satırlarımın altını çizdim ve işte cümlesini ortalığa saçıverdim. Şimdi benim bende ne gördüğüm de ortaya çıkacak. O da yaralarımın ibaret. Neticede *Yerli Yersiz Cümleler*'in biriyle, "Bütün kitaplarımı yeniden okuduğumda gördüm aşkın söylettiğinden güzelmiş belânın söylettiği. Çünkü aşk gözbağımı da acı gaflet perdesini kaldırmış."

Son olarak Nazan Bekiroğlu bu kitaptan sonra bir romanla mı okurun karşısına çıkacak?

Çalışıyorum. Üstesinden gelebilirim evet bir roman olacak.

Nazan Bekiroğlu'nu okumaya giriş

Zeliha Nazlı

Hiçbir eser yazarın yaşamından bağımsız değildir. Biz de Nazan Bekiroğlu'nun eserleriyle ilgili bir yazıya kitaplarının girişinde yer alan biyografisiyle başlayalım. "3 Mayıs 1957, Trabzon. Dört yıllık üniversite hayatı hariç hep bu kentte yaşadı. Bulut. Deniz. Yağmur. Türk Dili ve Edebiyatı eğitimini Erzurum'da aldı. Kar. Rüzgâr. Ova. Halide Edip'le doktor, Nigâr Hanım'la doçent. Şimdilerde Trabzon, KTÜ Fatih Eğitim Fakültesinde Profesör. Suyun kıyısında. İki kız çocuğuna anne. Görünürdeki hayatı bundan ibaret."

Bu kısa öz yaşam öyküsünde sade bir hayatı; okuyup yazarak geçirilmiş bir ömrü görüyoruz. Denemelerinin ve söyleşilerinin izini sürersek uykusuz uzun geceleri (Ben gece yaşayanlardanım, Haşim gibi...) yalnızlıkları (tadından yenmez bir yalnızlığım var.) ve sancıları da. Hikâyeci, denemeci, romancı, akademisyen Nazan Bekiroğlu ve yirmi yıla sığdırılmış on altı kitap... Hayatının merkezine yazarlığı değil ya-

zıyı almış, "kalbe giden yol, dilden geçer" diyen yolu aşktan geçen bir "yazıcı".

Son yıllarda "Nar Ağacı'nın Yazarı" olarak anılmaya başlasa da Bekiroğlu'nun sıkı okurları onun sesine, üslubuna aşınadır. *Nun Masalları*'nın anlatıcısı, *Yusuf ile Züleyha*'nın yazıcısı olarak tanır. *İsimle Ateş Arasında* kalbine sığanları söylediğini; yıllardır Karadeniz'e komşu odasında, defterine ağırlı bir yaşamak düştüğünü bilir. Okurunun kışkırdığı özel bir yazardan söz ediyoruz.

Nazan Bekiroğlu, üniversite öğrencisi olduğu yıllarda hikâyeler kaleme alıyor, -yazmanın sadece kendisiyle yetinir o yıllar- yazdıklarını yayımlatmaya ise otuzlu yaşlarında başlıyor. İlk kitabı *Nun Masalları* yayınlandığında kırk yaşındadır. Son kitabı *Yerli Yersiz Cümleler* ise onun yirmi yıllık yazarlık serüvenine ayna tutan bir kitap. Bugün on altı kitaba ulaşmış bir külliyat var karşımızda. Bu yazıda külliyattaki kitaplara kısaca göz atıp, Nazan Bekiroğlu'nu okumaya nasıl başlamalı, sorusuna cevap arayacağız.

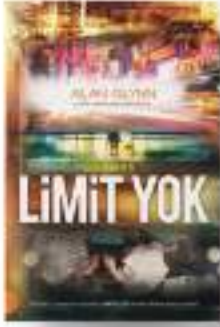
Nazan Bekiroğlu eserleriyle tanışmak için kitapların yazılış tarihlerini takip edip öyle okumaya girişmek bir yöntem. Fakat tek yöntem bu değil. Nazan Bekiroğlu, *Nar Ağacı*

Yerli Yersiz Cümleler'le birlikte Nazan Bekiroğlu külliyatı on altı kitaba ulaştı. Nazan Bekiroğlu eserleriyle tanışmak için kitapların yazılış tarihlerini takip edip öyle okumaya girişmek bir yöntem. Fakat tek yöntem bu değil. Bu yazıda "Nazan Bekiroğlu'nu okumaya nasıl başlamalı?" sorusuna cevap aradık.

romanı ile birlikte üslubunda bir değişikliğe gitti. Sembolik, imaj yüklü anlatım yerine düz cümlelerle daha sade metinlerle kurdu hikâyelerini. Olay ve karakter dilin önüne geçti. Sadece *Nar Ağacı* ya da *Mücellâ* romanlarını okuyarak Nazan Bekiroğlu'nu keşfedenler ya da ilk kez Nazan Bekiroğlu metniyle karşılaşacaklar için ilk durak *Nun Masalları* olmalı. Coşkulu, şiirli diliyle ve "üslupçu Bekiroğlu" ile tanışacak okur. Onun kitaplarının nüvesini bu eserde bulacak. Şark hikâyesiyle ve gelenekle kurduğu ilişkiye, tutturduğu dile ve estetik kaygıya şahitlik edecek. Bir rüyanın, masalın içine çekilecek. Dikkatli bir okuyucunun *Nun Masalları*'nı okuduktan sonra onun diğer eserlerini merak etmemesi düşünülemez

Nazan Bekiroğlu'nun deneme kitapları da onun yazı evrenine adım atmak için iyi bir fırsat. *Mimoza Sürgünü*, *Mor Mürekkep* ya da *Mavi Lale*... Naif, lirik, kalbe dokunan, aynı zamanda akademik bir disiplinden süzülüp gelen yazılar bunlar. *Mimoza Sürgünü*'nden sonra okur *Yusuf ile Züleyha* ya da *Lâ*'ya başlayabilir. Kur'an'da bir kıssa olarak geçen *Yusuf ile Züleyha*'nın hikâyesini modern bir tarzda yeniden yazar Bekiroğlu. Kalbi çatlatan nefesi salıverir. Bir rüyayı, bir aşkı kaleme alır. Aynı şekilde *Lâ* romanında da Kur'an'daki bir kıssa ve Hz. Âdem vardır. Âdem ile Havva'nın hikâyesini anlatmanın bütün insanlığın hikâyesini anlamak manasına geldiğini öğrendiği gün, Âdem'in hikâyesini yazmaya karar verir. Çünkü insanın bütün halleri Âdem'de gizlidir. Böyle bir girişten sonra diğer Nazan Bekiroğlu kitapları kendi kronolojisi içinde okunabilir.

Limit Yok

Alan Glynn, Çevirmen: Müge Atalay Bayyurt, 376 Sayfa

Yazamamaktan muzdarip New Yorklu bir yazar... Dahası yakın zamanda kız arkadaşı tarafından da terk edilmiş... Kendi çaresizliğinde debelenirken bir gün bilmese de hayatını tamamen değiştirecek bir olayın ardından sürüklenir. Uzman doktorlar tarafından test edilmiş bir hapi, tüm sorunlarını çözeceği düşüncesiyle içtiğinde aslında hikâyesi daha yeni başlamıştı.

Kızıl Şebeke

Ayfer Kafkas, 432 Sayfa

1800'lü yıllarda bir Osmanlı sancağında iki cinayet... Üstelik ikisi de aynı usulle işlenmiş... Kilitli odalar, kırılan kapılar ve beklenilmeyen bir son... Cesetlerin alınlarında bir not: "Sultanım çok yaşa!" Sultan tarafından İstanbul'dan görevlendirilen Eşrefzade İdris Bey ise iz peşinde... Gizemli aile üyelerinden iş ortaklarına, evdeki hizmetliden mahalle esnafına kadar herkes şüpheliler listesinde...

Şahmeran -Efsanenin Adı

Hatice Üzgöl, 192 Sayfa

Düşmanlarının ortaya çıkardığı bir efsanedir Şahmeran. Yarıyı yılan, yarıyı insan... Yarıyı mazlum, yarıyı bilge... Yarıyı yaralı, yarıyı pişman... Dostunun ölümüne neden olduğu, katilinin ölümsüz kıldığı bir gerçek efsanedir! Siz deyin "hayal gücü", ben diyeyim "insanoğlunun en gerçek yanı". Hatice Üzgöl'ün kalemıyla bir efsane-roman üçlemesinin ilki: *Şahmeran*.

Hemhâl

Sait Köşk, 320 Sayfa

Herkes kendisiyle bir şekilde konuşur. Bazen sesli yapar bunu, bazen sessiz. Bazen konuştuğu vicdanıdır, bazen kalbi. Ah, bazen nefes olur bu, bazen akıl. Bazen pişmanlık gözyaşlarıyla konuşur. Bazen uzak-yakın bir dostla. Tüm bunları ete kemiğe büründürüp "Feride" diyor Sait Köşk. Feride önce *Hemdem* oldu, dostça. Şimdi *Hemhâl*.

Sırr-ı Sevda

Sezgin Irmak, 256 Sayfa

Kusursuz bir aşka gölge gibi düşen yalanlar, Osmanlı'yı yeniden ele geçirmeye çalışan sermayeli madrabazlar ve geçmişten gelen suallerle Gülpâre ve Hamza'nın aşktaki son imtihanı! Severek okuduğunuz *Zehr-i Bal* serisinin son kitabı *Sırr-ı Sevda*'da artık hikâye nihayete ererken tüm giz perdeleri de sonuna kadar aralanıyor.

Bin Damla Gözyaşı

Aya Kito, Çevirmen: Ümmühan Çiftçi, 264 Sayfa

On dört yaşında amansız bir hastalığa yakalanmıştı Aya. Beyincik ve omurilikteki hücrelerin dejenere olması sonucu artık onu zor günler bekliyordu. Ama o hâlâ kendini iyi hissederken durmadan yazdı. Yirmi beş yaşında hayata veda eden Aya Kito'nun günlüklerinde sizleri biraz umut, biraz hüznün, bolca ders ve akıtılacak bin damla gözyaşı bekliyor...

Kadınlar Alayı

Laurie R. King, Çevirmen: Müge Atalay Bayyurt, 304 Sayfa

Aricının Çırağı'nın devam kitabı olan *Kadınlar Alayı*'nda Mary Russell-Sherlock Holmes hikâyeleri soluksuz bir şekilde devam ediyor! 1921 yılıydı ve Sherlock Holmes'un parlak çırağı Mary Russell, -şimdi dereceyle Oxford Üniversitesi teoloji mezunu bir kadın olarak- oldukça büyük bir miras edinme eşliğindeydi. Mary, kadın haklarına ve teolojiye yaklaşımıyla dikkatleri üzerine çeken yeni bir tapınağın karizmatik lideri Margery Childe'la şans eseri tanışır ve macera başlar...

Hayatta Kalma Kılavuzu

Bear Grylls, Çevirmen: Cem Özdemir, 272 Sayfa

Maceraperestliğiyle meşhur Bear Grylls'in kişisel derslerinden ilham alarak yaşamı daha cesurca yaşayabilir, zamanı geldiğinde kendi hayatıyla ilgili en önemli kararlarda cesaretini toplayabilir ve hedeflerine giden zorlu yolculuğu daha eğlenceli hâle getirebilirsin. *Hayatta Kalma Kılavuzu*'nda Bear Grylls, dünyadaki zorlu koşullarda kazandığı bu çok önemli dersleri seninle paylaşıyor.

Ruhunu Haramdan Sakın

Merve Özcan
352 Sayfa

Bu, Betül'ün manevi yolculuğunun, Ömer'in verdiği sınavların ve âdeta onların bir araya gelmesine karşı duran bir dünyanın eşliğinde, tüm imkânsızların vakti geldiğinde nasıl mümkün olabileceğini gösteren bir kurtuluş hikâyesi... Milyonlarca yüreğe dokunan *Gözlerini Haramdan Sakın* ve *Yüreğini Haramdan Sakın*'ın ardından uzun zamandır beklenen *Ruhunu Haramdan Sakın*'la seri tamamlanıyor.

Türk sebatının İngiliz inadını kırdığı ikinci zaferi

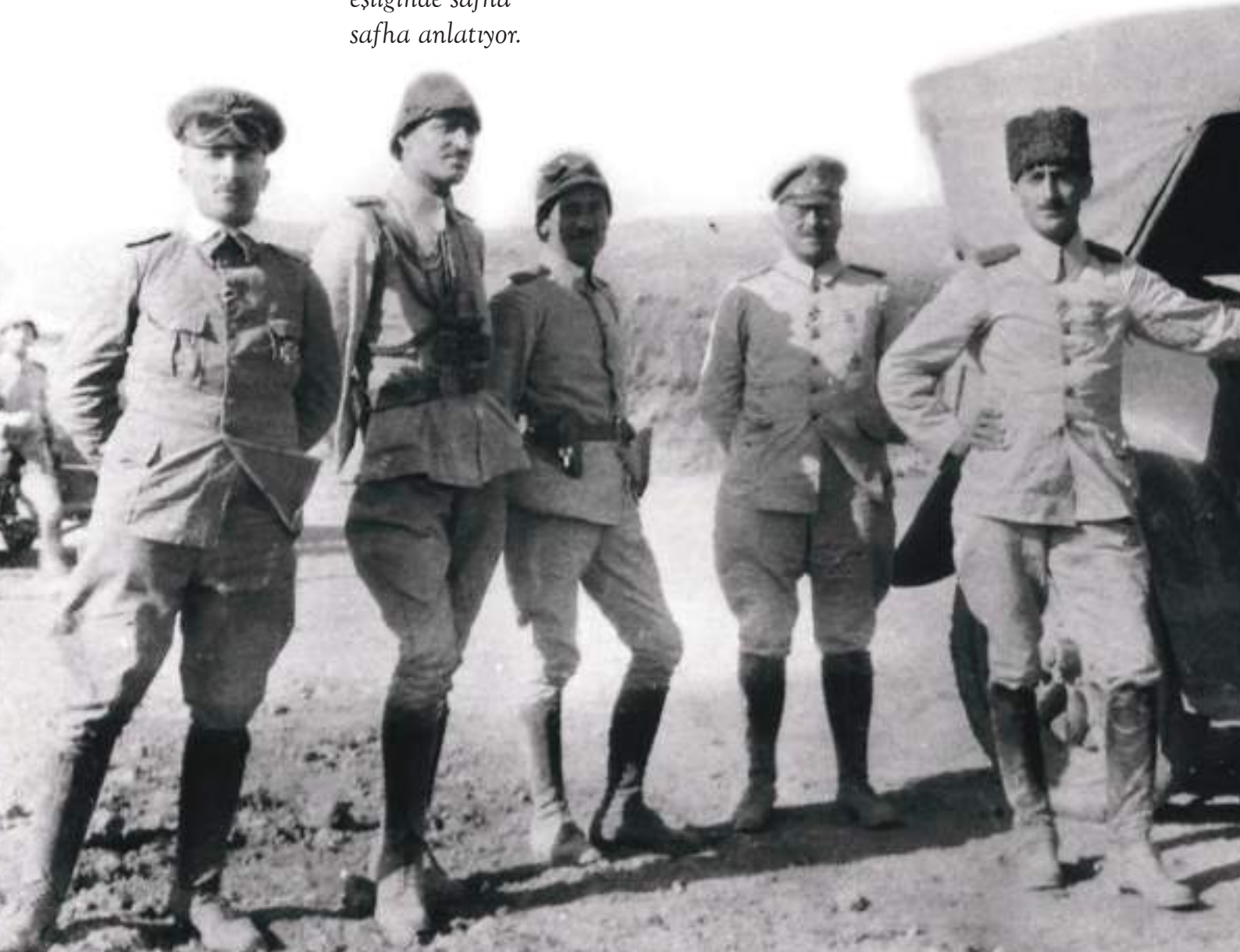
Nazife Kahveci

Osmanlı
İmparatorluğu'nun
Çanakkale'den
sonra son büyük
askerî zaferi Kutü'l-
Amare, 100. yıl
kutlamalarıyla
birlikte yeniden
hatırlandı. Tarihçi
Erhan Çifci az
bilenen zaferi çoğu
ilk kez yayınlanan
haritalar, belgeler
ve fotoğraflar
eşliğinde safha
safha anlatıyor.

K

utü'l-Amare zaferi (29 Nisan 1916) Osmanlı-Türk tarihi açısından çok özel bir yere sahiptir. Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, Kutü'l-Amare'deki teslimiyet Britanya İmparatorluğu'nun 1781 yılında gerçekleşen Yorktown ile 1942 yılında vuku bulan Singapur yenilgileri arasındaki en büyük hezimettir.

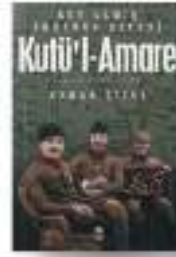
İngilizler daha evvel muhtelif zamanlarda Hindistan, Güney Afrika, Sudan ve Çin'de benzer durumlar yaşamışlar ve kendilerine göre "aşağı toplumların" kuşatmalarına karşı başarılı bir direnme geleneği geliştirmişlerdir. Bu kuşatmalarda ölmüşler ya da direnmişler ancak teslim olmamışlardır. Fakat Kutü'l-Amare bir yerde onlar adına bu geleneğin de sonu olmuştur. Dolayısıyla Çanakkale Savaşı'ndaki büyük hayal kırıklığının hemen arkasından meydana gelen bu teslimiyeti utanç verici görmüşler (zira Kutü'l-Amare'de 5 general, 272 İngiliz ve 204 Hintli subayla beraber 13,309

İmparatorluk ordusu personeli esir edilmişti) ve uzun süre bunun sebeplerini araştırma ihtiyacı hissetmişlerdir.

Timaş Tarih Kitaplığı yeni yeni tanımaya başladığımız bu zaferi, askerî tarih alanında yaptığı çalışmalarla dikkatleri üzerine çeken araştırmacı yazar Erhan Çifci *Kut Almış Bir Ordunun Zaferi/Kütü'l-Amare* adını verdiği kitabıyla okurlarına tüm veçheleriyle sunuyor. Çifci bu eseriyle; muharebeyi hazırlayan fiziki/sosyal koşulları, her iki tarafın savaşın seyrini değiştiren aktörlerini, savaşın safha safha, nasıl cereyan ettiğini ve sonuçlarını bir film senaryosu tadında kaleme alıyor. Ayrıca birçoğu ilk kez bu eserde yayınlanacak haritalar, belgeler ve fotoğraflar eşliğinde muharebenin her safhasını konuyla alakalı yerli/yabancı pek çok kaynağı mukayeseli biçimde gözden geçirip, hamasetten uzak ve objektif bir bakış açısıyla yazarak bu alandaki önemli boşluğu dolduruyor.

Erhan Çifci kitabında Kutü'l-Amare muhasarası sırasında ve akabinde yaşanan birçok olayı hikâye kıvamında anlatarak o günleri bugüne taşıyor.

Kütü'l-Amare

**Kut Almış
Ordunun Zaferi**
Erhan Çifci

272 Sayfa
Timaş Yayınları

Halil Paşa'nın muhasara sonrası askerlerine hitaben yaptığı konuşma

Orduma,
Arslanlar!

Bütün Türklere şeref ve şan, İngilizlere kara meydan olan şu kızgın toprağın güneşli semasında şehitlerimizin ruhları sevinçle gülererek uçarken, ben de hepinizin pâk alınlarından öperek cümlenizi tebrik ediyorum.

Bize 200 seneden beri tarihimizde okunmayan bir olayı kaydettiren Cenâb-ı Allah'a şükrederim. Allah'ın büyüklüğüne bakınız ki, 1500 senelik İngiliz devletinin tarihine bu olayı ilk defa yazdıran Türk süngüsü oldu. İki senedir devam eden Cihan Harbi böyle parlak bir olay daha göstermemiştir. Ordum gerek Kutü'l-Amare karşısında ve gerekse Kutü'l-Amare'yi kurtarmaya gelen ordular karşısında 350 subay ve 10.000 erini şehit vermiştir. Fakat buna karşılık bugün Kutü'l-Amare'de 13 general, 481 subay ve 13.300 er teslim alıyorum. 145 Bu teslim aldığımız orduyu kurtarmaya gelen İngiliz kuvvetleri de 30.000 zayıat vererek geri dönmüşlerdir.

Şu iki farka bakılınca, cihanı hayretlere düşürecek kadar büyük bir fark görülür. Tarih bu olayı yazmak için kelime bulmakta zorluk çekecektir. İşte Türk sebatının İngiliz inadını kırdığı birinci zaferi Çanakkale'de, ikinci zaferi burada görüyoruz.

Yalnız süngü ve göğsümüzle kazandığımız bu zafer yeni gelişen harp durumumuz karşısında gelecekteki başarılarımızın parlak bir başlangıcıdır. Bugüne "Kut Bayramı" adını veriyorum. Ordumun her ferdi, her yıl bugünü kutlarken şehitlerimize Fatihalar okusunlar. Şühedamız ebedi hayatta göklerde kızıl kanlarla uçarken, gazilerimiz de gelecekteki zaferlerimizin bekçileri olsunlar.

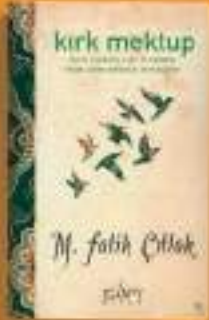
Altıncı Ordu Kumandanı Vekili
Mirliwa Halil

Geleneğin mirası M. Fatih Çıtlak'ın kalemiyle vücut buluyor!

Huzur Defteri II mürşid huzurundan ve sohbetinden günümüze kadar gelen sözlü mirası sizlere aktarmaktadır.

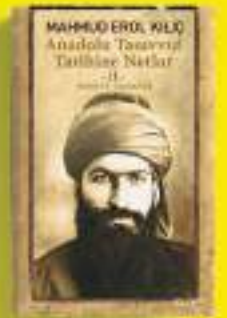
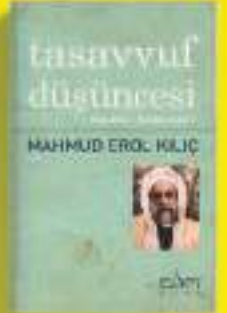
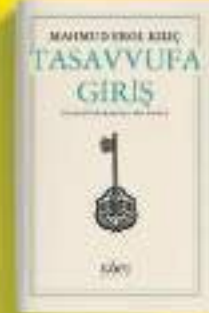
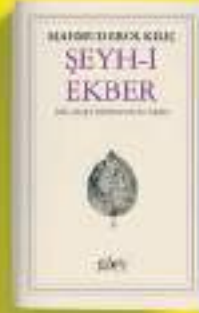
Dinimizin ve dinimizin esas kaynaklarından beslenerek kurulmuş güzide medeniyetimizin anlatılması, anlaşılması ve nesilden nesile aktarılmasında sohbet kültürü çok önemli rol oynamıştır. **Huzur Defteri II** bu mirası bugüne taşıma çetindedir.

Anadolu irfanını istisnai bir isim, Mahmud Erol Kılıç'ın dilinden keşfedin!

Hikmet tarihini tasavvuf doktrinine ilintilentiren ender ve önemli bir çalışma.

Hermesler Hermes'i, Hermes'in kimliği etrafında Külliyyat (Corpus Hermeticum) hakkında detaylı bilgiler vererek bu tarihî zemin üzerine Müslüman düşünürlerin konuyla irtibatını ele alıyor.

aşkın nefesi

sufi.com.tr

sufikitap

10 Soruda Sibel Eraslan

Çocukluğunuzda okuyup unutamadığınız kitap hangisiydi?

Dede Korkut Hikâyeleri'ni ve *Alice Harikalar Diyarında*'yı defalarca kere okuduğumu hatırlıyorum ilkokulda. *Pal Sokağı Çocukları*, Kemalettin Tuğcu, Charles Dickens ve Jules Verne kitaplarının hepsi...

Başucu kitabınızı ya da kitaplarınızı sayabilir misiniz?

Exupéry'den *Küçük Prens*, Tanpınar'dan *Huzur*, Şeyh Galip'ten *Hüsn-ü Aşk*, Fuzûlî *Divanı*, Namık Kemal, Samiha Ayverdi, Mustafa Kutlu, Aliya İzzetbegoviç, Roger Garaudy...

Hayatınızda iz bırakan kitaplar neler?

İlkokulda Orhan Veli, Selma Lagerlöf, Halide Edip Hanım'ın kitapları; ortaokulda William Shakespeare, Charles Dickens, Louisa May Alcott, Charlotte Brontë, Jane Austen şeklinde sayabileceğim İngiliz rüzgârı; lisedeyse Türkler, Namık Kemal, Ziya Paşa, Ahmet Haşim, Ziya Gökalp, Mümtaz Turhan, Erol Güngör, Cemil Meriç, Samiha Ayverdi, Ahmet Kabaklı ve kesinlikle Necip Fazıl; üniversitede Sezai Karakoç, Cahit Zarifoğlu ve İsmet Özel... Yazarlık günlerimdeyse Mustafa Kutlu Beyefendi'nin yanındaydım, hâlen de öyledir... Bu yazarlar benim hayatımdaki izlerdir.

Bir okuma ritüeliniz var mı?

Ritüelden daha çok, daha yoğun bir şey benim için okumak. Hayatı öyle yaşıyorum. Okuyarak yani.

Geç okuduğunuz ünlü bir kitap?

Yüzüklerin Efendisi'ni 1997'de okudum çok geç bir tarih :) Dört kalın ciltti ve ben vakit ayırmamın doğru olup olmadığı çelişkisiyle beş yıl geciktirmiştım bu kitabı. Yani 25

yaşımdayken okuyabilirdim. Hayatımı çok etkilemiş bir kitaptır. Yazım serüvenimde de epik anlatıya yaslanışımıdaki aktüel ilhamlardandır... Filmi kastetmiyorum tabii. Gecikmiş bir kitabın yol açtığı sarsıntı diyelim... Bence avangart değildir sadece, gayet politik bir kitaptır. Şunu söylemeden geçemeyeceğim. Yıllar içinde okumanız da değişiyor. Ortaokulda polisiye olarak okuduğunuz *Sefiller*, lisede eşitlik davası güden bir politikaya eviriliyor, üniversitedeyken aynı *Sefiller*'i Fransız aydınlanması olarak okuyorsunuz mesela. Bugünse vicdan, fedakârlık, iyilik ve merhamet değerlerinin görkemli bir duruşması olarak okuyorum aynı kitabı...

En favori roman kahramanınız kim?

Anna Karenina...

En sevdiğiniz kitap giriş cümlesi?

Moby Dick, "Bana İsmail deyin"... Ömrümde beni bu kadar etkileyen bir giriş cümlesi daha okumadım.

En çok hangi yazarla tanışıp sohbet etmek isterdiniz?

Kendi zamanımdan Ursula K. Le Guin. Ve Cengiz Aytmatov, kendisine yetişemedim maalesef. Klasiklerden yazarlandansa seyyah İbn Battuta ve Fuzûlî...

Şu an okumakta olduğunuz kitap hangisi?

İbrahim Müteferrika *Usulü'l Hikem*. İki yıldır gençlerle siyasetname okuyoruz. Bu bağlamda çok öne çıkmamış ama çok değerli bir siyaset değerlendirmesi ve ahlak kitabı...

Son olarak üzerinde çalıştığınız bir metin var mı? Ne zaman okura ulaşacak?

Birkaç metin var... Kadın tarihi çalışmalarım sürüyor. Hz. Belkıs var. Cumhuriyet dönemindeki kadınlardan bir seçki var. Kerbela maktelleri içinden bir şey çıkacak belki... İtibar edebiyat dergisinde yayımladığım şiirlerim ve resimlerimle açılan bir yol var. Tabii benim evim hikâyedir. Hikâye yazıyorum...

Kitapları beş milyon okura ulaşan Patrick Lencioni yayımlanan son kitabıyla “ideal ekip” tanımına yeni bir bakış açısı getiriyor... Şirketler, yöneticiler ve çalışanlar için rehber kitap niteliği taşıyan İdeal Ekip Oyuncusu, başarıya ulaşmak için ihtiyacınız olan bakış açısını kazandıracak.

İDEAL EKİBİ KURMAK ZOR DEĞİL, AMA NASIL?

İdeal Ekip Oyuncusu

Patrick Lencioni

Çev: Ebru Kızıldağ

224 Sayfa

Timaş Yayınları

Patrick Lencioni

Jeff Shanley'in Silikon Vadisi'ndeki yirmi yıllık yoğun iş hayatından bunalıp, köklü bir değişiklik yaparak yeni bir hayat kurmak istediği zamanlardır...

Valley Builders isimli müteahhitlik şirketinin sahibi olan amcası Bob onu çağırır ve birkaç yıl içinde emekli olduğunda şirketi yönetecek birini tanıyıp tanımadığını sorar. Bu, tam da Jeff'in aradığı gibi bir fırsattır. İşi alması halinde yabancısı olduğu bir sektörde kendini zorlayacak ve yeni bir heyecana atılacaktır. Bob'a göre de başarılı iş hayatı göz önünde bulundurulduğunda, bu pozisyon için Jeff'ten daha iyi bir aday düşünülemez.

Jeff hemen kolları sıvar, aradan geçen altı ayın sonunda işlere uyum sağlamaya başladığında ise beklemediği bir gelişmeyle karşı karşıya kalır. Amcası ciddi bir hastalığa yakalanmıştır ve şirketin bütün idaresini hızlı bir şekilde Jeff'e devredecektir. Üstelik, şirket yakın zamanda hastane ve otel gibi iki önemli projeyi de ihale ile almıştır. Tahmin edeceğiniz gibi Jeff tam bir şok geçirir. Bir süre bu sorumluluğu alıp almamakta tereddüt etse de çaresiz kabul eder...

Asıl hikâye bundan sonra başlar Jeff için. Bu kadar önemli iki ihaleyi zamanında teslim etmek için şirkette yeterince eleman olmadığını fark eder. Kısa sürede o kadar çok kişi istihdam etmenin zorluğunu da göz önünde bulundurunca, hem işe yeni alınacak kişileri doğru seçmek hem de mevcut çalışanları ideal bir ekibin oyuncularına dönüştürmek gerektiğine kanaat getirir. Yardımcıları Bobby ve Clare ile yaptıkları uzun konuşmalar ve bir dizi olayın arkasından onları işlevsel bir sonuca götürecek anahtar kelimeleri bulurlar.

İdeal ekip oyuncusunun anahtar kelimeleri...

İş dünyasında son yıllarda sıkça dillendirilen bir tabir var: ekip olmak! Peki, ekip olmak zaman zaman düzenlenen toplantılarda bir masanın etrafında bir araya gelmek midir? Çalışanlar nasıl ideal ekip oyuncusu haline gelir yahut getirilir? Ya da şöyle soralım, ideal ekip oyuncusunun özellikleri nelerdir?

İş yönetimi konusunda son yılların gözde isimlerinden biri Patrick Lencioni; özellikle ekip çalışması ve liderlik konularında dünyanın önemli danışmanlarından. Üstelik iyi de bir hikâye anlatıcısı kendisi. Bunu son yayımlanan kitabı *İdeal Ekip Oyuncusu*'nda kurguladığı metinle de ortaya koyuyor. Önerdiği iş yönetim modelini öyküleyerek anlatması, ortaya çözülmesi gereken bir sorun atarak meselenin önemini vurgulaması, kitabı sıkıcı bir iş kitabı olmaktan çok uzağa taşıyor.

Jeff'in örneği de bu noktada Lencioni'nin derdini çok iyi anlatan bir kurguya sahip. Önce durum ortaya konuyor, ardından sorunlar teşhis ediliyor, daha sonra tespit edilen sorunun nasıl çözüleceği keşfediliyor ve sonunda da bulunan anahtar çözümler hayata geçiriliyor. "Eğer biri benden iş dünyasında –ve aslında hayatta– başarılı olmak için geliştirilmesi gereken en değerli niteliklerin bir listesini yapmamı istese, ekip oyuncusu olmayı listenin en başına koyardım." diyen Lencioni ideal ekip oyuncusunun özelliklerini sıralarken de üç erdemden bahsediyor. İşin sırrını bozmamak için bu üç erdemin oluşturduğu modeli burada açıklamayacağız ama kitapta bundan çok daha fazlasını bulacağınızı söyleyebiliriz. Sonunda, hem çalışanlar kendi güçlü ve zayıf yönlerini keşfetme fırsatı yakalayacak hem de işverenler yönetim modellerini gözden geçirebilecekler.

İş dünyası Lencioni'yi yakından izliyor

Patrick Lencioni, ortaya koyduğu yönetim ilkeleri ile tüm dünyada liderler ve şirketler tarafından benimsenmiş bir iş yönetim danışmanı. Aynı zamanda dünya çapında yaklaşık beş milyon satmış 10 iş kitabının da yazarı. Eserleri *Wall Street Journal*, *Harvard Business Review*, *Fortune*, *Bloomberg Businessweek* ve *USA Today*'de kendine yer buldu. Ayrıca yazar, kendi danışmanlık firması olan The Table Group'un da kurucusu.

*Küçük Prens'in
yazarından Gece Uçuşu*

*Fransız yazar Antoine de Saint-Exupéry’i eşsiz eseri **Küçük Prens** sayesinde tanımayan yoktur. Ancak yazarın kült bir eseri daha var: **Gece Uçuşu**. Bu kitap hem yazarın hayatından izler taşıyor hem de pilotların dünyasına ışık tutuyor.*

Fransız yazar Antoine de Saint-Exupéry (29 Haziran 1900 – 31 Temmuz 1944) *Gece Uçuşu*'nu, *Küçük Prens*'ten 12 yıl önce kaleme aldı. Bu ikinci kitabıydı. Çocukluktan itibaren hayali pilot olmaktı. 1918'de deneme pilotu olarak orduda görev yaptı. Sonraki yıllarda da havacılıktan ve uçaktan kopmadı. Gece uçuşları sırasında yaşadığı korkuları ve pilotluk maceralarını *Gece Uçuşu*'nda hikâyeleştirdi. Bu ona ün ve ödül kazandırdı.

Küçük Prens ile tanınan Antoine de Saint-Exupéry'nin *Gece Uçuşu* adlı kitabı, yepyeni bir çeviriyle yayımlandı. Roman, Exupéry'nin yaşamından izler taşıyor. Fransa'nın en ilginç ve saygın edebiyat ödüllerinden biri olan Femina Ödülü, 1931 yılında *Gece Uçuşu*'na verilmiştir. 1939 yılında sinemaya da uyarlanan *Gece Uçuşu*, sivil havacılık pilotlarının ilk gece uçuşu deneyimleriyle, macera dolu anıları ve bu maceracı ruhları yönlendiren Şef Riviére arasındaki gerilimli ilişkiye dayanıyor. Kendisi de uzun süre pilotluk yapan ve yaşamını da bu uğurda kaybeden Antoine de Saint-Exupéry, bir anlamda kendi sonunu da önceden görüp kaleme dökmüştür. Romana önsöz yazan André Gide'in şu tespitini paylaşıp romanın sayfaları arasında dolaşmaya başlayalım: "Edebî değeri karşısında da büyük bir hayranlık duyduğum bu eser, aynı zamanda belgesel bir özellik taşıyor ve bu iki nitelik bir araya gelerek *Gece Uçuşu*'na eşsiz bir değer kazandırıyor."

Başarılı karakter analizleri, yoğun dil

Saint-Exupéry'nin eserleri arasında önemli bir yeri olan *Gece Uçuşu*'nda başarılı karakter analizleri ilk göze çarpan edebî unsur. Gece uçuşuna çıkan pilotların ve onları karada yönlendiren insanların ayrıntılı duygu dolanımları romanın en dikkat çekici yönü olarak gösterilebilir. Pilotların günlük yaşamdaki halleri ve duyguları ile uçuş anındaki hallerinin karşılaştırılması lezzetli ve sıkı bir metin ortaya koyuyor. Benzer şekilde sert yönetici tasviri, bu tasvirin son derece basit ama yoğun bir dille anlatımı da kitabın öne çıkan bir başka yönü. Şaşırtıcı ayrıntılandırmalar ise kitaba yoğunluk katmış. Okura ipucu vermek gibi olacak ama Exupéry, kendi yaşamının sonuyla

kitabın sonunu neredeyse birebir yazmış.

Kitabın ilk sayfasından son sayfasına kadar şiirli bir dil metne hâkim. Bu dil, anlatacağı şeye mercek tutmayan sade bir anlatıma sahip. Günlük konuşma dili dahi anlatımdaki yoğunluk nedeniyle bir şarkı gibi geliyor kulağa. Bunda yazarın atmosfer kurmadaki başarısının etkisi çok büyük. Dağların, ovaların, köylerin üstünden geçen, bulutların arasından süzülen uçakların, motor, rüzgâr ve telsiz sesleriyle birleşip okuru maceraya ortak ettikleri bir atmosfer bu. Sanki sayfaların arasından bir uçak birazdan havalanacak, sert fırtınalarla boğuşup ışık selinin arasından geçip durgun maviliklere yetişecek.

Duygu Karmaşası

Yazar, sivil havacılığın kuruluşunda rol oynayan, gece uçuşlarını sisteme dâhil ederek öncülük üstlenmiş Şef Riviére, Müfettiş Robineau, pilot Fabien gibi adı verilen ya da adsız başka kahramanları tasvir ederken, iç hesaplaşmalara, karakter analizlerine geniş yer vermiş. Riviére'nin sistemin hatasız yürümesi için uyguladığı katı yöntemlere ilişkin kahramanın yaptığı iç hesaplaşmalar, yazarın tarafsızlığı noktasında önemli bir ayrıntı. Kahramana önyargıyla yaklaşmadan, onun kendi kendine mırıldanarak bir muhasebeye girişmesi, yaşanan sorunların veya meydana gelen kazaların ne kadarının kendi katı tutumundan kaynaklandığını anlama çabası takdire şayan bir dille anlatılmış. Yazarın bu tutumu okuru da etkiliyor ve çalışanlarına karşı merhametsiz davranan Şef Riviére'nin gerçekte herkesin hayatını güvence altına alan bir kahraman mı, yoksa her şeyi berbat eden, insanların hayatını altüst eden bir zalim mi olduğuna karar vermekte zorlanmaya itiyor. Doğrusu, Riviére'nin vicdan muhasebesine şahitlik ettikten sonra onun hakkında olumsuz düşünmek zor. Okurun bu şekilde hikâyeye dâhil olduğu *Gece Uçuşu*, bu yüzden lezzetli bir okurluğun kapısını aralıyor. Benzer şekilde silik ama mevkii nedeniyle "önemli" bir konumda olan Müfettiş Robineau'nun karakter analizinde de okur bir kez daha onun hakkında ne düşüneceğini bilemiyor, ikircikli bir ruh haliyle baş başa kalıyor. Bu sebeple, okurun, değişen bu duygu türleri arasında kitabı okurken gözü açık olmasında fayda var.

Gece Uçuşu

Antoine de Saint-Exupéry

Çev: Sibel Kuşca
Güngörmedi
107 Sayfa
Timaş Yayınları

**Dünyaca
Ünlü
Şüpheli
Ölümler**

Kadir
Demircan

320 Sayfa
Timaş Yayınları

Yağmur Elif
Kayhan

*Adli genetik uzmanı
Kadir Demircan
Dünyaca Ünlü Şüpheli
Ölümler kitabında
DNA araştırmalarının
bugüne kadar
çözölemeyen ya da
yanlış çözülmüş
olaylarda nasıl
kullanıldığına dikkat
çekiyor. Kimler mi
var bu kitapta? Eva
Hitler, Elvis Presley,
Tutankamon ve
diğerleri...*

HER TEMAS DNA BIRAKIR

Gün geçmiyor ki DNA konusunda yeni bir haber duymayalım. DNA'mıza uygun rejimler, yaşam biçimi, uyku süresi... Bu konudaki araştırmalar bize her gün yeni bir şey söylemeye devam ediyor.

Çok değil daha 1984'te Leicester Üniversitesi laboratuvarlarında Alec Jeffreys tarafından keşfedilen DNA dizilimi, yüzyılların en büyük keşfi olarak tarihe geçerken suç dünyasına yeni bir dedektif katılmasını sağladı: Dedektif DNA.

Bu keşiften sonra DNA'yla ilgili her şey suçun araştırılmasında, cinayetlerin çözümlenmesinde büyük bir önem kazandı. Adli tıbbın olanakları genişlerken bilgisayar ve laboratuvar teknolojisi de polisin işini kolaylaştırdı.

Adli genetik uzmanı Kadir Demircan *Dünyaca Ünlü Şüpheli Ölümler* kitabında DNA araştırmalarının bugüne kadar çözülemeyen ya da yanlış çözülmüş olaylarda nasıl kullanıldığını anlatırken bir yandan da DNA araştırmalarında kat edilen aşamaları da aktarıyor ve DNA teknolojisinin geçmişi aydınlatma konusundaki katkısını ortaya koyuyor.

DNA araştırmaları bir saç telinden yüz profilinin oluşturulmasına, bir diş kalıntısından ölüm nedeninin bulunmasına kadar genişlemişken geçmişteki bilinmeyenleri de açığa çıkarabiliyor. "Antik DNA" adı verilen DNA eski çağlarda yaşamış canlıların kalıntılarından elde edilerek onlara dair yeni bulgular üretebiliyor. Bu bulgular, Mısır Firavunu Tutankamon'un ölüm nedenini ortaya çıkarabildiği gibi Hitler'in genlerinde Yahudi-

lik olabileceğini de ileri sürüyor.

Yine bu araştırmaların bir parçası olarak gelişen “epigenetik”, adli bilimlere çığır açıcı yenilikler getirerek cinayet soruşturmalarında yeni yöntemlerin kullanılmasını sağlıyor. Günümüzde artık epigenetik değişikliklere bakılarak kişilerin sosyal hayatları hakkında bilgi edinmek mümkün. Genlerimizin ve dolayısıyla DNA’mızın sosyal bir arşiv olduğunu bilen araştırmacılar ölen kişinin DNA’sını analiz ederek geçmişine dair yeni bilgilere ulaşabiliyor.

Elvis Presley nasıl ölecekti?

Dünyanın belki de en çok sevilen kişilerinden biri olan Rock’n Roll’un kralı Elvis Presley’in erken yaştaki ölümü, bugün hâlâ pek çok komplo teorisi üretilmesine yol açsa da genetikçilerin araştırmaları Elvis Presley’in ölümü konusunda şaşırtıcı bir gerçeğe temas ediyor.

Elvis Presley resmî kayıtlara göre aşırı doz ilaçtan ölmüştü. Yıllar sonra berberinin sakladığı saç telleriyle yapılan analizler Presley’de büyümüş kalp kası hastalığı olduğunu, bu hastalıkla zaten pek de uzun süre yaşayamayacağını ortaya koydu. Moleküler otopsi sonuçlarına göre Presley zaten kalp krizinden ölecekti.

DNA gizlenemez

Ünlü İtalyan mafya lideri Babaların Babası, kimliğini gizlemeye çalışsa da DNA’sını gizleyememiş, hastanede kendisine yapılan testler sonucunda kim olduğu ortaya çıkmıştı. İtalya Cumhurbaşkanı Carlo Ciampi “Adalet yerini buldu” derken genetikçilerin ortaya çıkardığı bir gerçeği dünyaya duyuruyordu aslında.

Son sözü yine DNA söyleyecek

Atlantik Okyanusu’nu uçağıyla geçen ilk kadın pilot Amelia Earhart’ın dünyanın etrafını turlama seferinde kaybolması tarihin bilinmeyenlerinden biri olarak merak konusu olmaya devam ediyor. Hakkında pek çok kitap yazılan bu olay, sinemaya da birkaç kez aktarılmıştır. Ancak, gerçekte ne olduğunu kimse –şimdilik– bilmiyor.

Uluslararası Tarihi Uçak Kazalarını Araştırma Grubu’nun 1991’deki kazalarda buldukları Amelia’nın başına gelenleri aydınlatmak için yapılan çalışmaları hızlandırırsa da bugün hâlâ sonuç alınamamış durumda. Kazılar, araştırmalar ve genetik çalışmalar bir yandan devam ederken bulunan kemiklerden ve krem gibi eşyalardan elde edilen DNA bakalım ne söyleyecek?

Kadir Demircan kitabında dünyanın farklı yerlerinde çalışan meslektaşlarının katkısıyla çözülen cinayetleri anlatırken genetikçilerin soruşturmanın kahramanı olduğunu vurguluyor ve ekliyor:

“Laboratuvarlardaki gizli kahramanlar hiçbir zaman romanlardaki dedektifler kadar insanların dikkatini çekmedi.”

Rastlantı diye bir şey yok, ince bir hesap hepsi bu!

*Bahadır Yenişehirlioğlu yeni romanı **Tahta At**'la bir aile öyküsü üzerinden insanın içindeki iyi ve kötüyle ilişkisini etkileyici bir biçimde anlatıyor. **Tahta At** karakterleri güçlü, kurgusu sağlam ve sürprizlerle dolu bir roman.*

Tahta At

Bahadır
Yenişehirlioğlu

336 Sayfa
Timaş Yayınları

İstanbul'un Boğaz'a nazır tepelerinden birinde görkemli bir villa; Haznedaroğlu Köşkü. Köklü bir ailenin birkaç nesildir yaşadığı göz kamaştırıcı hayat... Paraya, güce, statüye, delicesine âşık olduğu bir eşe ve güzel bir evlada sahip bir adam, Ekrem Bey. Ekrem'in asil ve iyiliksever eşi, bir kadının belki de en çok istediği şey olan sevilme duygusunu sonuna kadar yaşayan Zerrin Hanım. Ekrem Bey ve Zerrin Hanım'ın gözlerinden sakındıkları, genç ve güzel kızları Elif. Elif'in hayatında ilk kez aşkın en masum ve güzel halini yaşadığı, yetenekli ve yakışıklı basketbolcu Bora...

Dışarıdan bakıldığında göz kamaştırıcı görünen hayatlar arkasında neler gizler? Gün gelir buz tutmuş bir dağda bir filiz çatlatır mı bütün dağı? Yalan nedir gerçekte? Peki ya kötülük? Kötünün karşısında kendini koruma refleksiyle bir an içi ağızdan çıkıveren bir söz büyüye büyüye nasıl bir kâbusa dönüşür? Kötülüğe tutsak kalmış birini oradan ne tutup çıkarabilir? Son yıllarda oyunculuk kariyeriyle de dikkatleri üzerine çeken Bahadır Yenişehirlioğlu bugüne kadar yedi romana imza atmış usta bir yazar. İlk romanlarından itibaren insanın kendini ve hayatı anlama yolculuğuna roman perspektifinden baktı, sadık okurlar edindi.

Aşk Cephesi, Aşk Çölü, Kanaviçe, Kerime ve son olarak *Kara Güneş* adlı romanlarında yakın tarihimizin önemli dönemeçlerini sıradan insanların hikâyeleri üzerinden işleyerek büyük planda yaşananların tek tek bizim küçük hayatlarımızda neye tekabül ettiğinin peşine düştü. İnsaniyete, merhamete, şefkate duyduğumuz ihtiyaca işaret etti ve okura hep bir çıkış yolu gösterdi. Bu kez *Tahta At*'la bugüne kadar kaleme aldığı en hızlı kurguyla çıkıyor okurlarının karşısına. İnsanın kendi içindeki iyi-kötü savaşını yer yer âdeta bir Musa kıssası olarak anılacak bir romanla resmediyor. Karakterleri güçlü, kurgusu sağlam ve sürprizlerle dolu bir roman...

Avukat, yazar, oyuncu...

1962'de Akhisar'da doğdu. 1985'te Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Otuz yıl boyunca serbest avukat olarak çalıştı. *Be-yaz Usta Siyah Çırak* ile başlayan yazarlık serüveni *Kerime, Aşk Cephesi, Aşk Çölü, Kanaviçe, Kara Güneş* ve *Son Hasat* kitaplarıyla giderek genişleyen bir okur kitlesine ulaşmasını sağladı. Evli ve iki çocuk babası olan Bahadır Yenişehirlioğlu, *Cins* dergide düzenli yazılar yazmakta, TRT ekranlarının sevilen dizisi *Payitaht/Abdülhamid*'de Tahsin Paşa karakterini canlandırmaktadır. Yenişehirlioğlu ayrıca 2018 yılının en iddialı sinema projelerinden *Direnış Karatay* ve *Vecihi Hürkuş* filmlerinde de yer alıyor.

Tahta At'tan alıntılar

"Tahta atını sürdüğü yıllarda babasının yanına gelip ona söylediklerini hatırladı. Hani insan yaralı zamanları çoğu zaman içine gömdüğü kişiden okumaya başlar ya, işte bu okuma çok ama çok can yakıcı gelir adama. İçindeki çocuğun gözlerinde okumaya başladı..."

"Ne pahasına olursa olsun asla yılmayacaksın. Duygusalığa yer yok bu çetin dünyada. Acırsan acınacak hale düşersin. Herkes önünde diz çöktüğü sürece güçlüsün. Bunu sakın unutma!"

"Bir dost eli yok mu? Ben uçmayı bilmem. Yüzmeyi bilmem. Yalanı, ikiyüzlülüğü bilmem. Kurtar beni bu tuzaktan Allah'ım."

"Elif ve Bora o anda birbirlerinden olabilecek en uzak yerlere kaçmamak için kendilerini zor tuttular. Elif'in omzuna attığı elini kor ateşe değmiş gibi geri çekti Bora. Elif gözlerini Boradan kaçırdı."

"Aslında bu, çok önceden benliğine hapsedilmiş bir kişiliğin gün yüzüne çıkma anydı. Yıllarca korkup sindiği babasının yerine geçerek onda var olduğuna inandığı hükümrancılığın âdeta damarlarına zerk edildiğini duyuyor, yılanın derisinden sıyrılıp yepyeni bir hale bürünmesi gibi daha güçlü, daha yeni ve daha muktedir hissediyordu kendini."

Günümüz toplumunun sıkıntılarına çare olacak yönetim ve liderlik anlayışının sırları Hazreti Ömer'in on yıllık hilafet müddetinde gizli. Dr. Halit Çil, Hazreti Ömer'in yöneticilik anlayışını modern teoriler eşliğinde inceliyor.

Hazreti Ömer'den liderlik dersleri

Mehmet Doğru

Ömer'ini Arayan Yüzyıl
Dr. Halit Çil

336 Sayfa
Timaş Yayınları

Gücün tek başına hak, hakikat olarak anlaşıldığı, gücü elinde bulunduranların her yaptıklarında haklılık payı çıkardıkları bir devirde yaşıyoruz.

"Vur abalıya" mantığıyla dünyanın idaresine soyunanlar, bu mantıklarını modern yönetim, liderlik vs. kuralları altında pazarlamayı da ihmal etmiyorlar. En iyi kaptan, gemisini yürüten. İsterse o gemi gözyaşından oluşan bir derya üzerinde yüzün. En acısı da "Sizin için Allah'ın Resulü'nde pek güzel bir örnek vardır" beyanının muhatabı olanların da bu reçeteleri taklitten medet ummaları. Aynen Arif Nihat Asya'nın dediği gibi:

*Neler duydu şu dünyada
Mevlid'ine hayran kulaklarımız;
Ne adlar ezberledi ey Nebi,
Adına alışkın dudaklarımız!
Artık, yolunu bilmiyor,
Artık, yolunu unuttu
Ayaklarımız!*

Oysa dünya ve ahiret saadetine ulaşmanın tek yolu var; dünya ve ahirete taalluk eden her işte o 'Pek Güzel Örnek'i (sas) rehber edinmek, O'nu rehber edinenlerin izini takip etmek. Bu meyanda Allah Resulü'nün mektebinde yetişen, Siddık-ı Ekber'den bayrağı devraldıktan sonra muazzam bir İslâm devletinin taşlarını döşeyen Hazreti Ömer'in de 21. yüzyıl insanına verecek çok mesajı var.

Adl-i Fârûkî cihana nam saldı

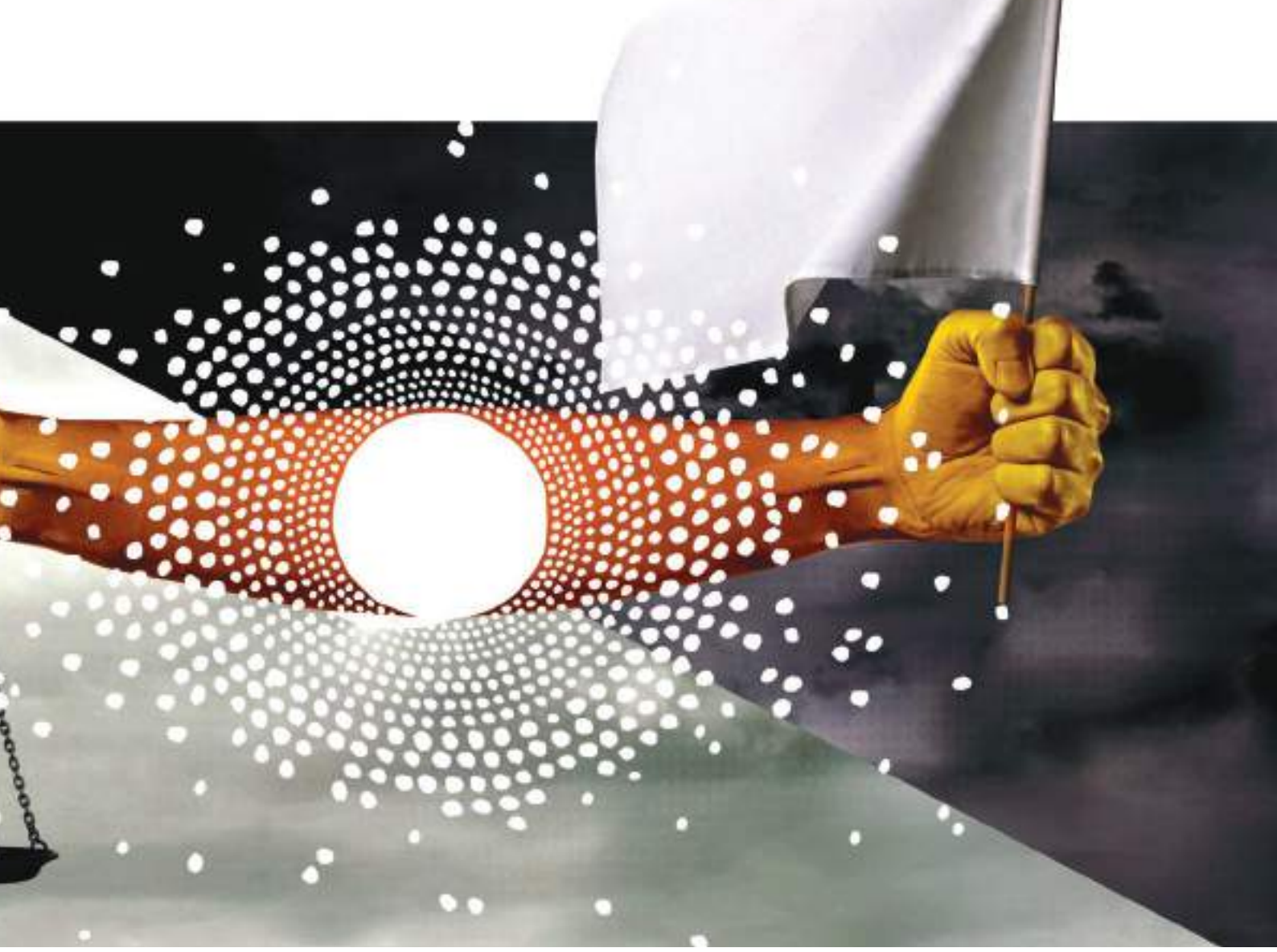
O Ömer ki bir insan ömrü içinde Kudüs-i Şerif'in, Kısra'nın ülkesinin, medeniyetlerin beşiği Biladü's-Şam'ın, dünyanın anası olarak bilinen Mısır'ın fethini görmüş. Bu fetihler gerçekleşirken, ganimetler oluk gibi akarken sırtından yamalı hırkasını çıkarmamış. Pek sade sofrasına ikinci bir tabak koymamış. Dünyadan göçerken arkasında tek leke bırakmamış. Devreden günler, bir zulmüne şahit olmamış.

O Ömer ki İslâm medeniyetinin kurumsallaşmasında en önemli mimarlardan biri olmuş. İdarî, hukukî, siyasî, malî ve askerî alanlarda gerçekleştirdiği reformlar, ardından gelecek nesillere ve asırlara yol göstermiş.

21. yüzyılın muhtaç olduğu model

O Ömer ki bizzat Fahr-i Kâinat tarafından 'Fârûk' (hak ve batılı ayıran) olarak isimlendirilmiş. Şairlere "Adl-i Fârûkî ile pertevfeşansın Yâ Ömer" dedirtmiş.

Dr. Halit Çil, *Ömer'ini Arayan Yüzyıl*'da işte bu

muhteşem şahsiyetin, İslam toplumlarının 21. yüzyılda çektikleri sıkıntıları bertaraf etmede referans model olacak Hazreti Ömer'in liderlik ve yöneticilik yönünü modern yönetim teorileri eşliğinde inceliyor.

"Siyasi ve sosyal alanda, kısa zaman diliminde önemli işler başaran Hz. Ömer'in liderlik vasıfları, günümüz için de vazgeçilmez prensipler sunmaktadır. İşte bu nitelikleriyle Hz. Ömer'in liderliğini değişik bölümlerde, farklı yönlerden ele almaya çalıştık," diyor Çil. İthal görüşlerle şekillendirilen liderlik teorilerine, Hazreti Peygamber örneğinin zirveleşmiş halini teşkil eden Hazreti Ömer üzerinden Müslümanca bir modeli katmaya gayret ettiğini belirtiyor. Mitolojik argümanlara mahkûm edilen tarihi kişilerin hayatımızdan uzaklaştıklarını gördükçe, sağlıklı tarih bilincinin öneminin daha iyi anlaşıldığına dikkat çekiyor.

Onun halifeliği rahmetti

Abdullah b. Mesud, Hazreti Faruk hakkında "Ömer'in Müslüman oluşu bir fetihtir. Hicreti

bir zaferdir. Halifeliği ise bir rahmetti" ifadesini kullanıyor. "Rahmet" olarak vasıflandırılan bu idarenin kodlarını Hazreti Ömer'in yöneticilik tarifinde okumak mümkün: "Bu işi ancak, zafiyet olmaksızın yumuşak, şiddet olmaksızın tutumlu olan bir zat yüklenir. Bu vasıflara da ancak şu kimseler sahip olabilir ki, haksızlığa göz yummaz, Allah'tan başkasına boyun eğmez, menfaat peşinde koşmaz, davranışlarında gösteriş bulunmaz, ağızyla tek bir kelime yalan söylemez, fakat azminde sebat eder, kendinin ve yakınlarının aleyhine dahi olsa hak ile hükmetmekten ayrılmaz, kişiliğini korur ve hiddetine rağmen hakkı ketmetmez."

Halit Çil, *Ömer'ini Arayan Yüzyıl*'da bir paragrafta özetlenen bu yönetim anlayışının 10 yıllık hilafet müddetinde nasıl tatbikat sahasına koyulduğunu, ne sonuçlar verdiğini araştırıyor. Batı kaynaklı olarak ortaya çıkıp gelişen ve günümüzde oldukça önemsenen liderlik ve kişisel gelişim alanındaki en mükemmel örneklerin kendi geçmişimizde yer aldığını ortaya koyuyor.

F

Scott Fitzgerald deyince hemen caz çağından, yirmilerin Amerika'sını pek güzel aktardığından bahsedilir ya, biz öyle yapmayalım. Filminden de tanıyıp bildiğimiz unutulmaz karakteri Benjamin Button gibi her şeye tersinden başlayalım.

Kitapta yer alan sekiz öyküden sonuncusu "Kayıp On Yıl" yazarın 1930'larda ele aldığı hastalık, bağımlılık ve tedavi temalarını yansıtıyor. Hepsini birebir yaşıyor Fitzgerald, ağır bedeller ödüyor. Kitabın

bu dokunaklı öyküsüne hâkim duygu pişmanlık. Her ne kadar 1936 yılında editörüne otobiyografilerden hoşlanmadığını söylese de yazdıklarında hayatından güçlü izler bulmak mümkün.

Louis Trimble gazetedeki deneyimli bir editör tarafından daha genç bir editöre "aslında çok da iyi bildiği" New York'u dolaştırması için emanet ediliyor. Şehrin görkemine halihazırda vâkıf Trimble sarhoş geçen on yılın ardından daha sıradan bir şeylerin peşinde artık: "Sadece insanların nasıl yürüdüklerini, kıyafetlerinin, ayakkabılarının ve şapkalarının neden yapıldığını görmek istiyorum. Ve gözlerini ve ayaklarını."

Hayata Benjamin Button kadar yaşlı, Louis Trimble kadar pişman başladığınızı düşünün. Ve bu sahnede henüz bir kadın yok. Bunun için biraz daha beklememiz gerekecek.

"Bir Yazarın Öğleden Sonrası"nda yazar bir dergiye yazacağı öykü için ilham arıyor ve bunun için evden şöyle bir dolaşmaya çıkıyor. Bir ara aklına ülkemizdeki popüler "edebiyat" dergileri için de biçilmiş kaftan sayılabilecek bir hikâye geliyor: "Birçok insan bunu mükemmel bulacaktı, çünkü melankolikti, içine çekiyordu ve anlaması kolaydı." Neyse ki Fitzgerald burada bizzat devreye giriyor ve bu otobiyografik unsur bizi ucuz popülizmden koruyor. F. Scott Fitzgerald öykülerinde aforizma aramak da beyhude zaten, oysa zekâ istemediğiniz kadar. Sözcüklerden hayat fışkırıyor. Yaşarken edebî manada değeri bilinmemiş olmasa da gazetelere, dergilere verdiği öykülerinin her birinden binlerce dolar kazanıyor.

Bu arada, okumakta olduğumuz bu öyküyle birlikte kadınlar da giriyor işin içine. Caddede yürüyen kadınları anlatırken dönemin özgür ruhunun temsili flapperlardan bahsediyor âdeta: "Kızlar çoğunlukla güzeldi ve rengarenk giyinmişlerdi; yüzlerinde ne planlar ne de güçlükler vardı; sadece tatlı, kışkırtıcı ve sakın bir somurtkanlık."

Peki ya bu çağın unutulmaz unsurlarından dans nerede kaldı derken yazarın en sevilen öykülerinden "Babil'e Dönüş"ün olağanüstü ritmine kaptırıyoruz kendimizi. Charles Wales'le birlikte bin pişman dolaşıyoruz Paris sokaklarında. İhtişamlı

BİR YAZARIN ÖĞLEDEN SONRASI VE DAHASI

Hacer Yeni

*Amerika'nın Kayıp Çağı...
Satafatlı partiler, gençlik
heyecanları, taşralılar, köleler...
F. Scott Fitzgerald; hayat
fışkıran sözcükleriyle yirmilerin
Amerika'sını, Caz Çağı çılgınlıklarını
ve toplumsal kutuplaşmayı
öykülerinde gözler önüne seriyor.*

yıllar, dans ve eğlencenin bol köpüklü şampanya misali aktığı geceler çoktan mazide kalmış. Karısı Helen'i yıllar önce yitirmiş, küçük kızını geri almak için geri dönmüş bir babayız şimdi. Tıpkı "Kayıp On Yıl"ın Louis'i gibi yaşadıklarının, yaptıkları kadar yapmadıklarının da bedelini ödeyen bir adamlayız. Her şeyi tersten yaşıyoruz ya, ufak umutlar beliriyor ufukta.

Sonrasında "Benjamin Button'ın Tuhaf Hikayesi" alıyor sırayı. Kafka'nın Metamorfoz'undaki dönüşümü andırıyor içinden geçtiklerimiz. Sondan başladığımız kitabı yarılacak sayılır. Hâlâ pişman mıyız? Belki. Kahramanımız Benjamin bugün yazar olduğuna her nasılsa ikna olmuş/edilmiş pek çoklarına ders mahiyetinde. Bir düşünün, yaşlı doğup bebekken öldüğüne, hayatı tersten yaşadığına hepimizi ustalıklı inandırıyor ancak ağzından tek bir aforizma dökülmüyor da dökülmüyor.

Benjamin'in neden böyle olduğuyla ya da nasıl böyle doğduğuyla kimse ilgilenmiyor. Fitzgerald'ın kahramanları da tıpkı onun gibi hayatı kültürel ve sosyal kodlarından okuyor. Ailesi, arkadaşları ölesiye utanıyor Benjamin'den. O da çok çalışıp parayı buluyor ve çılgınca dans ediyor. Caz Çağı'nın bütün görkemini hissediyoruz kahramanımızla birlikte bizler de.

Yazarın en fantastik öyküsü diyebileceğimiz "Ritz Büyüklüğünde Bir Elmas"ta ergenlik döneminde Montana'da geçirdiği bir yaz tatilinden aldığı ilhamla başbaşayız. John T. Unger okul arkadaşı Percy'nin tek bir devasa elmasının üzerine kurulu şatosuna gidiyor tatili geçirmek için. "Gençliğin saadeti de yetersizliği kadar asla şimdiki zamanda yaşanamayan bir şeydir." Evet, kitabın ilk öyküsüne yani bizim için sona doğru yaklaşırken Benjamin Button kadar genciz ve zenginliğin ihtişamlı zirvelerinde gezinmenin bedelini ödemekteyiz.

Son üç öykü Caz Çağı kadınlarının. "Bernice Saçlarını Kestiriyor" yirmilerin kadınlarını getiriyor gözümüzün önüne. Amerikan toplumunun içinden geçtiği kültürel ve ekonomik değişimler de beraberinde. Ancak hiçbirinin nedenlerini öğrenemiyoruz. Fitzgerald'ın kadınları rol alıyor, aklımızı başımızdan alıyor. Bernice kuzeni Marjorie'yi ziyaret ediyor. Marjorie erkeklerin akıllarını nasıl başlarından alacağını çok iyi biliyor. Bernice'e de öğretiyor: "Letafet ve cazibe kendiliğinden gelir. Her sabah bunlara sahip olduğunı bilerek uyanırsan erkekler de

bunu bilir." Dersini alan Bernice uygulamada başarıya ulaştıncaya Marjorie çıldırıyor ve bu hırs aralarında girdikleri bir iddianın neticesinde Bernice'in saçlarını kestirmesiyle sonuçlanıyor. Ancak, gençlik ve zenginlik gibi hırsın da bedeli var elbette ve Marjorie de bunu en ağır biçimde ödüyor.

Buz Sarayı'nda güneyli kız Sally Carrol'un hikayesini, adeta Zelda Fitzgerald'ı okuyoruz. Sonunu tahmin etmek zor olmuyor. Biz de sonumuza yani ilk öyküye yaklaşıyoruz. *Açık Deniz Korsanı*'nın ilk dört sözcüğü öyküyü özetliyor: "Bu sıra dışı öykü..." Muhteşem bir göğün altında, masmavi denizin üzerindeyiz artık. Hayatımıza gün doğumları ve gün batımları hükmediyor. O kadar romantik bir hikâye, öyle mutlu bir son ki okuduğumuz hayata yeniden gelsek yine tersten yaşardık, kitaba yine sonundan başladık diyoruz. Bizler genç bir adamın her zerresi *flapper* olmak için yaratılmış deli kız Ardita Farnam'ı kendine âşık edebilmek için oynadığı zeki oyunun etkileyemeyeceği kadın yoktur derken cazcı korsanlar şarkılarını söylüyor.

İstiridyeler ve kayalar

Talaşlar ve soketler

Kim yapabilir ki

Çellolardan saatler?

Sonumuz geldi.

Aralarından "Muhteşem Gatsby"nin de olduğu birbirinden güzel dört romanın yanı sıra iki yüze yakın öyküsü bulunan F. Scott Fitzgerald 44 yaşında öldüğünde hâlâ gençti.

Yaptıklarının bedelini ödemiş, iyileşmiş insanların öyküleri "Kayıp On Yıl" ve "Babil'e Dönüş" onun kendisi için biçtiği gelecekti. Ne yazık ki yazar "dünya kadar" yazsa da kendi sonunu yazması mümkün değildi.

Bir Yazarın Öğleden Sonrası

F. Scott Fitzgerald

Cev: Sibel Kuşca Güngörmedi
256 Sayfa, Timaş Yayınları

İstanbul haritasındaki ilk işaretler

İkra Altıntaş

***İstanbul'u anlatan
geniş bir kent
kitaplığından söz
edebiliriz. Süleyman
Faruk Göncüoğlu'nun
İstanbul'un İlkleri adlı
kitabı ise yeni bir
çalışma ve büyük bir
boşluğu dolduruyor.
İstanbul'un tarihi
ile ilgili farklı
kaynaklardan
ulaşacağınız bilgileri
derli toplu sunuyor.***

T

arih boyunca hep bir masal kent oldu İstanbul. Kurşuni kubbeleri, bir mızrak gibi göğü delen minareleri, sarayları, tepeleri, kuleleri, muhteşem Boğaz'ı ile bir düş ülkesi... Seyyahlar Fransa'dan, İngiltere'den, Almanya'dan,

İtalya'dan, İskandinavya'dan ve daha birçok ülkeden "Şark'ın ölümsüz kraliçesi"ni görmek için geldiler. Yalnızca görmekle yetinmeyip aylar süren keşiflerini de yazdılar. Sadece yabancılar değil İstanbul'da yaşayanlar, İstanbul'u yaşayanlar da onun güzelliğini ve mazarisini yazmaktan geri durmadılar. İstanbul'un tarihini, kültürünü ve doğal güzelliklerini anlatan geniş bir kent kitaplığından söz edebiliriz. Geçtiğimiz aylarda yayımlanan Süleyman Faruk Göncüoğlu'nun *İstanbul'un İlkleri* adlı kitabı ise yeni bir çalışma ve büyük bir boşluğu dolduruyor. Çünkü İstanbul'un tarihi ile ilgili farklı kaynaklardan ulaşacağınız bilgileri derli toplu sunuyor. Yazar, önsözde okuyucuyu şu sözlerle selamlıyor: "Şehrin ruhuna sirayet etmiş 'İlk'ler ile eski ve yerli İstanbul'u anlatıyorum, arıyorum. Ve karşımıza yaprak yaprak açılan ve geçmişi hiç geçmeyen bir İstanbul çıkıyor. Tanpınar'ın deyişiyle bu şehir 'devamlı şekilde muhayyilemizi işletme sihriyle bize tesir ediyor.' İlham veren peyzajları, sadece Osmanlı İstanbul'u ile sınırlamadım. Şehrin kurulduğu ilk zamanları, Bizans'ın duvarlarındaki sesleri de derlemeye gayret ettim. Şehrin geniş, velut ve verimli çağının, o savaşların ve barışların gölgesinde, kıyıda kalmış hatıraları hatırlatıyorum aslında..."

Mimar Sinan'ın İstanbul'daki ilk eseri

Eser, İstanbul'un ilk efsanesiyle açıyor kapısını. Pek tabii, şehirlerin ruhlarıyla konuşan Evliya Çelebi'nin kurguladığı hikâyeye yaslanıyor söz konusu anlatı. Ve Sarayburnu, dünyanın en güzel yeri olarak karşımıza çıkıyor. Konstantinopolis'in Türk İstanbul'a evrilme süreci metnin akışında sizi kronolojik bir yolculuğa çıkarıyor. Çalışmada, birbirinden ilginç ayrıntılar mevcut. Göncüoğlu, sadece Osmanlı İstanbul'una odaklanmıyor. Mesela Bizans'a giden Türk damat Orhan Gazi'nin oğlu Şehzade Halil İbrahim de, Çemberlitaş önünden geçerken istavroz çıkaran Hristiyanlar da yer alıyor. İlk org dinleyen padişah nasıl dikkat çekiyorsa, yine ilk kez sinema

seyreden Osmanlı hükümdarı da aynı hisle alaka uyandırıyor. İmparatorluğu şekillendiren, eserleriyle mayalayan Koca Sinan'ın İstanbul'daki ilk izini kim görmek istemez değil mi? Muhteşem Süleyman'ın eşi Hürrem Sultan adına yaptırılan Haseki Külliyesi'nin, şehirdeki diğer Osmanlı eserlerinden böyle bir farkı var işte...

Dersaadet'in bütün işçileri birleşin!

İstanbul kuşatması esnasında, surların üstüne çıkıp, "Dokunmayın gâvurcuklarıma..." diyen Abdülvedud'un hikâyesi de, Boğaziçi'ndeki Bektaşî tekkesi de uzun bir romanın bölümleri gibi... Böylesi misaller, aslında İstanbul'un neden kadim bir şehir, bir metropol olduğunun da göstergesi olsa gerek. Kitaptaki en özel bölümlerden biri de ilk işçi Milletvekili Numan Usta'nın öyküsü... İdeolojik bariyerlerin dışına çıkmış, sadece kendi düşüncesinin kalıplarıyla insanları yadırgamayan, yargılamayan bir kafada Numan Usta. Zeytinburnu Fabrikası'nda fişekçi ustası olarak çalışan Numan Amca, 1919 seçimlerinde Osmanlı Meclisi'ne girer. Her şeyden önce Türkiye'deki işçilerin haklarını savunmak ve şartlarını iyileştirmektir niyeti. Fikrini; o dönemde var olan Türkiye Sosyalist Fırkası, Sosyal Demokrat Fırkası ve Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası'ndan ayrı tuttuğunu vurgulayan Numan Efendi yapılan röportajlarda şöyle konuşur: "Memleketimizin hal-i hazırda üç muhtelif sosyalist grubu vardır. Fakat ben bunların hiçbirine dâhil değilim. Ben şimdiye kadar amele teşkilâtıyla uğraştım. Nasyonal bir sosyalistim." Bir millî sosyalist olduğunu vurgulayarak, "Ne öğrendimse öz vatanımda öğrendim, ilim irfan namına Batı'ya hiçbir şekilde borçlu değilim." diyen Numan Usta, Türkiye dışındaki işçi hareketlerini, dolayısıyla Rusya tecrübesini onaylamadığını dile getirir. "Önce vatan ve millet" diyen Numan Efendi, toplanacak Meclis'te ülke menfaatlerini gözetceğini ifade eden mülakatlarında, Osmanlı amele dünyasının düşüncesini de yansıtır. Ve "İşinde değerli, işçiler arasında hatırlı, millet ve memleketi seven, salim düşünceli ve uyanık bir işçi" olarak 1934 senesinde vefat eder.

Ezcümle, bu kitapta İstanbul'un "dünya şehri" kimliğini yeniden hatırlayacaksınız. Evet, sayfaları çevirdikçe Türk İstanbul'un tapu senetlerini göreceksiniz, evrensel bir şarkıya eşlik edeceksiniz.

-Osmanlı'da yayımlanmış ilk kadın eseri, Zafer Hanım'ın 1877 yılında neşredilen Aşk-ı Vatan'ıydı. Kırım Harbi'nde şehit ve esir düşen askerlerin ailelerine yardım amacıyla kaleme alınmıştı.

-Beyoğlu'nun ilk sergi salonu, Şark Pasajı içinde 1901 yılında açıldı.

-İlk defa portresini yaptıran padişah, 1479 yılında Venedik'ten ressam Gentile Bellini'yi getiren Fatih Sultan Mehmed oldu.

-İstanbul'un elektrikle çalışan ilk asansörü, 1892 yılında mimar Alexander Vallery tarafından Pera Palas Oteli'nde inşa edilmiştir.

-İlk Türkçe gazete, Mısır Valisi Mehmed Ali Paşa tarafından 1828 tarihinde Vekâyi-i Mısıriye adıyla çıkarıldı.

İstanbul'un İlkleri

Süleyman Faruk Göncüoğlu

200 Sayfa
Timaş Yayınları

“A

llah, zatının esrarını ruha emanet ederek, onu yeryüzüne gönderdi ki mahlukata esması ve sıfatlarıyla tecelli edebilsin. Ancak insan, zulmette olduğu, maddi benliği tarafından körleştiği için kendinde olanı göremez ve kendinde mündemiç olan Zât-ı İlâhi'yi unutmuştur.”

İnsanoğlunun âlem-i dünyadaki halini böyle özetliyor Tosun Bekir Bayraktaroğlu ya da kendisini tanıyanların hitabıyla Tosun Baba.

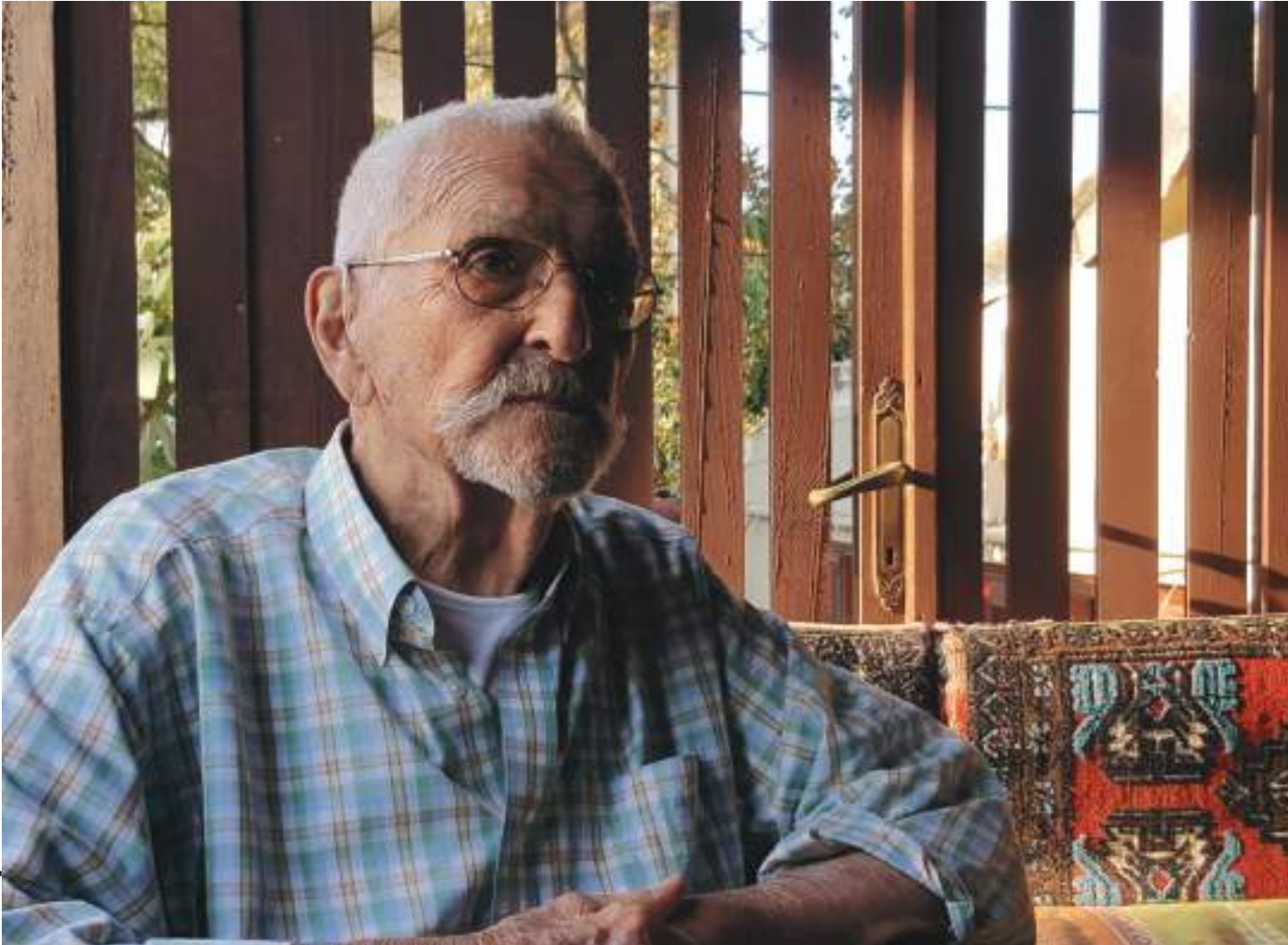
Sohbetlerinden bir buket *Gönül Çerağını Uyandırmak: Yola Dair Nasihatler* adıyla kitaplaşan Tosun Baba, “kendinde mündemiç olan Zât-ı İlâhi'yi” insanlara hatırlatmak için Batı'nın en ucunda, Amerika'da gayret gösteren bir Cerrahi şeyhi. Sıra dışı hayat yaşamış sıra dışı bir kişilik. 1926'da İstanbul'da ilk nefesini almış. Robert Kolej'den sonra Avrupa ve Amerika'daki çeşitli üniversitelerde ve atölyelerde eğitim görmüş. New Jersey'de otuz yıldan ziyade resim, heykel ve sanat tarihi profesörlüğü yapmış.

60'ların sonunda, 70'lerin başında yaptığı eserler ve açtığı sergilerle Batı'da “Shock Art”

Nureddin Cerrahi Hazretleri'nin çerağını Amerika'da uyandıran Tosun Bekir Bayraktaroğlu, sohbetlerinden derlenen **Gönül Çerağını Uyandırmak**'ta buna talip olanlara bir kapı aralıyor. Geçmiş büyüklerden de nakillerle tasavvufun adabını, erkânını, tekâmül mertebelerini tarif ediyor.

Amerika'da bir mürşid sohbeti

Ahmet İpekoğlu

adlı akımın öncüsü olarak bilinen Bayraktaroğlu'nun şok edici ve savaş karşıtı çalışmaları arasında Metropolitan Müzesi'nin havuzunun kana boyanması, Vietnam'da ölen askerlerin adı yazılı haçlar dikilerek Washington Square Parkı'nın mezarlığa dönüştürülmesi, New York'taki birçok caddenin isminin değiştirilmesi, etle, kanla, bağırsakla vb. heykeller yapması sıralanabilir. Bu ilginç hayatını anlatan *Amerika'da Bir Türk*, Türkiye Yazarlar Birliği'nce yılın hatırat kitabı ödülüne layık görülmüştü.

Su akıp yatağını bulurken Tosun Bayraktaroğlu'nun hayatının istikamet kazanması da Şeyh Muzaffer Ozak'ı tanımasıyla gerçekleşmiş. Müşdidinin tabiriyle görülebilecek her şeyi görmüş, merak edeceği hiçbir şey kalmamıştır. Roma'da karşılaştığı bir genç kızın aşırı övgü dolu sözleri ise sanata elveda demesinin sebebi olur. Zira dünyaya gelişten maksat nefsimizi beslemek değildir.

Nefsin altmış sekiz kusuru, dervişin elli dört hasleti

Gönül Çerağını Uyandırmak'ta "İnsanlar bu dünyaya belirli bir amaçla getirildiler. Bazıları hastalıkları iyileştirmek, bazıları inşa etmek, bazıları kimsenin bakmadıklarına bakmak için geldiler. Bazıları başkasının parasını saymak, bazıları tiranlara karşı mazlumlara savunmak, bazıları öğretmek, bazıları ise ne yazık ki yapılmaması gerekeni yaparak başkalarına ders olmak için gelirler," diyor Tosun Baba. Kendisi de isminin manasına bürünerek Amerikan diyarında İslâm'ın bir nevi bayraktarlığını yapıyor. Kitapta yer alan sohbetleri, çoğu Amerikalı mühtedilerden oluşan dervişlerine hitaben gerçekleştirilmiş.

Tosun Baba, nefsin kusurlarını altmış sekiz, dervişin hasletlerini elli dört, kemâle giden yolu ise yedi madde halinde tek tek sayıyor. Hasta kalbin canlanması ve iyileşmesi için ilk ve en önemli adım edep olduğunu söylüyor. "Cenab-ı Allah bizlerin de, babamız Âdem'in geçtiği imtihandan geçerken başarılı olabilmeniz için gerekli araçları insana bahşetmiştir. Bu araçlar zihin ve irade, kişisel karar verme, bâtılı değil hakkı tercih etme kabiliyeti, şerri değil hayrı seçme ve nihayet en kötüsü gibi gözüke de bizim için iyi olanı bilen Vahid'in külli iradesine teslimiyettir. İşte İslâm budur," diyor.

Kalbinin tozunu gider ki....

Kalbi, cilalı bir ayna olarak tarif ediyor Tosun Bayraktaroğlu; "Üzerinde biriken toz örtüsünü temizlemelisin, çünkü onun vazifesi ilâhi sırların nurunu yansıtmaktır. Kalp âlemlerinin üzerinde 'yerin göğün nuru olan Allah'ın nuru' parlamaya başladığında, kalbin çerağı uyanır. Kalbin çerağı; 'bir fanus içindedir, o fanus da inciye benzer bir yıldız gibidir."

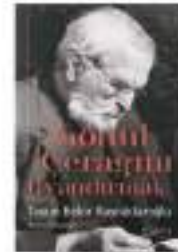
Bayraktaroğlu'nun ifadesiyle eğer ilahi nurun ışıyla uyanırsanız, sonunda kendi hakikatinize uyanacaksınız. Bütün varlık âleminin ortasında durup, olup biten her şeyin ve zamanın farkında olacaksınız. Ancak sizi uyandıracak kişinin de uyanık olması gerekir. Bu kişi öyle bir müşid olmalı, öyle bir imana sahip olmalıdır ki, "Rabbimi gizleyen perdeler kaldırılrsa bile, imanım daha da güçlenmeyecektir," diyebilmelidir.

Gönül Çerağını Uyandırmak, işte bu uyanışa talip olanlara bir kapı aralıyor. Geçmiş büyüklerden de nakillerle tasavvufun adabını, erkânını, tekâmül mertebelerini tarif ediyor. "Eğer O'ndan, O'nunla O'nu dilersen, ilâhi sırların nuru gönül aynana düşecektir," diyor.

Gönül Çerağını Uyandırmak

Tosun Bekir
Bayraktaroğlu

112 Sayfa
Sufi Kitap

Aşkın son hasatı

Bahadır Yenişehirlioğlu, **Son Hasat**'ta kendi seçimlerinden mahrum bırakılmış iki karakter üzerinden insanoğlunun güç, itibar, makam ve mevki arzusu karşısındaki zaaflarını sorguluyor.

Nisan Yılmaz

Aşk, herkesin aradığı, bulmak için çabaladığı; kaybedince neye sahip olduğunu anlayabildiği bir duygu. Nazan Bekiroğlu'nun ifade siyle, "İnsan içindeyken yangının hacmini bilmiyor. Bilmek için geride kalan küllere bakmak gerek." Yüzyıllardır aşk sadece kalbe düşmüyor, kâğıda da düşüyor. Dün olduğu gibi bugün de şairler, yazarlar için aşk, bitmez tükenmez bir hazine.

Usta romancı Bahadır Yenişehirlioğlu, *Son Hasat*'ta insanoğlunun en büyük tutkusu aşkın başka bir yüzünü gösteriyor bize. "Can yakıyorsa aşk gerçektir," diyerek kitabın kapağını aralıyoruz. 204 sayfalık romanda sıradan bir aşk hikâyesi okuyacağını zannederken görünen ve görünmeyen âlemin sırlarıyla karşı karşıya kalıyor okur. Romanın son sayfasına gelindiğinde ise herkesin aklında benzer soru belirecek: "Hayat kimin seçimleriyle belirlenir? Yapılan hatalar kaç nesli birden etkiler?"

Zeytin tüccarı İsmail Bey'in kızı Hilal ve tütün taciri Halil Ağa'nın oğlu Alparslan'ın öyküsüyle toplumun yozlaşan yönleri gözümüzün önüne seriliyor. "Doğru" diye dayatılan değerleri sorgulamaya başlıyoruz. Yenişehirlioğlu, romanında hayatları üzerinde söz sahibi olamayan Hilal ve Alparslan yardımıyla insanoğlunun güç, itibar ve mevki zaaflarını ortaya döküyor.

Hilal'in duası gibi bir şiir okuyoruz önce. Sevdiği erkeğin soyunu taşıma isteğinden sabun kokulu bir yatakta çocuğunu yatırma hayaline kulak veriyoruz. Sonra Akhisar'ın tarihine dalıyoruz.

On iki bölümden oluşan kitaba "Düğme" ile başlıyoruz. Hilal. Sesi duyulmayan, arızaları görmezden gelinen naif güzel. Biraz garip, biraz şımarık... Ağır şizofreni ile mücadele ediyor. Kafasında yankılanarak kendisini hasta eden seslerin duyulmasını o kadar çok istiyor ki derdini anlatacak kelimeleri bulamıyor. "İçimden bunu çıkarın. Anne, baba alın onu içimden," diye çığlıklar atsa da kimseye yetişmiyor sesi. Ancak özenle hazırlanılan mükellef bir akşam sofrasında İtalya'dan gemilerle getirilip asılan avize gibi dağılıyor o da. Sonrası tedavi süreci. Acılı, sancılı bir sürecin ardından Hilal, evine dönüyor. Ancak ailesi, itibarlarına gölge düşmesin diye Hilal'i apar topar evlendirerek "belayı" başlarından savıyorlar.

Menkıbeler gibi masalsı anlatımı okuyucuyu hızla içine çekmeye yetiyor. Yazarımız, Hilal'in iç sesleri ile yozlaşmış dünyanın gerçeklerini yüzümüze çarpıyor. "Toplumsal dayattığı kurallar mı vazgeçilmez yoksa bir insanın ruhunda yara açmak mı kolay?" Sayfalar arasında kaybolurken kendi iç dünyanıza da yolculuk yapıyorsunuz.

Rüyaya İnanmak

İnsanoğlu, baş edemeyeceği gerçekleri inkâr etme yolunu seçer. Nitekim Hilal'in çırpınıklarını görmezden gelen Akhisarlı zeytinyağı tüccarı İsmail Bey, itibarı zedelenmesin diye kızının acılarını görmezden gelmeyi, yaralarını sarmamayı tercih ediyor. Yazarımız görmezden gelinen benzer durumları

*Rüyaya inanmak ister insan
Olan biten bundan ibaret*

dizeleriyle anlatıyor. Romanda düz yazının yetmediği yerlerde şiir imdada yetişiyor. Hilal'in acılarını, Alparslan'ın kavuşamadığı aşkını dizelerden okuyoruz.

Alparslan bu öyküdeki en tanıdık simalardan. Ağa babasının sözünden çıkamayan, aşkı Zarife'nin de boynunu bükten biri. Babası iste-

diği için Hilal'le evlenirken aşkını da kalbine gömmeyi tercih ediyor. Halil Ağa'nın sevgilisi herkesten yürekli çıkıyor ve kimsenin duymak istemediği gerçekleri haykırıyor: "Sevdanın şakası olmaz, sonra çok ah alırsın."

Ne yazık ki aşkına Alparslan bile sahip çıkmayınca, olan bir çiçek gibi narin Hilal'e oluyor. Aileler kendi çıkarlarını korumak için yaralı ceylan Hilal ile başkasına sevdalı Alparslan'ı evlendiriyor. Hilal, huzura ereceğini düşünürken kocası ona bir gece, içinde saklamayı tercih ettiği Zarife'nin ismiyle sesleniyor. Yaralarını zamanla saran Hilal'in acıları depresi-yor. Kahramanımız sonrasında ise evladından ayrılarak acıların büyüğüyle yüzleşiyor.

Aşk nedir?

Yenişehirlioğlu, akıl oyunları ile şaşırttığı romanında hiç umulmayan karakterlere büyük sözler söyletiyor. Aşkın ne olduğuna ise Zeliha'nın defterindeki sanrı mı gerçek mi olduğu belli olmayan notlarla ışık tutuyor: "Aşk, bazen sahip olamayacağın birini sevmektir."

Romanın başkarakteri Hilal, bir şizofreni hastasıdır fakat hayata dair en doğru sözler onun ağzından dökülüyor. Akhisar'ın mitolojilere ev sahipliği yapan dağları ona kucak açtığında âdeta bilgeye yakışan tespitleri ondan okuyoruz. Ağabeyi Veysel ile karşılaştığında ona herkesin görmezden geldiği gerçekleri söylemekten çekinmiyor.

Akıcı bir üslupla tamamlanan romanın kapağını kapattığınızda hikâye size hiç yabancı gelmeyecek ve kendi hikâyenizle yüzleşeceksiniz.

Son Hasat

Bahadır
Yenişehirlioğlu

208 Sayfa
Timaş Yayınları

V

e ey kahraman gazi oğul,
adın bundan böyle 'dinine
bağlı' manasına gelen

'Selahaddin'dir. Sen ki Ehlişünnet'in insaflı,
adaletli ve gerektiğinde keskin kılıcısın."

Hemen hemen günlerinin çoğu harp mey-
danlarında geçen, Ortadoğu'daki Haçlı var-
lığının belini kıran ve onu asla eski gücüne
kavuşamayacak hâle getiren, böylece Ortado-
ğu-İslâm dünyasının kudretini bütün Avru-
pa'ya gösteren bir Mücahit Sultan...

"Kudüs'ü fethedinceye kadar bir daha üze-
rimdeki kara giysileri çıkarmayacak ve hiç
gülmeyeceğim!" diye yemin ettiğini işitme-
yen kalmamıştı.

Nitekim en önemli zaferiydi Kudüs. Orada
hüküm süren Hıristiyan egemenliğine son
vermekle birlikte en güçlü olduğu dönemde
Mısır, Suriye, Irak, Hicaz ve Yemen'i etkisi
altına almıştı. Buna rağmen, "Ben kral değı-
lim! Ben Müslümanların hizmetkârı, onların
en altındaki ferdim!" diyecek kadar
mütevazıydı.

Aslında o; medresedeki hücresinde,
kitaplarının başında olmayı tercih
ederdi. Ama bu yanıla mücadele
edip ismini "ünlü kumandan ve
siyaset adamı" olarak tarihin tozlu
sayfalarına yazdırdı.

Ödüllü yazar Okay Tiryakioğlu'nun
kaleminden; Hilal'in gölgesinde ge-
çen bir ömür, Selahaddin Eyyubi.

**Selahaddin
Eyyubi**

Okay Tiryakioğlu

480 Sayfa
Timaş Yayınları

Şarkın Sultanı Selahaddin Eyyubi

Çünkü bedeninin bulunduğu yerde değildir
gerçekte insan, yüreğinin attığı yerededir.

Yusuf'un o içli yapısının gerisinde korkunç bir
savaşçı barınıyor ulular ama bu iki Yusuf o bir tek
bedeni nasıl paylaşacak, tam bir muamma!

Haklı olarak cezalandırmaktansa, af hususunda hata
yapmayı tercih ettiğimi biliyorsun kardeşim!

Sen Vatikan'ın ruhuna saplanmış bir
hançersin Selahaddin. Kudüs'ün fatihi olmak,
üstelik merhamet ve adaletle hükmetmek
az şey değildir. Seni sevmiyorum ama artık
saygı duyuyorum.

Apaçık cesaret kadar insanın gözünü
yıldıran ikinci bir silah yoktur!

Genzinde ve damağında oluşmuş şu bakırımsı, kekre
tat ne kadar da tanıdık! Göğsünü sıkmaya başlamış
kayışları zırhının... Ve leş kuşlarının gölgeleri... Ne de
tanıdık... Yeni hasımların yetismekte olduklarını gördü.
Öldürecek ne çok düşman vardı. Çekilecek ne çok acı...
Ağlayacak ne kadar çok ana...

"Tek kusurun fazlaca merhametli
olman... Ancak sana düşman
olacakların vay hâline Yusuf!
Zekân ve dirayetin en sağlam
demirleri bile eritecek güçte..."

Birbirine ne kadar benzer uyuyanlarla ölüler.

Ben kral değilim! Ben Müslümanların
hizmetkârı, onların en altındaki ferdim!

"Kudüs'ü fethedinceye kadar bir daha bu kara
giysileri çıkarmayacak ve hiç gülmeyeceğim," diye
yemin ettiğini işitmeyen kalmamıştı.

Daha iyi bir insan olabilmek için taşımamız gereken
erdemlerden kimse söz etmiyor artık. Bu seferler... Haçlı
seferleri hepimizi kirletti. O yüzden acılarımızdan, bu
kadar ızdıraptan nasıl sıyrılabileceğimiz hakkında kimsenin
fikri kalmadı. Bunca kan bizi bir boşluğa düşürdü. Kalp
atışlarımızı, sesimizi, çığlımızı boğan bir boşluğa...

Hiçbir zaman, hiçbir şey
kalıcı olmamıştır.

Ürkek bir yürekle on bin yıl yaşamaktansa cesur
bir yürekle şu anda ölmeyi tercih ederim.

"Hayır!" dedi Selahaddin. "Allah'tan başka sığınacak
yoktur! Yaşamak bir vehim, ölüm bir tesellidir bizlere;
tümüne birden varlık denilir! Ama ben, işte o varlığın içinde
yokluğu arıyorum... Ölümün bile erişemediği o mutlak
yokluğa, nefsimi çığneye çığneye gidiyorum... Beni anlıyor
musun? Şu an dosta çok yakınım, benliğimi atmaya ve tek
var ile var olmaya! Çünkü niyetim salih, sözüm de sahih
benim kardeşim! Benim adım Selahaddin... Selahaddin!"

Hem Selahaddin'di o.
Adı anıldığı zaman
dahi kurmaylarının
gözlerinde apaçık
bir dehşet belirliyor,
gizliden yutkunarak
bakışlarını uzaklara
dikiyorlardı.

Günün birinde dağlar yürür, ağaçlar konuşur, denizler kurur
belki ama coğrafyalarını birleştirmeye çalıştığın Müslümanların
kalplerini asla birleştiremezsin Selahaddin! O yüzden ne
kendini ne de milletini ateşe at! Kudüs'ü derhâl terk et!

Gaziler, İslam'ın ilk kiblesi mukaddes Kudüs'ün surları önünde
toplandık ve nice şehidimizin kanı hürmetine geri adım atmadık.
Evet, hasımlarımız zalimdir lakin zalimler korkak olur!

OKUR

NAZAN BEKİROĞLU

TESTİ

1- Nazan Bekiroğlu "Üzerimde çok büyük bir emeği var. Benim hikâyeciliğimin oluşmasında çok ciddi bir yol göstericidir." cümlesini hangi yazar için kullanmıştır?

- a- Nezihe Meric
- b- Mustafa Kutlu
- c- Sait Faik Abasıyanık
- d- Rasim Özdenören

2- Akademi hayatında rehberliği; teşvik ve destekleri için her zaman şükranla andığı ve Cümle Kapısı kitabını ithaf ettiği hocası kimdir?

- a- Orhan Okay
- b- Mehmet Kaplan
- c- Hilmi Yavuz
- d- Talat Sait Halman

3- 1985 yılından beri öğretim görevlisi olarak çalıştığı üniversite hangisidir?

- a- Atatürk Üniversitesi
- b- 19 Mayıs Üniversitesi
- c- Gazi Üniversitesi
- d- Karadeniz Teknik Üniversitesi

4- Dergâh dergisinde 1991-97 yılları arasında yayımlanan hikâyelerinden oluşan kitabının adı nedir?

- a- İsimle Ateş Arasında
- b- Cam Irmağı Taş Gemi
- c- Nun Masalları
- d- Mavi Lale

5- Nazan Bekiroğlu imzalı ilk deneme kitabı hangisidir?

- a- Mor Mürekkep
- b- Mimoza Sürgünü
- c- Yol Hali
- d- Kelime Defteri

6- Âdem ve Havva'nın hikâyesine yer veren Nazan Bekiroğlu romanı hangisidir?

- a- Yol Hali
- b- Lâ Sonsuzluk Hecesi
- c- Nar Ağacı
- d- Mimoza Sürgünü

7- "Sen böyle çağırmasan ben böyle gelmezdim" cümlesi hangi romanın kapağında yer alır?

- a- Mücellâ
- b- Yusuf ile Züleyha
- c- İsimle Ateş Arasında
- d- Nar Ağacı

8- 2003 TYB deneme ödülünü kazanan kitabı hangisidir?

- a- Cümle Kapısı
- b- Mor Mürekkep
- c- Kelime Defteri
- d- Cam Irmak Taş Gemi

9- Aşağıdakilerden hangisi Nazan Bekiroğlu kitapları arasında yer almaz?

- a- Şair Nigar Hanım
- b- Karınca İzleri/Hikmek Aksoy Kitabı
- c- Halide Edip Adıvar
- d- Yanık Defterler

10- Nazan Bekiroğlu'nun mesnevi geleneğini modern bir yazımla tekrar gündeme taşıdığı çok sevilen eseri hangisidir?

- a- Lâ Sonsuzluk Hecesi
- b- Yusuf ile Züleyha
- c- Nun Masalları
- d- İsimle Ateş Arasında

11- Aşağıdakilerden hangisi Nazan Bekiroğlu'nun roman kahramanlardan biri değildir?

- a- Nihade
- b- Setterhan
- c- Halid Ziya
- d- Neyyire Hanım

12- Edebiyat üzerine denemelerinin yer aldığı -kavram ve olgu/yazar ve eser gibi bölüm başlıkları olan- kitabı hangisidir?

- a- Kelime Defteri
- b- Yol Hali
- c- Mavi Lale
- d- Mimoza Sürgünü

13- 'Seyahat Albümü'ne yer verdiği kitabı hangisidir?

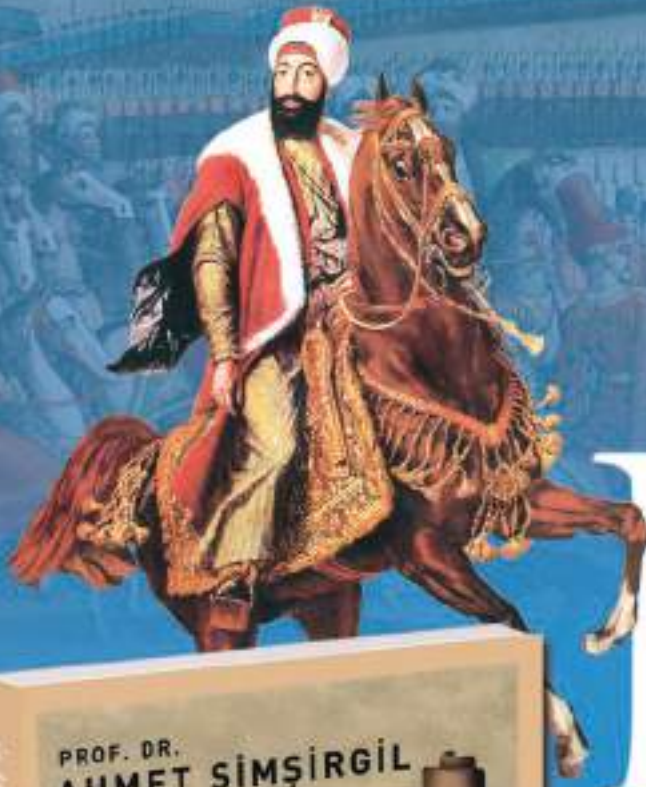
- a- Nar Ağacı
- b- Mimoza Sürgünü
- c- Yol Hali
- d- Mor Mürekkep

14- Nazan Bekiroğlu'nun Nazlı karakteri ile bir roman kahramanına dönüştüğü eser hangisidir?

- a- Nar Ağacı
- b- Zindan Risalesi
- c- Kayıp Padişah
- d- Mücellâ

15- Nazan Bekiroğlu'nun yazarlığının 20. yılının verimi olan kitabı hangisidir?

- a- Mücellâ
- b- Nar Ağacı
- c- Yerli Yersiz Cümleler
- d- Gemilerin Geçtiği Umman

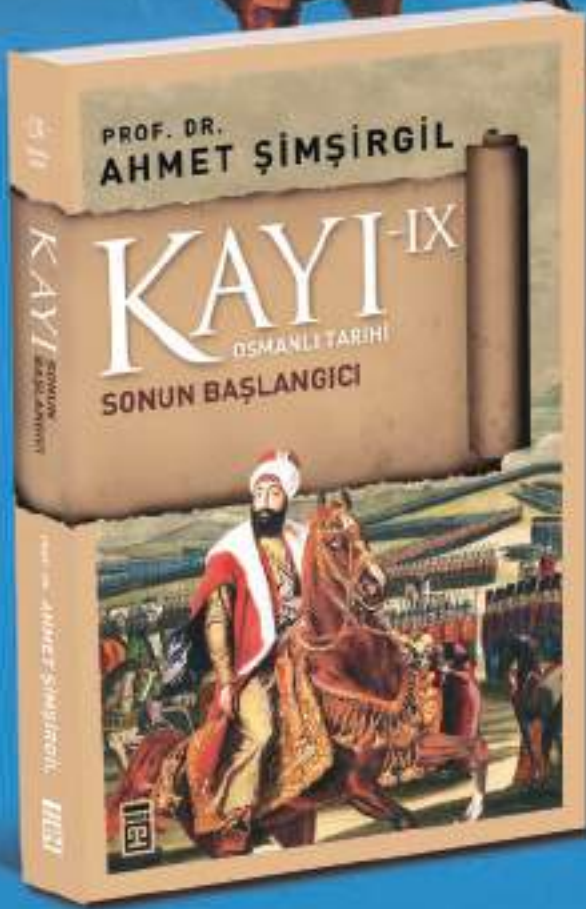
KAYI

BİR İMPARATORLUK TARİHİ

KAYI BOYUNUN HİKÂYESİNDE SONUN BAŞLANGICI

- Sultan II. Mahmud içkiden mi vefat etti?
- Tepedelenli Ali Paşa neden idam ettirildi?
- Rum Patrikhanesi'nin "intikam kapısı" neden hâlâ kapatılmadı?
- Abdülaziz Han'ın ölümü intihar mıydı, katli mi?
- V. Murad'ı Çırağan'dan kaçırmak isteyen Mason komitesinin planı neydi?
- Tanzimat Fermanı'nın mimarı Mustafa Reşit Paşa'nın İngilizlerle derin ilişkileri...

Osmanlı tarihinin bilinmeyenleri, rahat okunan akıcı bir üslupla
Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil'in kaleminden...

timas.com.tr

timasyayingrubu

iyi ki kitaplar var...

